

La nostra raó de ser: les persones

Som la Fundació Catalunya La Pedrera

**La Fundació Catalunya
La Pedrera serveix a la societat
construint un futur millor
i més just.**

**Dins d'un marc de qualitat,
excel·lència i innovació, ofereix
oportunitats a les persones;
impulsa el talent, la creació
i l'educació; fomenta hàbits
d'alimentació saludables,
i conserva i comparteix el
patrimoni natural i cultural.**

Continguts

06

El Patronat

14

Equip directiu

16

La Fundació Catalunya La Pedrera

52

Conservem espais naturals de gran valor social

64

Volem que Món Sant Benet sigui un centre de referència en alimentació

70

Promovem bons hàbits "perquè tothom mengi millor"

18

Impacte social

20

Creem ocupació per a persones amb discapacitat o en risc d'exclusió social

26

Ajudem les persones grans a millorar la qualitat de vida

78

Fem recerca per a millorar l'alimentació i els productes

82

Impulsem els artistes i joves a desenvolupar el talent creatiu

90

Contribuïm a tenir una societat amb pensament crític

32

Acompanyem els infants i adolescents a assolir l'èxit educatiu

38

Contribuïm a tenir els científics més ben preparats

46

Innovem en educació per a fomentar la creativitat i la imaginació

94

Creiem en una cultura oberta a tothom

104

Sumem voluntaris per a arribar més lluny i ajudar més persones

108

Compartim amb la societat el patrimoni cultural

Fundació Catalunya La Pedrera

El Patronat

President

Germán Ramón-Cortés Montaner

Patrons

Fundació Universitària del Bages

Pere Casals Perramon (fins al 12-12-2018)

Sebastià Catllà Calvet (a partir del 13-12-2018)

Diputació de Tarragona

Joan Piñol Mora

Diputació de Barcelona

Jaume Ciurana Llevadot

Xarxa de Custòdia del Territori

Marc Ordeix Rigo

Fundació Jesuïtes Educació

Josep Menéndez Cabrera

Fundació Lluita contra la Sida

Bonaventura Clotet Sala

Fundació Futbol Club Barcelona

Josep Cortada Vila

Fundació Víctor Grífols i Lucas

Josep M. Lozano Soler

Fundació Carulla

Mireia Tomàs Carulla

Lluís Torner Sabata

Mercè Boada Rovira

Carne Borbonès Brescó

Marta Domènech Tomàs

Orientats a les persones

Germán Ramón-Cortés

President

El que s'explica en les pàgines que segueixen és el darrer capítol d'una història apassionant que va començar l'any 2013 amb la constitució de la Fundació Catalunya La Pedrera. En aquell moment, ja fa més de sis anys, naixia un projecte il·lusionant però alhora amb incògnites. I, tanmateix, bastit al voltant d'un objectiu inequívoc: servir a la societat catalana tot impulsant actuacions que **construeixin un futur millor i més just per a les persones.**

La Fundació posa focus en determinats àmbits: oportunitats per a les **persones** grans, infants o en risc d'exclusió social; foment del **talent**, la creació i l'educació dels joves; promoció d'hàbits d'**alimentació saludable**, i la conservació i difusió de l'extens i variat **patrimoni natural i cultural** que tenim la responsabilitat de gestionar. I, a més, fer-ho d'una forma diferencial, amb qualitat, buscant l'excel·lència i aplicant fórmules innovadores.

Les dades d'aquesta Memòria avalen l'èxit de la nostra empresa ja que **hem superat**

els cinc-cents mil beneficiaris directes dels projectes de la Fundació. Un nombre molt rellevant que és possible gràcies a l'1,4 milions de persones que visiten la Pedrera, Món Sant Benet i altres espais, i que, amb el pagament de l'entrada, proporcionen recursos econòmics a una Fundació que no té cap altra via de finançament que fer rendibles els seus equipaments.

Garbellant en els capítols de la publicació, podreu descobrir la preocupació per les persones que tenen dificultats per accedir a un lloc de treball. A través de la Cooperativa MANS, els Horts de Sant Benet i la Fundació Topromi hem aconseguit l'**ocupació de 139 persones en inserció laboral**. Uns llocs de treball gestionats amb sensibilitat i determinació però, sobretot, en el context d'una economia sostenible, orientada a la producció i comercialització agroecològiques.

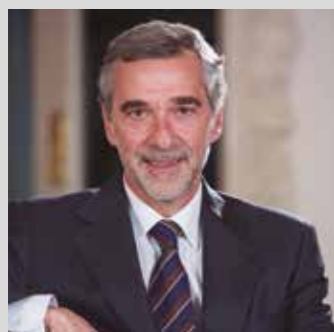
Ens preocupa també que l'envelliment de les persones vagi acompanyat de l'atenció que necessiten. Per això, molts dels nostres espai-

Socials són escenari del programa REMS de reforç i estimulació de la memòria i la salut, en què hi participen diàriament **1.300 persones grans en situacions pròximes a les malalties neurodegeneratives**. Voldria subratllar també les **300 persones que cada dia comparteixen taula i plat** amb el projecte Dina en companyia, orientat tant a millorar l'alimentació dels avis com a fomentar-ne la socialització.

També posem focus en el segment jove de la societat: **acompanyem en l'educació a 1.500 infants** i fem un gran esforç en la **promoció de les vocacions científiques, artístiques i amb la recerca**, amb una incidència directa sobre gairebé 4.000 joves, molts dels quals en l'etapa preuniversitària.

Aquesta Memòria explica tot això i molt més. Les pàgines que segueixen són una mostra de la riquesa i diversitat de la nostra Fundació però també el resultat del compromís de transparència amb la societat.

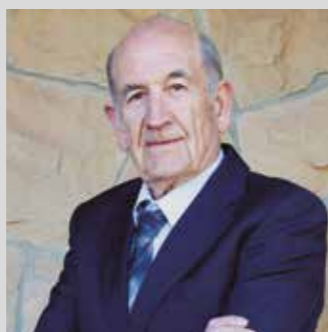
—
Germán Ramón-Cortés Montaner

—
Llicenciat en Ciències Empresarials.

Màster en Business Administration (MBA) per ESADE, l'École des Hautes Études Commerciales (HEC) de Paris i la New York University (STERN College at NYU).

Postgraduat en Gestió d'Empreses de Serveis Professionals al Babson College de Boston, Massachusetts.

—
Actualment,
President del Patronat de la Fundació Topromi.
President del Patronat de la Fundació Alicia.
President Paradigma Barcelona. Assessor en comunicació i màrqueting. Vicepresident i membre de la junta directiva del RACC.
Patró del Barcelona Institute for Science and Technology. Soci i conseller de MOBIL BOOKS SL. Soci de MUBIQUO Mobile Marketing Solutions. Conseller independent a la xarxa d'hospitals psiquiàtrics CAT/Barcelona.

—
Sebastià Catllà Calvet

En representació de la Fundació Universitària del Bages.

—
Fundador de l'empresa metal·lúrgica L. Oliva Torras.

Patró fundador del Centre de Formació Pràctica de Manresa, adherit a la Fundació Lacetània.

Fundador del Celler el Molí.

Vicepresident de la Cambra de Comerç de Manresa (1998-2002).

President de la Patronal Metal·lúrgica del Bages (1999-2003).

—
Actualment,
President del Grup Oliva Torras. Membre del Patronat i del Comitè Executiu de la Fundació Sant Andreu Salut, FP. President de la Fundació Ampans.

—
Joan Piñol Mora

En representació de la Diputació de Tarragona.

—
Llicenciat en Dret, en Ciències del Treball.

Diplomat en Gestió i Administració Pública.

Màster en gestió de personal.

—
Actualment,
Alcalde de Móra d'Ebre. Diputat provincial a la Diputació de Tarragona.

—
Jaume Ciurana Llevadot

En representació de la Diputació de Barcelona.

—
Llicenciat en dret.

Màster en dret comparat.

Diplomat en arqueologia i prehistòria hispànica.

Postgrau en Gestió Pública i Lideratge (IESE).

—
Actualment,
Regidor-portaveu del PdeCAT a l'Ajuntament de Barcelona. President del grup del PdeCAT a la Diputació de Barcelona.

—
Marc Ordeix Rigo

En representació de la Xarxa de Custòdia del Territori.

—
Doctor en Gestió Forestal i del Medi Natural per la Universitat de Lleida.

Llicenciat en Biologia per la Universitat de Barcelona.

Diplomat en Tecnologia de l'Aigua per la Universitat Politècnica de Catalunya.

Màster en Conservació de la Natura i Gestió de Recursos Naturals per l'IUSC (Barcelona).

Màster en Gestió i Diversitat de Flora i Fauna per la Universitat Autònoma de Barcelona.

—
Actualment,
Coordinador del CERM, Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis, associat a la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya, de la qual també n'és professor, vinculat al Museu del Ter, de Manlleu (Osona, que té per objectius la recerca, la sensibilització i la conservació del riu Ter i, per extensió, els altres rius mediterranis)

—
Josep Menéndez Cabrera

En representació de la Fundació Jesuïtes Educació.

—
Llicenciat en Ciències de la Informació (branca Periodisme) per la Universitat Autònoma de Barcelona (1982).

Diplomat en Alta Direcció d'Empreses per ESADE (2002).

—
Actualment,
Assessor expert de la Fundació Jesuïtes Educació. Membre del patronat de diverses fundacions socials i del coneixement, i del consell assessor de diverses entitats educatives, socials i públiques. Assessor de processos de gestió del canvi educatiu a institucions i governs a Espanya, Portugal i Llatinoamèrica.

—
Bonaventura Clotet Sala

En representació de la Fundació de Lluita contra la Sida.

—
Llicenciat en Medicina per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) el 1976 i doctorat el 1981 per les investigacions sobre marcadors pronòstics per a malalties del teixit connectiu.

Ha desenvolupat activitats de recerca en medicina interna i en malalties infeccioses, principalment en VIH i malalties relacionades.

—
Actualment, Cap de servei de Malalties Infeccioses de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol (HUGTiP) de Badalona. Director de l'Institut de Recerca de la Sida IrsiCaixa. Codirector del Programa HIVACAT d'investigació de la vacuna de la sida. Professor associat de la UAB i catedràtic de "Sida i malalties relacionades" a la Universitat de Vic (UVic – UCC). Director del Màster Universitari (Màster oficial) en Patogènesi i Tractament de la Sida.

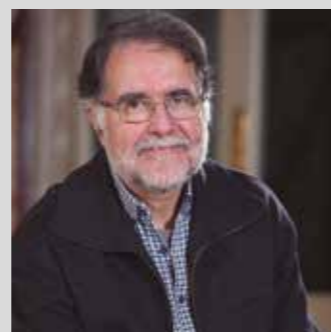
—
Josep Cortada Vila

En representació de la Fundació Futbol Club Barcelona.

—
Estudis en Ciències Empresarials per la Universitat de Girona.

Màster Executiu en Administració Pública per ESADE.

—
Actualment, Fundador i CEO d'Advance Inspiring Social Innovation, empresa de consultoria estratègica i gestió integral de projectes que treballa en el món de l'esport com a impulsor de desenvolupament social. Membre del Patronat de la Fundació Acció Social (FASI).

—
Josep Ma Lozano Soler

En representació de la Fundació Víctor Grifols i Lucas.

—
Doctor en Filosofia i Ciències de l'Educació. Universitat de Barcelona.

Llicenciat en Teologia. Facultat de Teologia de Catalunya.

Llicenciat en Filosofia i Lletres. Universitat de Barcelona.

Administració i Direcció d'Empreses (ESADE).

Funció Gerencial d'Administracions Locals (ESADE).

La seva activitat docent i de recerca sempre s'ha centrat en la contribució de l'empresa a la societat i en la qualitat humana de les organitzacions.

—
Actualment, Professor ordinari del Departament de Ciències Socials d'ESADE i Professor titular de la Universitat Ramon Llull. Investigador sènior en RSE de l'Institut d'Innovació Social. Membre de l'equip acadèmic de la Càtedra de Lideratges i Governança Democràtica d'ESADE.

—
Mireia Tomàs Carulla

En representació de la Fundació Carulla.

—
Administració i Direcció d'Empreses - ESADE Business & Law School (1984 – 1989).

PADE (Programa d'Alta Direcció d'Empreses) - IESE Business School - University of Navarra.

—
Actualment, Presidenta del Consell de Família i Mecenatge. Membre del Patronat de la Fundació Carulla. Membre del Patronat de FERO (Fundació de Investigación Oncològica).

—
Lluís Torner Sabata

—
Llicenciat en Ciències Físiques per la Universitat Autònoma de Barcelona.

Doctor per la Universitat Politècnica de Catalunya.

Investigador post-doctoral a la University of Central Florida i a la University of Arizona.

—
Actualment, Director General de l'Institut de Ciències Fotòniques. President dels European Centres for Outreach in Photonics. President de la Comissió d'Avaluació de la Recerca d'AQU Catalunya. Membre del Board of Stakeholders of the European Platform Photonics21. Membre del Future and Emerging Technologies Advisory Group de la Comissió Europea. Membre del High-Level Expert Group for the European Quantum Technologies Flagship, entre d'altres càrrecs d'assessor a diverses entitats públiques i privades d'Europa, Estats Units, Canadà i Austràlia. Fellow de l'Optical Society of America, de la European Optical Society i de la European Physical Society.

—
Mercè Boada Rovira

—
Doctora en Medicina per la Universitat Autònoma de Barcelona i especialista en Neurologia.

Fundadora i directora mèdica de Fundació ACE. Barcelona Alzheimer Treatment & Reserch Center, fins al 1995.

Presidenta de la Societat Catalana de Neurologia fins 2002.

—
Actualment, Lidera projectes finançats per institucions nacionals, europees i privades: AES, H2020, EFSD, ERA-NET, IML2, Fundació La Caixa. Investigadora principal de nombrosos assaigs clínics, autora de més d'un centenar d'articles i llibres de divulgació mèdica. Membre del Comitè Executiu del Consorci Europeu d'Alzheimer (EADC).

—
Carme Borbonès Brescó

—
Doctora en Pedagogia per la Universitat de Barcelona i investigadora del CSIC.

Directora de Càritas Diocesana de Tarragona fins al 2008, i consellera de Càritas Espanyola i presidenta de Càritas Catalunya, fins al 2016.

—
Actualment,
Directora Honorària de la Càtedra d'Inclusió Social de la URV. Membre del Consell Rector de la Xarxa Sanitària i Social de Sant Pau i Santa Tecla de Tarragona. Membre del Patronat i secretària de les Fundacions Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura i Missatge Humà i Cristià. Presidenta de l'Associació Persona i Democràcia. Membre de Càritas Diocesana d'Urgell. Col·laboradora de la Facultat de Teologia de Catalunya.

—
Marta Domènech Tomàs

—
Llicenciada en Publicitat i Relacions Públiques per la Universitat Ramon Llull.

Experta universitària en protocol i cerimonial per la Universitat d'Oviedo.

Diplomada en Màrqueting Directe per l'Institut de Comerç Electrònic i Màrqueting Directe.

—
Actualment,
Gerent de l'Hotel Hostal Sport. Membre de la junta de Priorat Enoturisme. Vicepresidenta de l'Associació d'Empresaris d'Hosteleria de la Província de Tarragona (AEHT). Vicepresidenta de la PIMEC Tarragona. Mentora en els programes Start Up de la Diputació de Tarragona. Presidenta d'Allotjaments amb D.O.

Equip directiu

Marta Lacambra Puig
Direcció general

Carles Ribas Milian
Adjunt a Direcció

Pilar Sánchez Mondéjar
Subdirecció general
Gestió de recursos

Xavier Bas Sarrà
Subdirecció general
Gestió de públics

Marta Torras Mari
Direcció Impuls social

Miquel Rafa Fornieles
Direcció Territori i medi ambient

Lluís Farrés Cardoso
Direcció Coneixement i recerca

Marga Viza Boltas
Direcció Cultura

Antoni Massanés Sánchez
Direcció Fundació Alícia

Eudald Tomasa Garroset
Direcció Serveis Personals TFCLP

Ferran González Serra
Gerència Món Sant Benet SL

M. Paz Baena Rodríguez
Direcció Fundació Topromi

Bases sòlides per a un futur prometedor

Marta Lacambra
Directora general

En els darrers dotze mesos la Fundació Catalunya La Pedrera ha fet passos molt importants en la construcció d'una nova cultura organitzativa que, més enllà de les procedències diverses, configuri **un equip humà únic i potent**. En efecte, és imprescindible disposar de fonaments sòlids perquè l'entitat pugui afrontar amb èxit els reptes que s'ha posat a si mateixa, sempre orientats a bastir un millor futur per a les persones.

Creada fa sis anys en un context de canvis del sector fundacional català, l'organització ha fet **un gran esforç per integrar projectes, objectius i dinàmiques** fins a aquell moment caracteritzats per l'heterogeneïtat derivada d'òrgans diversos.

El 2018 ha estat l'any en què els equips humans de les entitats aixoplugades a l'entorn de la Fundació Catalunya La Pedrera s'han endinsat **en una mútua cooperació i col·laboració** que permet endegar projectes nous i accelerar-ne altres ja en marxa. Projectes tots ambiciosos i engrescadors, amb expectatives d'èxit fonamentades en la feina feta des de la transversalitat i la compartició de valors i objectius.

Per posar algun exemple, em refereixo a les activitats de divulgació cultural i relacionades amb els fons de la nostra Hemeroteca que s'han incorporat al programa REMS dels espais Socials, amb un increment de la qualitat del servei que reben les persones del programa. O la intensa interacció entre el Programa d'Acompanyament Educatiu, les beques escolars i les Escoles tándem, ben lògica si es té en compte que les tres actuacions tenen semblant públic destinatari.

O també el treball conjunt amb la Fundació Alícia per oferir una formació específica en l'eix de l'alimentació. Un exemple que em porta a centrar-me en un projecte cridat a ser l'actuació més rellevant que la Fundació Catalunya La Pedrera durà a terme a curt termini. **Es tracta d'Alimentia, un projecte que persegueix convertir la Fundació, i més concretament l'equipament de Món Sant Benet, en un centre de referència internacional en alimentació.**

Però, fins i tot més enllà de la seva dimensió, Alimentia no serà un projecte més de la Fundació sinó l'exemple més evident dels valors i la

cultura de què s'ha impregnat l'organització. Alimentia significarà el pas d'unes línies de conservació del paisatge a l'ambició per dotar aquest mateix paisatge d'unes possibilitats de futur tot propiciant la seva explotació d'acord amb les exigències agroecològiques actuals. I, a més, fent possible la creació de llocs de treball per a persones en risc d'exclusió social. En resum, **de la terra a la taula passant per la Xarxa de pagesos i la Cooperativa MANS.**

Alimentia també serà altres coses: la intensificació de la bona feina de la Fundació Alícia per millorar l'alimentació de tots nosaltres, la col·laboració amb els més prestigiosos centres de recerca del país, l'oferta d'un ambiciós programa formatiu, i la creació d'una nova modalitat de visita per a Món Sant Benet, també al voltant de l'alimentació.

Això és, a grans trets, el projecte que la Fundació ja ha començat a fer rutil·lar en els últims mesos i que vol accelerar a curt termini. Tenim projecte, tenim ambició i també tenim l'equip necessari i preparat per assolir l'èxit.

La Fundació Catalunya La Pedrera

Dimensió econòmica

La Fundació Catalunya La Pedrera és propietària única de Món Sant Benet SL, empresa encarregada de la gestió del negoci hoteler de Món Sant Benet, té la majoria de l'empresa Serveis Personals TFCLP, i és l'entitat fundadora de la Fundació Àlicia i la Fundació Topromi.

	Ingresos €	Despeses €
Fundació Catalunya La Pedrera	30.806.322	30.867.469
Entitats vinculades al grup:		
Món Sant Benet SL	5.347.929	5.133.847
Fundació Àlicia	1.078.700	1.042.489
Fundació Topromi	1.181.493	1.148.605
Serveis Personals TFCLP	2.924.092	2.880.285
VOLUM DE NEGOCI DEL GRUP	41.338.536	41.072.695 €

Dades provisionals prèvies al tancament definitiu.

Dimensió laboral

¹ La Pedrera, Món Sant Benet, MónNatura Pirineus, MónNatura Delta de l'Ebre i Xarxa Espais Natura.

² 24 coordinadors, 28 psicòlegs, 29 fisioterapeutes, 26 monitors, 78 educadors.

³ Manteniment, seguretat, neteja i altres serveis.

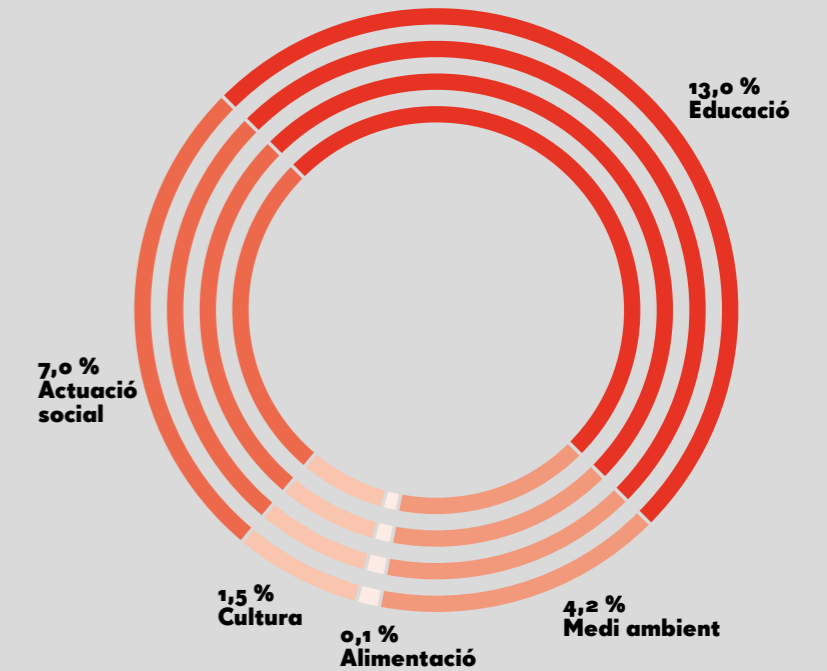
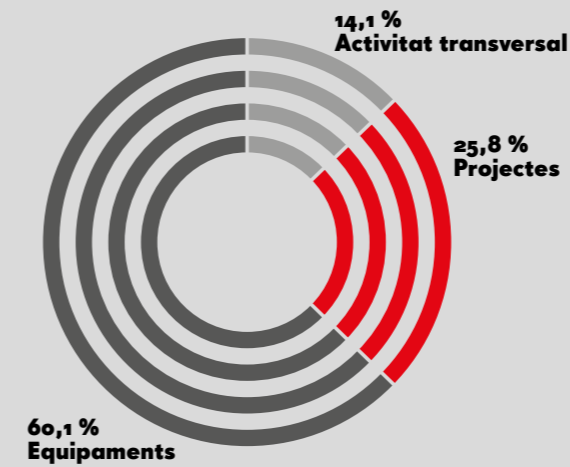
	Llocs de treball
Fundació Catalunya La Pedrera	74
Col·legi Oms i de Prat	61
Serveis Personals TFCLP ¹	160
Fundació Topromi	33
Fundació Àlicia	18
Món Sant Benet SL	79
Cooperativa MANS	51
GRUP FUNDACIÓ CATALUNYA LA PEDRERA	476
Serveis espaisSocials ²	185
Serveis induïts la Pedrera ³	63
Serveis induïts Món Sant Benet ³	50
Productors associats	34
IMPACTE LABORAL DIRECTE I INDUÏT	808

Recursos de la Fundació Catalunya La Pedrera

Recursos obtinguts

General 100 %

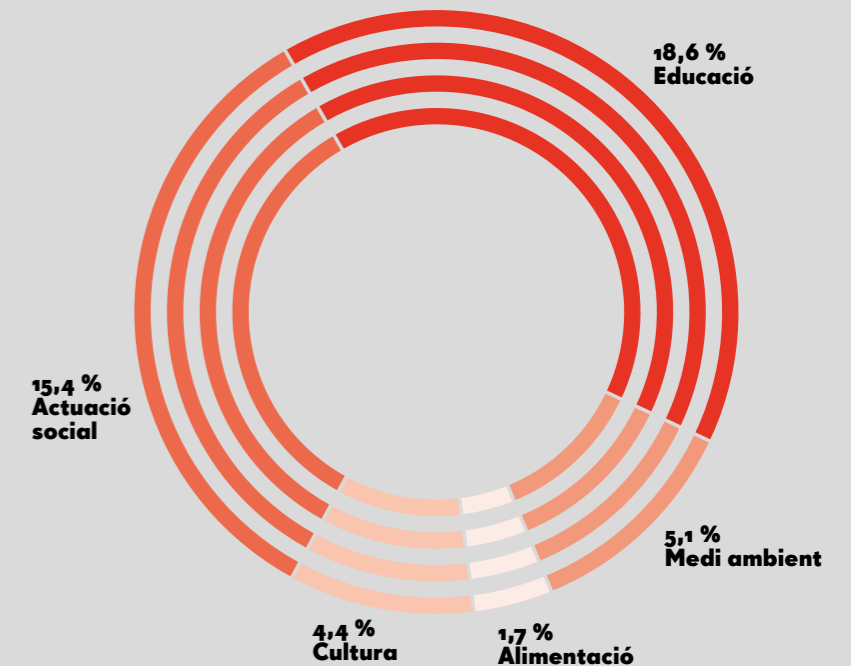
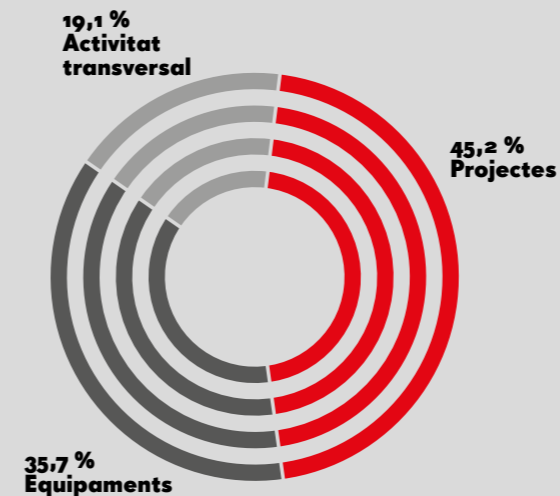
Projectes 25,8 %

Recursos aplicats

General 100 %

Projectes 45,2 %

Impacte social

La Fundació Catalunya La Pedrera avalua l'impacte dels seus projectes tenint en compte el nombre de persones a les quals arriba la seva acció.

El 2018 hem creat llocs de treball per a persones amb discapacitat o en risc d'exclusió social, hem impulsat artistes i joves perquè desenvolupin el talent creatiu, hem fomentat les vocacions científiques en els joves, i moltes més actuacions sintetitzades en aquestes dues pàgines i desenvolupades en la Memòria.

Usuaris

Usuaris són les persones que visiten l'edifici de la Pedrera i la Xarxa d'Espais Natura, i les que utilitzen els serveis d'hoteleria i restauració de Món Sant Benet.

	Persones
Xarxa d'Espais Natura	405.556
La Pedrera	888.666
Món Sant Benet	109.466

1.403.688

La Fundació Catalunya La Pedrera ha fet possible **l'any 2018** que **502.244 persones** tinguin un futur millor i més just

Beneficiaris

Persones

502.244

Beneficiaris són les persones que participen en els projectes i programes promoguts per la Fundació i les que assisteixen i prenen part en les activitats culturals i educatives de l'entitat.

Creem ocupació per a persones amb discapacitat o en risc d'exclusió social	197
Ajudem a les persones grans a millorar la seva qualitat de vida	1.941
Acompanyem els infants i adolescents a assolir l'èxit educatiu	1.515
Contribuïm a tenir els científics més ben preparats	3.397
Innovem en educació per fomentar la creativitat i la imaginació	93.234
Conservem espais naturals de gran valor social	72.283
Volem que Món Sant Benet sigui un centre de referència en alimentació	4.288
Promovem bons hàbits "perquè tothom mengi millor"	16.355
Fem recerca per millorar l'alimentació i els productes	25.000
Impulsem els artistes i joves a desenvolupar el talent creatiu	11.528
Contribuïm a tenir una societat amb pensament crític	1.384
Creiem en una cultura oberta a tothom	270.411
Sumem voluntaris per arribar més lluny i ajudar més persones	711

Creem ocupació per a persones amb discapacitat o en risc d'exclusió social

“MANS m’ha fet créixer com a professional i com a persona”

—
Mohamed Fadili
Encarregat de planta

Mohamed Fadili va arribar a MANS fa cinc anys, quan en tenia vint-i-un, a través d'un programa d'inserció per a joves en risc d'exclusió social. La cooperativa va acompanyar-lo en el procés d'integració social i laboral. Ara, tot i la seva joventut, és l'encarregat de la planta d'envasat, on treballen una quarantena de persones.

“Quan arribo a MANS cada matí, en funció de les comandes i de la quantitat de fruites i verdures que tenim, organitzo el personal de la planta”. La cooperativa ha crescut. També ho ha fet en Moha, com li diuen els companys: “Fa cinc anys només treballàvem amb sis productes, com ara la patata, la ceba o l'all. Ara treballem amb vuit varietats de pomes, peres, caquis, préssecs, porros, pastanagues, carabasses... Treballem amb el triple de productes; també hi ha el triple de personal, la cooperativa ha crescut en tots els sentits”.

Els productes de MANS es poden trobar a quatre supermercats. Moha reconeix que “sempre em fixo si hi ha producte de MANS quan faig la compra. És molt gratificant trobar pomes o peres envasades per nosaltres. Fa molta il·lusió”. I és que MANS és una gran família. “Aprenc cada dia dels meus companys, tant a nivell laboral com humà. Aquí hi ha moltes històries personals de superació i esforç. Tots aportem un granet de sorra al gran projecte de la cooperativa”, afirma.

En Mohamed afegeix que la Fundació Catalunya La Pedrera, a través del projecte de MANS, “m'ha ajudat molt per a integrar-me, m'ha fet créixer com a professional i com a persona. Han confiat en mi i m'han donat l'oportunitat de demostrar el que he après i, per mi, això és el millor”.

Promovem les empreses socials com a motors per a la creació de llocs de treball per a persones en situació de vulnerabilitat social i en risc d'exclusió, especialment joves. Les iniciatives s'orienten al sector agroalimentari, font de salut i preservació del territori, del paisatge i del patrimoni agroalimentari.

La Fundació participa de forma activa en la Cooperativa MANS i la Fundació Topromi amb l'acompanyament a la direcció i a l'equip tècnic, la definició de l'estratègia, el suport a la inversió a través de la concessió de préstecs, i la concessió d'ajuts puntuals.

Cooperativa MANS

La Cooperativa MANS treballa per a generar llocs de treball i facilitar l'accés al món laboral a persones joves en risc d'exclusió, mitjançant la producció, comercialització, envasat i transformació de fruita i verdura ecològica. Constituïda com empresa d'inserció el 2015, el seu creixement en llocs de treball la col·loca en la tretzena posició de les més de seixanta que hi ha Catalunya.

El creixement és paral·lel a un increment de vendes. La facturació el 2018 ha estat de 2,6 milions d'euros, un increment del 43% respecte a l'anterior

exercici. S'ha desenvolupat un nou packaging biodegradable, més sostenible i clarament diferenciador, que disminueix la petjada ecològica i implica un descens d'ús superior a cinc tones de plàstic anuals.

L'any 2018 MANS ha consolidat vint-i-vuit llocs de treball d'inserció i ha aconseguit que set joves s'insereixin laboralment o retornin al circuit educatiu.

Planta de processat i envasat de productes ecològics a Sant Vicenç dels Horts.

Els Horts de Sant Benet

Durant el 2018 s'ha consolidat el projecte d'explotació agroecològica dels Horts de Sant Benet, en el qual es desenvolupa un programa d'inserció social i laboral per a joves, en col·laboració amb els serveis socials de poblacions veïnes com Sant Fruitós de Bages, Navarcles, Manresa i Santpedor.

La superfície conreada el 2018 ha estat de gairebé quatre hectàrees i ha permès generar cinc llocs de treball: un cap d'explotació i quatre joves d'inserció que compaginen aquesta activitat amb la formació complementària que els ha de permetre el salt a l'empresa ordinària. Durant l'any quatre joves han finalitzat amb èxit el procés d'inserció: tres han trobat feina i un ha retornat al circuit educatiu.

Collita de porros als Horts de Sant Benet.

Joves Migrats Sols

MANS ha iniciat un programa per a facilitar la integració sociolaboral de Joves Migrats Sols, també coneguts com Menors Estrangers No Acompanyats (MENAS). El 2018 ha aconseguit la regularització i la contractació de dos joves migrants. S'ha iniciat un programa formatiu adreçat a Joves Migrats Sols, en col·laboració amb la Fundació Mercè Fontanilles i la Cooperativa GEDI, entitats que gestionen centres d'acollida. L'objectiu és facilitar la integració sociolaboral del col·lectiu.

Fundació Topromi

La Fundació Topromi (la Canonja, Tarragonès) atén setanta-tres persones adultes amb discapacitat intel·lectual. Ofereix els serveis de Centre Ocupacional -cinquanta-vuit beneficiaris- i un centre especial de treball expert en arts gràfiques i manipulats -quinze beneficiaris-. L'equip tècnic i assistencial el componen setze persones més.

Fundació Topromi s'ha incorporat com a membre a la Cooperativa MANS. A les instal·lacions de Topromi es realitza l'envasat de fruita seca ecològica

per a la Cooperativa. Aquesta activitat dona feina a una persona responsable de l'obrador i dues d'inserció.

Els serveis d'arts gràfiques incorporen l'activitat artística de les persones amb discapacitat intel·lectual. Fruit d'aquest procés creatiu, Topromi s'ha encarregat de la imatge nadalenca promocional de la ciutat de Tarragona.

Amb l'envasat de fruita seca, la Fundació Topromi s'ha incorporat també a la Cooperativa MANS.

Creem ocupació per a persones amb discapacitat o en risc d'exclusió social

Impacte social

	Beneficiaris		Beneficiaris
Cooperativa MANS	58	Total inserció laboral	139
Llocs d'inserció ¹	28	Llocs de treball d'inserció	54
Joves prelaboral	13	Joves prelaboral	45
Llocs de suport	10	Llocs de treball de suport	28
Inserció empresa finalista (acumulat)	7	Persones inserides en empreses (acumulat)	12
Horts de Sant Benet	41	Persones ateses en centre ocupacional	58
Llocs d'inserció ¹	4		
Joves prelaboral	32	TOTAL	197
Llocs de suport	1		
Inserció empresa finalista (acumulat)	4		
Fundació Molí d'en Puigvert	6		
Llocs d'inserció ²	5		
Llocs de treball de suport	1		
Fundació Topromi	92		
Llocs d'inserció Topromi Alimentació	2		
Llocs d'inserció / CET ³	15		
Llocs de suport	16		
Persones ateses al Centre Ocupacional	58		
Inserció empresa finalista (acumulat)	1		
TOTAL	197		

¹ Llocs de treball de mitja jornada

² Llocs a jornada completa

³ Persones amb discapacitat intel·lectual

Ajudem les persones grans a millorar la qualitat de vida

“Des que participo en el REMS he notat una millora tant física com mental”

—
Núria Alborch
Jubilada

La Núria Alborch viu amb la seva neta universitària a l'Eixample de Barcelona, a prop de la Sagrada Família. Té vuitanta-tres anys i va a comprar i guisa habitualment per a la seves netes. Tot i ser una àvia activa, fa un temps li van diagnosticar un principi d'Alzheimer. D'aleshores ençà, ara fa tres anys, participa en el programa REMS a l'espai Social de Barcelona-Sagrada Família.

“Vinc a l'espai contentíssima, forma part de la meua vida, de la meua rutina”, explica la Núria. El programa REMS (Reforçar i Estimular la Memòria i la Salut) busca millorar la qualitat de vida de les persones que hi participen i donen suport a les famílies. “Va ser la meua filla qui em va parlar del programa i de l'espai; un dia vam venir a veure'l i des d'aleshores fitxo cada setmana, sens falta!”

Una de les raons per les quals la Núria està contenta és perquè “de seguida d'haver començat el programa vaig notar millora en agilitat, tant mental com física”. Afegeix que “el neuròleg diu que estic molt millor, jo crec que hauria d'enviar a tots els pacients a l'espai” (riu). Una de les claus del REMS és que es fonamenta en teràpies no farmacològiques amb l'objectiu de mantenir l'autonomia i les capacitats físiques i cognitives el màxim temps possible.

Participants com la Núria accedeixen a serveis innovadors integrals, sota els principis de l'Atenció centrada en la persona, a un preu raonable. La Fundació Catalunya La Pedrera posa a la seva disposició un equip interdisciplinari especialitzat en malalties neurodegeneratives i que vetlla per la salut i qualitat de vida de les persones grans. L'objectiu és millorar el seu dia a dia a través de la millora del benestar emocional.

REMS (Reforçar i Estimular la Memòria i la Salut) és un programa adreçat a persones grans que comencen a tenir dèficit de memòria. Una situació que els provoca viure amb angoixa, apatia i en molts casos depressió, i genera una crisi tant a nivell personal com familiar.

A més, la Fundació desenvolupa una actuació per a oferir dinar als seus espaiSocials a persones grans que sovint es troben en situació de soledat.

REMS (Reforçar i Estimular la Memòria i la Salut)

L'objectiu de REMS és millorar la qualitat de vida i el benestar emocional de les persones grans amb un dèficit de memòria incipient derivat d'una malaltia neurodegenerativa, com l'Alzheimer o el Parkinson, d'un ictus o vinculat al procés d'envelliment, i a les seves famílies. Ho fem mantenint l'autonomia i capacitats de les persones tant de temps com és possible. Els oferim una gran diversitat d'activitats cognitives, físiques i de socialització en els vint-i-quatre espaiSocials de la Fundació.

Potenciem les habilitats en comptes de centrar-nos en les pèrdues que comporta la malaltia, en un espai de relació i confiança, on els mateixos participants escullen en cada moment les activitats que volen fer, dissenyades per l'equip de professionals en relació als seus interessos i històries de vida.

Prova d'aquest apoderament dels participants del programa REMS és la creació del **Manifest per a una societat respectuosa amb les persones amb demència**, que recull un decàleg de consells i recomanacions que ells mateixos han dissenyat sobre com volen ser tractats per la societat.

Arrel d'aquesta iniciativa de la Fundació, a Vilanova i la Geltrú s'ha creat la primera comunitat Dementia Friendly de l'estat espanyol, amb la col·laboració de l'ajuntament de la ciutat i diversos sectors de la població amb l'objectiu de reduir els estereotips i prejudicis que afecten a les persones amb demència. Una comunitat Dementia Friendly és una comunitat informada, segura i respectuosa, que permet que les persones amb demència puguin tenir una vida plena i amb la màxima autonomia possible. Pretén assegurar que si una persona surt de casa per anar a comprar o passejar comptarà amb el suport d'un conciutadà disposat a ajudar-la sempre que ho necessiti.

El 21 de setembre, **Dia Mundial de l'Alzheimer**, es va dur a terme una campanya de recollida de signatures en favor del manifest, presencialment als vint-i-quatre espaiSocials i a través de la plataforma online change.org. En total es van recollir 5.400 signatures.

Durant l'any 2018 s'ha consolidat la col·laboració amb l'**Hemeroteca de Tarragona**. Els participants de cinc espaiSocials han pogut gaudir i emocionar-se amb els records que els evocaven les publicacions de quan eren joves.

Així mateix, i en la línia de dur a terme activitats fora dels espaiSocials, han tingut accés a la visita adaptada per a persones amb Alzheimer de les **exposicions de la Pedrera** "Joan Ponç. Diàbolo", "Xavier Miserachs. Epileg imprevisit", i "Obres obertes. L'art en moviment".

El 19 de desembre es va celebrar la segona edició del **Nadal REMS a la Pedrera**, en què 250 participants de dotze espaiSocials van fer d'artistes per un dia, i van protagonitzar un espectacle de música, ball i teatre que va finalitzar amb un aperitiu nadalenc.

Una mostra de la qualitat i eficàcia del programa REMS és que cada dia té més participants. En efecte, les derivacions dels serveis sanitaris i socials segueixen augmentant, i a 31 de desembre ja hi participaven 1.283 persones.

Els participants en el Programa REMS realitzen les activitats als espaiSocials de la Fundació.

Dina en companyia

Aquest projecte neix el 2011 amb l'objectiu d'oferir un àpat saludable, a un preu assequible, a persones grans que tenen dificultats per gestionar correctament la seva alimentació (persones amb malalties neurodegeneratives en fase lleu o moderada), i persones grans que viuen soles i volen dinar acompanyades.

El Dina en companyia, implantat en dotze espaiSocials, està dinamitzat per un equip de voluntaris i s'emmarca en el programa REMS. Ofereix un espai de relació i trobada tot garantint un tracte respectuós i digne a cada persona. Millorem així la salut, la confiança i el benestar dels participants.

Aquest any hem iniciat les Sobretauls poètiques a cinc espaiSocials (Barcelona-Sagrada Família, Santa Coloma de Gramanet, Barcelona-Prosperitat, Granollers, i Barcelona-Montbau). Es tracta d'unes sessions conduïdes per mediadores especialistes en apropar la poesia a diferents col·lectius per ajudar a gaudir-la en un entorn propici tot prenent cafè amb galetes en bona companyia. Hi van participar setanta-nou persones.

Amb aquesta proposta es vol contribuir a augmentar-ne la socialització tot compartint gustos i intercanvi d'impressions al voltant de poemes de totes les èpoques. La cloenda va anar a càrrec de convidats de renom com Mercè Sampietro, Marina Rossell, Pep Planas i Joan Pera.

El programa Dina en companyia es du a terme actualment en dotze espaiSocials.

Prevenió de la dependència

La Fundació posa a disposició de les persones grans tot un seguit d'activitats amb l'objectiu de mantenir la seva autonomia i les seves capacitats físiques i cognitives al màxim de temps possible. Activitats com tallers de memòria, gimnàstica sènior, taitxí o ioga entre altres, ajuden a aquestes persones a mantenir-se actives, socialitzar i aconseguir un envelliment més saludable.

L'any 2018, 357 persones han participat en els programes de prevenió de la dependència que impulsa la Fundació.

Activitats físiques per prevenir situacions de dependència.

Ajudem les persones grans a millorar la qualitat de vida

Impacte social

	Beneficiaris
Programa REMS	1.283
Dina en companyia	301
Prevenió a la dependència	357
TOTAL	1.941

Acompanyem els infants i adolescents a assolir l'èxit educatiu

“La beca universitària m’ha fet créixer i adonar-me que no hi ha límits”

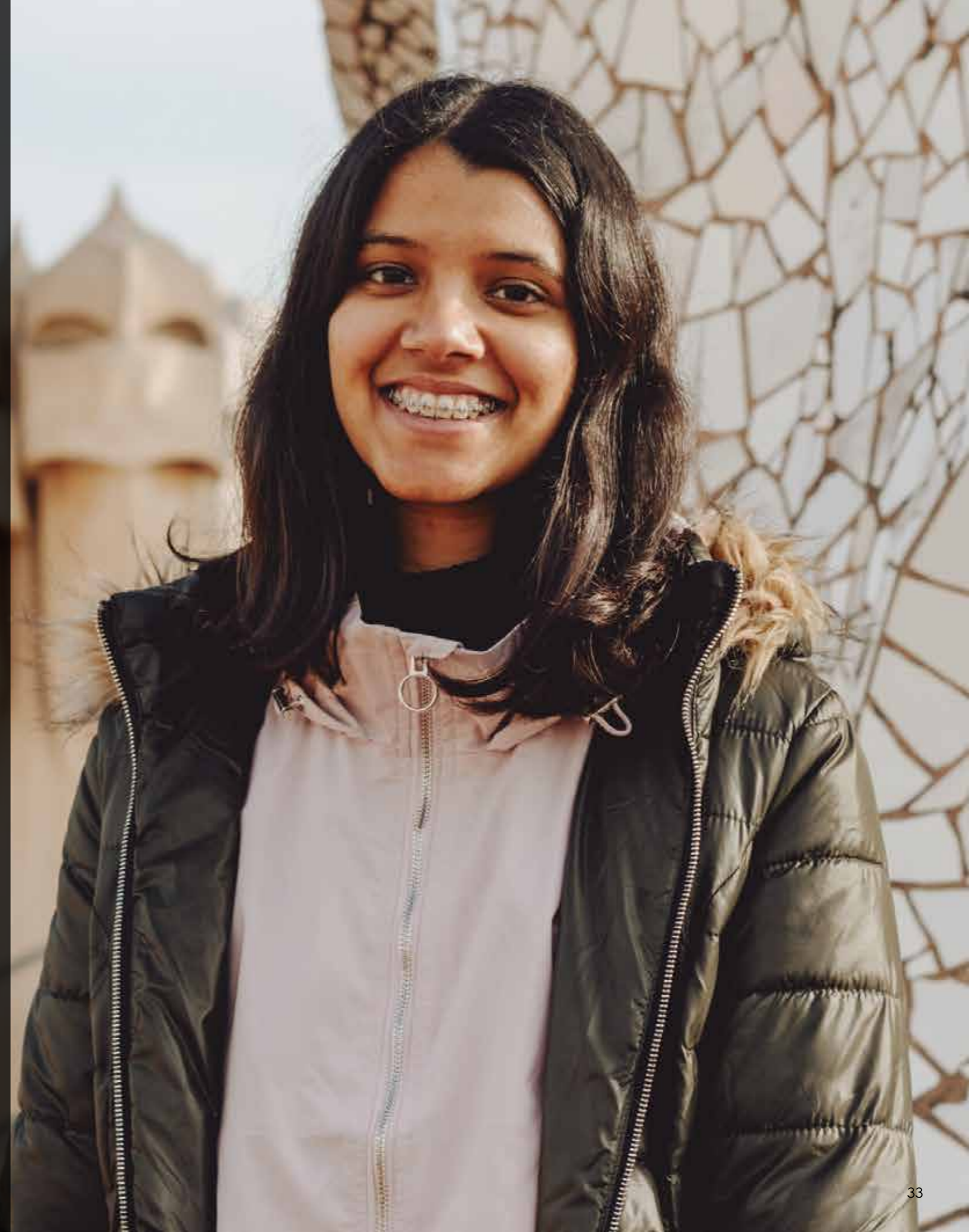
—
Kaur Lal Devi
Estudiant universitària

La Kaur Lal Devi estudia quart curs de Magisteri a la Universitat de Barcelona. Ha estat becada per la Fundació Catalunya La Pedrera durant l'ensenyament secundari (ESO), i ara també a la universitat. Les beques escolars i universitàries no són només diners. Es fonamenten en l'acompanyament educatiu i emocional a estudiants d'èxit.

Va entrar en contacte amb la Fundació als dotze anys a través d'un centre d'atenció diürna per a la infantesa amb dificultats sociofamiliars. “A segon d'ESO vaig rebre per primer cop l'ajuda, i ara he fet gairebé tota la carrera amb la beca universitària; gràcies a això estic traient molt bones notes”. La Kaur reflexiona sobre les ajudes econòmiques i diu que “no haurien d'influir en el rendiment acadèmic, però és veritat que faciliten una evolució en la construcció de la pròpia identitat. L'ajuda m'ha permès fer coses que els meus pares no m'haurien pogut pagar”.

A la Kaur li agradaria treballar de mestra tot i que reconeix que també té altres interessos. No l'obsessiona treballar del que ha estudiat. Aquest any acaba la carrera, començarà unes pràctiques a una escola de secundària i després “ja veurem, però en un futur em veig com ara, feliç”. Ara té un somni: “M'agradaria independitzar-me”.

Des del terrat de la Pedrera, i compartint escenari amb visitants d'arreu del món, la Kaur defineix la Fundació com “un conjunt de persones que utilitzen els ingressos de les entrades invertint-los en aspectes que necessita la societat com ara les ajudes a l'educació”. Se sent molt afortunada i considera que la Fundació l'ha ajudat molt. “Abans em sentia atrapada, que em dedicéssiu atenció ha estat molt significatiu per a mi, m'ha fet créixer i adonar-me que no hi ha límits”, conclou.

L'educació és el que pot marcar la diferència. L'accés a una educació equitativa, sostenible, de qualitat i permanent facilita l'accés a una vida millor i a crear un entorn més ric, sostenible, amable i pacífic.

Les dades de rendiment escolar a Catalunya assenyalen el fracàs escolar com un dels problemes socials de més gravetat i impacte. Davant d'aquest fet, agreujat per l'increment de famílies en situació de vulnerabilitat i la disminució dels recursos públics destinats a l'àmbit socioeducatiu, la Fundació Catalunya La Pedrera pren la contribució a l'èxit educatiu com un dels seus eixos de treball.

Programa d'Acompanyament Educatiu (PAE)

A través d'aquesta iniciativa i amb el treball en coordinació directa amb les famílies i els centres educatius, contribuïm a l'equitat educativa d'infants d'educació primària (6-12 anys) i adolescents d'educació secundària (13-16 anys) de famílies en situació de vulnerabilitat. Els oferim l'oportunitat d'accedir a un suport educatiu extraescolar que els permeti assolir el seu èxit educatiu.

Diferenciant-nos d'altres recursos de suport a l'estudi, el Programa d'Acompanyament Educatiu (PAE) es proposa anar més enllà i promoure l'èxit educatiu dels infants i adolescents des d'un doble vessant:

- **L'èxit acadèmic o escolar**, amb incidència especial en l'adquisició d'aprenentatges en les competències bàsiques: llengües (català, castellà i anglès) i matemàtiques.
- **L'èxit personal i social**, amb el desenvolupament del talent i la capacitat d'autonomia i d'iniciativa personal d'infants i adolescents, i la integració d'habilitats de gestió emocional i de resolució creativa de situacions.

Atenent a aquest doble objectiu, el programa ofereix activitats i dinàmiques de:

- **Suport a l'estudi**, amb acompanyament dels infants i adolescents en la realització dels deures en petits grups amb la supervisió d'educadors. I el reforç especial de les competències bàsiques (matemàtiques i llengües), tot facilitant l'aprenentatge d'hàbits d'estudi, perquè sàpiguen organitzar i planificar l'estudi i assumeixin progressivament més autonomia en l'aprendre a aprendre.
- **Desenvolupament d'habilitats d'intel·ligència emocional**, amb la generació d'un clima de relació i de confiança entre infants i adolescents i entre aquests i els educadors, que permet afavorir l'aprenentatge de competències personals com ara l'autoregulació emocional, l'autoconfiança i motivació, l'empatia, la resolució positiva de conflictes i l'assertivitat, així com l'aplicació de les pràctiques restauratives com una alternativa al càstig.
- **Estímul de la creativitat**, amb el reforç de les competències d'autonomia i d'iniciativa personal, i l'esperit curiós i innovador d'infants i adolescents, a través de dinàmiques lúdiques i motivadores. Els proposem conèixer tècniques i adquirir estratègies per a fer associacions i connexions noves i originals, fer-se bones preguntes, observar i experimentar. Tot això promocionant i aprenent a treballar en xarxa i col·laborativament.

La **cinquena edició del PAE** ha comportat el seu reconeixement i consolidació. El programa s'ha desenvolupat en vint espais Socials amb la participació de 669 infants de Primària i 578 nois i noies d'ESO, i ha comptat amb la dedicació d'un equip educatiu configurat per vuitanta educadors contractats, 210 voluntaris i quaranta-set estudiants en pràctiques de diversos estudis (pedagogia, educació social, lleure, cicles formatius).

El programa ja gaudeix actualment del reconeixement i posicionament per part dels agents educatius del territori. Així ho demostren els resultats de les enquestes de satisfacció que cada final de curs responen les famílies, els docents, i els propis infants participants:

- **Les famílies** valoren molt positivament l'activitat educativa realitzada (94%). Un 78% considera que ha millorat notablement el rendiment escolar dels seus fills i filles, i el 72% que ha augmentat la seva motivació per a l'estudi i l'aprenentatge.
- **Els 182 docents** dels centres educatius que han respost l'enquesta en fan una valoració positiva. El 80% manifesta haver notat en els alumnes una millora significativa en l'aprenentatge i rendiment acadèmic. I el 79% considera que han millorat notablement la capacitat d'organització, autonomia, i les habilitats emocionals.
- També **els infants i adolescents** valoren molt positivament el recurs. A un 93% els ha agradat participar al PAE. Un 84% diu que ha après a organitzar-se millor, i el 86% creu que els ha ajudat a treure millors notes.

Suport a l'estudi a primària a l'espai Social de Terrassa dins del Programa d'Acompanyament Educatiu (PAE).

Qualitat de la intervenció educativa: suport i acompanyament metodològic

La qualitat del Programa d'Acompanyament a l'Educatiu (PAE) es vertebra a partir dels seus tres eixos metodològics (suport a l'estudi, educació emocional i creativitat) i es canalitza fonamentalment a través de la creació de propostes i materials de suport a la intervenció educativa (guies, dossiers, bones pràctiques, rúbriques d'avaluació), així com a través de les formacions que oferim a tot l'equip educatiu. A través d'aquestes accions donem a conèixer la metodologia i l'estil d'intervenció educativa del programa, i assegurem que les orientacions i pautes arriben a tot l'equip educatiu: contractat i voluntari.

Com a formacions, atès el rotatge del programa i per capitalitzar l'experiència dels equips educatius, enguany hem incentivat especialment el fet de recollir i compartir bones pràctiques d'intervenció educativa. S'han fet accions per a editar-les en fitxes i fer-les accessibles i consultables de forma digital, i també s'han organitzat diverses jornades presencials de presentació i millora.

Els focus d'acció per millorar la qualitat de la intervenció en cada eix metodològic són:

- **Suport a l'estudi.** La realització dels deures pot portar a infants i adolescents a experimentar l'estona de suport a l'estudi com una continuïtat de l'activitat acadèmica. Per a diferenciar-nos i fer més motivadors i lúdics els continguts i les tasques a fer, des del programa introduïm metodològicament el joc i la gamificació com a recursos innovadors i potenciadors de l'aprenentatge.

Amb aquesta finalitat, durant 2018 i de la mà de l'especialista i expert Oriol Ripoll hem prioritzat la formació dels equips educatius en aquests dos àmbits:

- **Taller de creació de jocs.** Hem començat a crear els nostres propis materials PAE, per a afavorir l'aprenentatge de les competències bàsiques de matemàtiques i llengua de Primària, i així substituir l'ús de les fitxes escolars.

- **Formació en gamificació,** entesa com fer viure una activitat com una experiència de joc. Ens va inspirar per a dissenyar algunes propostes més dinàmiques, atractives i motivadores, per exemple per a incentivar a la lectura ("Expedició lectora") o per a l'adquisició d'hàbits de planificació i organització d'estudi ("Enigmes").

Durant el curs 2018-19 seguim formant-nos i desenvolupant recursos lúdics per a disposar de més materials d'aprenentatge propis, i fer-los extensius a tots els equips educatius.

- **Educació emocional.** Durant el 2018 hem continuat formant l'equip educatiu en educació emocional i tècniques de mindfulness

i respiració conscient. El 2018 hem traslladat les pautes metodològiques d'intervenció recollides a la Guia d'Educació Emocional PAE, elaborada per Pax Dettoni Serrano, a través de tallers introductoris a Girona, Reus i Barcelona.

En paral·lel, en el marc de les habituals jornades formatives PAE, s'han ofert càpsules per a treballar competències i temàtiques específiques com ara l'assertivitat i la resolució de conflictes o autoconeixement i autoestima.

- **Creativitat.** Acompanyats de l'equip de Cocolab, liderat per Estanislao Bachrach, expert en canvi i innovació, hem conceptualitzat i redactat la nova guia metodològica del programa, la Guia d'Estímul de la Creativitat. Hi recollim i pautem l'estil d'intervenció educativa per a promoure l'adquisició d'habilitats creatives entre infants i adolescents.

Durant l'any 2018 també s'han dut a terme projectes en col·laboració. En el curs 2017-18 hem donat continuïtat a la col·laboració iniciada el curs anterior amb l'equip de Fundació Alicia per a **promoure els hàbits d'alimentació saludable** entre els infants i adolescents participants al PAE i les seves famílies. S'han realitzat tallers per a secundària, una càpsula formativa per als educadors i xerrades-taller per a famílies.

D'altra banda, en l'edició 2018 del programa **Cinema en curs** promogut dins del cicle PedreraArtlab, han participat adolescents de l'espai Social de Barcelona-Raval. De gener a març i acompanyats de guionistes professionals, van poder crear i enregistrar una peça cinematogràfica inspirada en les cançons del grup Sense Sal, tot aprenent de forma pràctica, les claus i els secrets del llenguatge audiovisual.

"Guia de l'educació emocional", elaborada en el context del PAE.

Beques escolars i universitàries

El programa pretén donar oportunitats als nois i les noies en risc o situació d'exclusió social, a través d'entitats socials de referència, per a prevenir el fracàs escolar. Les beques són molt flexibles i s'adapten a les necessitats de cada estudiant. Una part de l'import de la beca es destina a l'entitat per a les tutories dels becats i una altra al becat, i pot tenir diferents conceptes dependent de cada cas: material, transport, menjador, activitats extraescolars, etc.

Durant els darrers mesos s'ha repensat el programa amb l'objectiu d'ampliar-ne l'impacte a tot el territori i, aprofitant la presència de la Fundació amb el programa PAE a llocs sense entitats col·laboradores, amb la idea d'iniciar un procés d'ampliació incorporant algun dels espais Socials. El projecte és ambiciós i pretén tancar el cercle dels diferents projectes de la Fundació sobre l'educació com a eina per a millorar el futur dels joves: PAE, Escoles tándem i Beques. El 2018 han estat beneficiaris del programa 253 joves.

Així mateix, volem facilitar que joves que han estat en el programa Beques Escolars i tenen possibilitats d'accedir a l'educació superior no perdin l'oportunitat de fer-ho per qüestions socioeconòmiques. Per això, treballem amb les mateixes entitats socials per a oferir-los una oportunitat de formació que permetrà encarar la seva vida adulta amb més garanties de ser un adult feliç i compromès amb la societat.

Durant l'any 2018 quinze joves s'han beneficiat d'una beca universitària de la Fundació per seguir algun dels següents estudis: enginyeria d'energia, educació primària, doble titulació d'enginyeria electrònica industrial i automàtica i enginyeria elèctrica, traducció i interpretació, química, medicina, dret, enginyeria informàtica, història de l'art, humanitats, enginyeria biomèdica, treball social, i gestió i administració pública.

Entitats col·laboradores de les Beques escolars i universitàries Barcelona

Fundació Comtal (Ciutat Vella, Barcelona), Fundació Centre Obert Joan Salvador Gavina (Ciutat Vella, Barcelona), Fundació ADSIS (el Carmel i Ciutat Vella, Barcelona), Casal dels Infants per a l'acció social als barris (Ciutat Vella, Barcelona), Salesians Sant Jordi-Martí Codolar (Horta-el Carmel, a Barcelona, i Mataró), Fundació Marianao (Sant Boi de Llobregat), Fundació Pere Closa (Badalona i diferents indrets de Catalunya, INSERCOOP SCCL (l'Hospitalet de Llobregat-el Prat de Llobregat), Fundació El Llidar (Cornellà), Jesuïtes Bellvitge – C.E. Joan XXIII (l'Hospitalet de Llobregat).

Lleida

Prosec (Lleida).

Tarragona

Fundació Casal l'Amic (Tarragona).

Girona

Fundació OSCOBE (Salt, Girona), Fundació SER.GI (Salt).

Acompanyem els infants i adolescents a assolir l'èxit educatiu

Impacte social

	Beneficiaris
Programa d'Acompanyament Educatiu (PAE)	1.247
Educació primària	669
Educació secundària (ESO)	578
Beques escolars i universitàries	268
Beques escolars	253
Beques universitàries	15
TOTAL	1.515

Contribuïm a tenir els científics més ben preparats

“Joves i ciència obre moltes portes: em sento molt afortunat perquè puc fer-ho tot”

—
Ignasi Segura
Estudiant

L'Ignasi Segura té disset anys, estudia primer de Batxillerat i està al segon any d'un total de tres del programa Joves i ciència. A banda de ser una jove promesa de la ciència, també toca el piano i el clarinet. Parla amb passió d'astronomia, d'informàtica i del projecte sobre asteroides cuinat a Joves i ciència que el va portar, junt amb el seu company Javier López-Contreras, a la fira d'Intel ISELF als Estats Units, on van rebre el segon premi especial de la NASA.

Va conèixer el programa quan feia segon curs d'ESO a través d'un article al diari: “Des del primer minut tenia clar que volia formar-ne part, era el lloc més guai on es podia estar, on podria aprendre ciència, concretament astronomia”. L'Ignasi defineix Joves i ciència com “gent apassionada per la ciència que s'ho passen bé juntes i aprenent. És un lloc on sento que em puc desenvolupar i aprendre més del que ho faig a l'escola”.

Amb només un any dins del programa, reconeix que, a banda d'aprendre ciència, ha conegut “persones molt interessants que ara són els meus millors amics”, amb els quals ha viscut “experiències genials com les estades a Planes de Son, la fira ExpoRecerca Jove o Intel ISELF a Pittsburgh (Pennsilvània, EEUU)”.

L'Ignasi admet que Joves i ciència obre moltes portes. “Em sento molt afortunat perquè puc fer-ho tot. La Fundació Catalunya La Pedrera permet que tot sigui possible, sento que no tinc cap porta tancada, el futur és prometedor”, afirma. I després de Joves i ciència...què? “Tinc clar que vull estudiar matemàtiques i m'agradaria fer-ho als Estats Units. M'encantaria fer recerca”.

Creiem fermament en la importància del coneixement i de la recerca per a transformar la societat i per a avançar. Per això volem contribuir a tenir els científics més ben preparats, començant des de ben joves. La falta de vocació científica entre els joves és un problema identificat per la comunitat europea i, d'acord amb l'Informe Pisa, Catalunya segueix fallant en matemàtiques i ciències.

Fomentem l'excel·lència, la professionalitat, la passió pel coneixement i la rellevància de la ciència en la vida diària. De la mà dels centres de recerca catalans hem desenvolupat projectes que pretenen atraure l'interès per la ciència i donar oportunitats de desenvolupament als joves amb talent. També donar a conèixer la feina d'aquests centres tant a dins com fora del país.

Programa d'Acompanyament Educatiu (PAE)

Des de fa dotze anys el programa **Joves i ciència** ofereix l'oportunitat d'entrar en contacte directe amb la investigació científica. Cinquanta joves de quart curs d'ESO són seleccionats cada any d'entre gairebé un miler de candidatures proposades per les escoles i instituts de Catalunya. Als seleccionats se'ls ofereix l'oportunitat de viure la recerca científica en primera persona durant tres anys. El programa s'inicia amb les Estades a MónNatura Pirineus on, en grups de deu, els estudiants treballen intensament en un projecte científic.

Durant les Estades de 2018, s'han treballat els següents projectes, en col·laboració amb centres de recerca internacionals:

Projectes de recerca Joves i ciència 2018

Finestres al cel, una visió completa de l'astronomia actual

Laboratoire d'Astrophysique de Marseille, Université d'Aix-Marseille-CNRS (França)
Laboratoire d'Astrophysique de Bordeaux, Université de Bordeaux-CNRS (França)
Departamento de Física de la Tierra, Astronomía y Astrofísica de la Universidad Complutense de Madrid

Descobrint la biodiversitat i l'evolució: des del treball de camp fins a la genètica actual a través de la bioinformàtica

Institut de Biologia Evolutiva (IBE) de Barcelona, centre mixt de la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC)
Col·lecció Zoològica Estatal de Baviera, ZSM (Alemanya)
Universitat de Washington, WashU (Estats Units)

Mirant des del cel: com afecta el canvi climàtic als nostres boscos?

Departament d'Enginyeria Agroforestal de la Universitat de Lleida i del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (Lleida)
Associats al Màster Forestal Europeu Erasmus Mundus coordinat per la University of Eastern Finland (Finlàndia)

Fotosíntesi artificial: llum i aigua com a fonts d'energia

Imperial College London (Regne Unit)

Explorant i aplicant la biologia molecular: des de l'enginyeria genètica fins a les nanomàquines

John Innes Centre (Regne Unit)
Centre de Recerca en Agrigenòmica (CRAG)
Universitat de Copenhaguen (Dinamarca)

Posteriorment, durant els estius de primer i segon de batxillerat, els estudiants segueixen en contacte amb la recerca a les Estades al Centre Recerca i les Estades de Recerca Internacional, etapes en les quals poden formar part d'un equip d'investigació en un centre de recerca o bé participar en un programa internacional de ciència.

La sisena edició del programa **Bojos per la ciència** va comptar amb 227 estudiants de batxillerat de tot Catalunya per a participar en els nou cursos oferts. Cada curs va acollir uns vint-i-cinc estudiants de primer i segon curs de batxillerat que, de gener a novembre, van treballar una mitjana de divuit dissabtes al matí en els millors centres de recerca i institucions científiques de Catalunya de la mà d'investigadors experts en els seus camps de recerca. El 58,5% dels participants van ser noies.

Els estudiants tenen l'oportunitat d'aprofundir en la teoria i les tècniques científiques en els diferents camps científics proposats: química, bioquímica, bio-medicina, noves tecnologies, economia, matemàtiques, física, etc. Treballen en el propi centre, juntament amb investigadors, per a experimentar com es fa ciència en un centre de recerca internacional, fet que els permet guanyar experiència pràctica en les últimes metodologies d'avantguarda, així com posicionar-se per a una possible carrera professional dins la branca científica que hagin escollit.

A l'edició 2018 es va ampliar l'oferta amb un curs de bioenginyeria amb l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC). La propera edició 2019 comptarà amb tres cursos nous: medicina, amb l'Hospital Clínic de Barcelona i l'Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS); nutrició, amb l'Hospital Universitari de Bellvitge i la Fundació Alicia; i supercomputació, amb el Barcelona Supercomputing Centre (BSC).

Bojos per la ciència 2018

Curs	Institució col·laboradora	Alumnes
Bioenginyeria	Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC)	25
Biomedicina	Institut de Recerca Biomèdica (IRB Barcelona)	24
Bioquímica	Departament de Bioquímica i Biomedicina Molecular - Universitat de Barcelona (UB)	24
Economia	Centre de Recerca en Economia Internacional (CREI – UPF)	35
Física	Institut de Física d'Altes Energies (IFAE) i Institut Català de Nanociència i Nanotecnologia (ICN2)	25
Matemàtiques	Societat Catalana de Matemàtiques (SCM) i Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya (Feemcat)	25
Natura	Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA - UAB)	23
Noves Tecnologies	La Salle – Universitat Ramon Llull	25
Química	Institut Català d'Investigació Química (ICIQ)	21

El **Barcelona International Youth Science Challenge (BIYSC)** és un programa d'excel·lència internacional que pretén atraure joves apassionats per la ciència de tot el món amb l'objectiu d'estimular el seu talent científic. El programa ofereix una experiència immersiva per a fomentar el compromís amb la recerca.

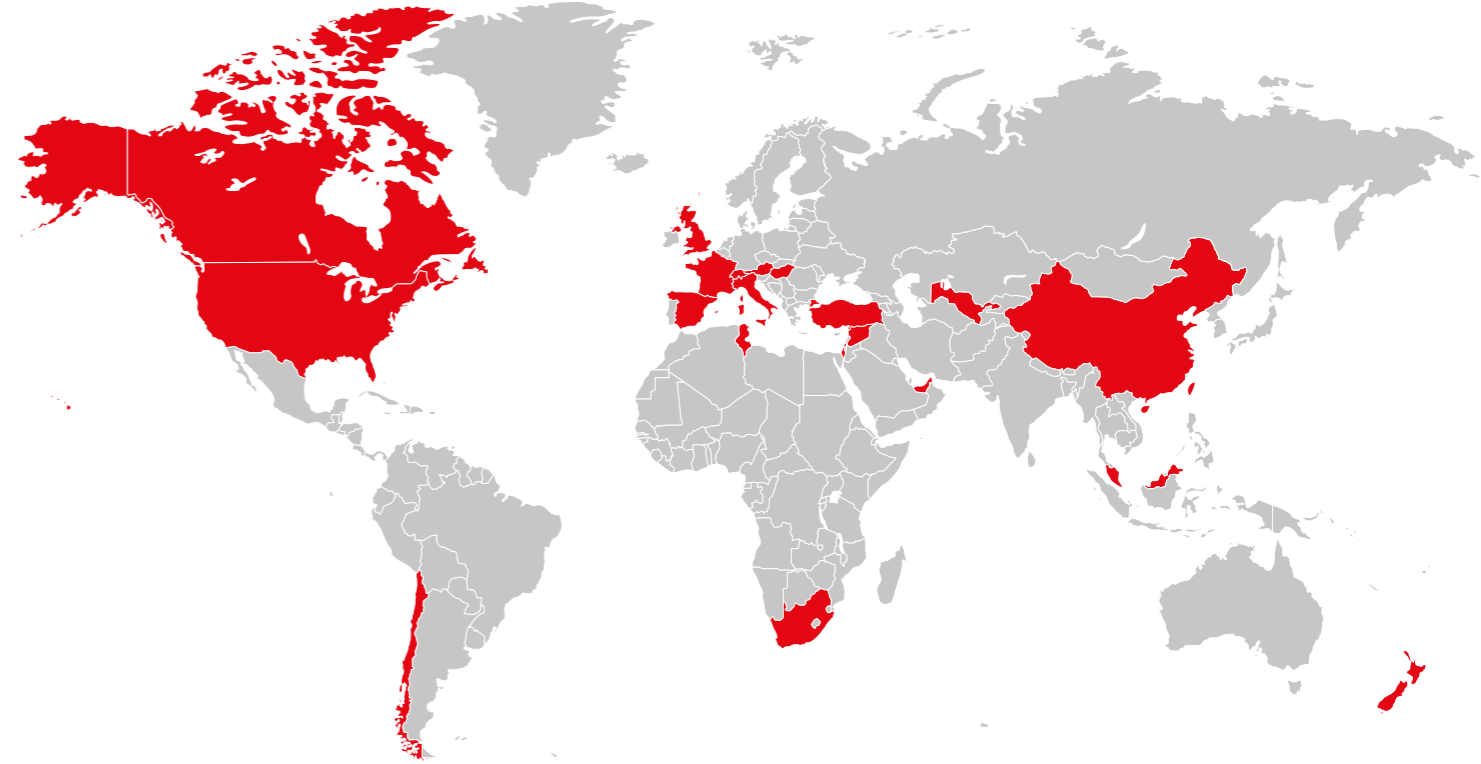
Al juliol de 2018, i durant dues setmanes, vuitanta-vuit joves de vint-i-dos països diferents repartits entre els cinc continents van tenir la possibilitat de treballar a Barcelona en els reptes de ciència i tecnologia proposats pels onze centres de recerca internacionals col·laboradors amb seu a Catalunya, i d'assistir a tallers i conferències impartits per científics de prestigi.

Participants internacionals del Programa BIYSC durant l'estada a l'Institut Català d'Investigació Química (ICIQ).

El programa es va realitzar amb la col·laboració dels següents centres de recerca: Barcelona Supercomputing Center (BSC-CNS), Centre for Genomic Regulation (CRG), Institute of Evolutionary Biology (IBE), Institute for Bioengineering of Catalonia (IBEC), Institute of Photonic Sciences (ICFO), Institute of Chemical Research of Catalonia (ICIQ), Institute of High Energy Physics (IFAE), Institute for Research in Biomedicine (IRB), Alicia Foundation, August Pi i Sunyer Biomedical Research Institute (IDIBAPS) i University of Vic (Uvic)-Central University of Catalonia.

Països de procedència dels vuitanta-vuit joves que van participar a l'edició 2018 del BIYSC

Durant el mes de gener vam acollir catorze joves estudiants del MIT (Massachusetts Institute of Technology, Boston, Estats Units) que van fer classes de ciència a catorze escoles catalanes. Dintre del programa **Misti Global teaching lab**, els joves de la institució nord-americana desenvolupen la seva tasca com a part de la seva formació al MIT però també com a acció de responsabilitat social. Els alumnes i professors de les escoles catalanes es beneficien així de l'experiència i els recursos educatius del MIT i del sistema americà d'educació.

El **Programa Fellows La Pedrera** es va engegar aprofitant el desè aniversari del programa Joves i ciència i la reunió de quasi tres-cents participants de les diferents generacions que n'han format part. L'objectiu és la construcció d'una plataforma per a recollir dades de la trajectòria

acadèmica i professional dels diferents participants dels programes de ciència de la Fundació Catalunya La Pedrera. Això permetrà analitzar l'èxit dels programes de ciència i recuperar el contacte amb antics participants susceptibles de convertir-se en actius essencials en les activitats dels programes científics.

Durant el 2018 s'ha constituït una 'comissió fellows', formada per participants i col·laboradors de diferents generacions i programes. Mitjançant grups de treball ja s'estan posant en xarxa diferents fellows amb trajectòries i experiències diverses, però sempre amb l'element comú d'haver participat en un programa de ciència de la Fundació. També s'ha iniciat l'organització d'activitats, com ara una trobada de fellows de química amb l'ICIQ, i una activitat de formació en comunicació científica a la Pedrera.

Impuls a la recerca

La Fundació vol reconèixer i atraure el talent, fomentar l'excel·lència i contribuir a fer de Catalunya un referent en l'àmbit dels estudis de postgrau de qualitat. Els **Màsters d'excel·lència** inclosos en el programa de beques es fan a Catalunya, i s'han considerat excel·lents tenint en compte la seva projecció internacional, amb professorat de prestigi i amb una clara orientació a la recerca. Durant el curs 2018-19 s'han concedit cinquanta-tres beques per a realitzar cinquanta-un tipus de màsters distints en nou universitats i institucions del país.

El **Programa Talents**, en col·laboració amb l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol i l'Institut d'Investigació en Ciències de la Salut Germans Trias i Pujol, i l'Hospital Clínic de Barcelona, està adreçat a metges postresidents i infermeres vinculats a projectes de recerca. L'objectiu és donar continuïtat a projectes de recerca tant en l'àmbit mèdic com en el d'infermeria. En l'edició de 2018 s'han beneficiat del programa un total de dinou persones becades

Acte de lliurament de les beques del Programa Talents, amb la presència en primera línia (agenollats i d'esquerra a dreta) del Dr. Eduard Gratacós, director de l'Institut Clínic de ginecologia, Obstetrícia i Neonatologia de l'Hospital Clínic, padri de Talents 2018, Dr. Josep M. Campistol, director general de l'Hospital Clínic de Barcelona i Dr. Jordi Ara, gerent territorial de l'ICS a l'àrea Metropolitana Nord.

Tan important com donar oportunitats als investigadors joves perquè puguin iniciar la seva carrera en un projecte d'investigació és donar espai i temps a investigadors més sènior als quals, pels compromisos de la seva tasca assistencial, els resulta més difícil acabar els projectes iniciats. Hem previst una dotació de 50.000 euros anuals per oferir una **beca d'intensificació de la recerca** a investigadors vinculats al programa Talents de l'Hospital Universitari Germans Trias i Pujol i de l'Hospital Clínic de Barcelona.

Des de l'any 2011 es du a terme una col·laboració amb la Universitat Rovira i Virgili (URV) per a desenvolupar un programa conjunt de **Beques per a Personal Investigador en Formació**, orientades a la creació i difusió de coneixement en els àmbits prioritaris concretats en el Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud. Des de 2017 la nostra col·laboració es centra en l'àmbit de la nutrició dintre del programa Marie Curie de la Unió Europea, cosa que permetrà atraure més talent atès que les condicions d'aquestes beques són més atractives per als investigadors.

La **Càtedra Ignacio Cirac de l'Institut de Ciències Fotòniques (ICFO)** vol promoure la captació de talent internacional en l'àmbit de la recerca en teoria quàntica de la informació. La creació de la càtedra permet:

- Augmentar la capacitat d'atracció de talent internacional a Catalunya.
- Contribuir a portar a la primera línia a nivell mundial els grups de recerca d'informació quàntica de Catalunya.
- Reforçar la vinculació estable, sòlida i visible del professor Ignacio Cirac amb Catalunya.
- Realitzar entre els joves activitats de promoció de l'excel·lència i de difusió de la ciència i de la tecnologia de frontera.

La Fundació Catalunya La Pedrera col·labora amb el **Premi Vanguardia de la Ciència** seguint amb l'aposta per la promoció científica per a assolir i fomentar l'excel·lència en l'àmbit de la recerca. El premi, que ha arribat ja a la vuitena edició, està inspirat en l'exemple de la revista 'Science', que cada desembre designa un "Avenç de l'any". El guardó és honorífic i vol donar visibilitat a algunes investigacions realitzades a Espanya. El premi s'atorga a partir d'un vot ponderat entre les opinions dels lectors, que es valoren en un 50%, i les del comitè científic assessor del projecte, en un altre 50%.

Premi Vanguardia de la Ciència 2018

- 1r premi **José Luis Ortiz** (Institut de Astrofísica de Andalusia)
Un anillo alrededor del planeta enano Haumea
- 2n premi **Hugues de Riedmatten** (Institut de Ciències Fotòniques)
Cap a una internet quàntica híbrida
- 3r premi **Marc Claret** (IDIBAPS) / **Antonio Zorzano** (IRB Barcelona)
Les neurones que regulen l'alliberament d'insulina

Impuls a la formació mediambiental

La Fundació impulsa la formació en l'àmbit ambiental a través de la col·laboració amb universitats i altres centres educatius per a facilitar que els estudiants apliquin i aprofundeixin la seva formació acadèmica en espais d'ensenyament i aprenentatge que són referents en l'àmbit de la socioecologia, de manera experiencial i compartint amb experts tècnics gestors del territori i la població local. Alhora, els estudiants generen tot un seguit de coneixement molt valuós per a la gestió dels espais naturals de la Fundació.

Així, en el marc del **Campus de Ciències Ambientals i de la Terra de la Muntanya d'Alinyà**, i gràcies als acords signats amb la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), la Universitat de Lleida (UdL) i la Universitat de Barcelona (UB), 226 estudiants i professors han realitzat durant l'any 2018 els seus projectes de fi de grau o estada de màster a la Muntanya d'Alinyà, un espai molt idoni per al desenvolupament d'estudis i pràctiques de camp.

Tot plegat, ha suposat un total de 512 jornades de visita a la Muntanya d'Alinyà, un fet que també ajuda a la dinamització socioeconòmica d'aquest indret prepirinenc. El campus va ser una de les experiències escollides al Congrés Nacional d'Educació Ambiental 2018 celebrat a Girona, sota el lema "Teixint aliances per a avançar en l'educació ambiental".

Enguany també destaca la celebració de la segona edició del **Premi Campus Muntanya d'Alinyà** atorgat per la Fundació Catalunya La Pedrera i la UAB, creat el 2016 amb periodicitat biennal, amb la voluntat de posar en valor la qualitat dels millors treballs de fi de grau que es duen a terme en el campus. El projecte premiat ha consistit en la realització de l'"Anàlisi de la interacció entre la gestió forestal i el gall fer (Tetrao Urogallus) a la vall d'Alinyà" que ha permès identificar alguns factors socioambientals que limiten aquesta espècie, com ara el canvi climàtic, la presència humana o la sobrepoblació d'un dels seus depredadors.

D'altra banda, el centre MónNatura Pirineus ha acollit **estades formatives** d'un centenar d'estudiants i professors provinents de diversos centres formatius com la UPC, la UdL o l'Escola de Capacitació Agrària de Solsona. Com a novetat, el mes d'abril la Fundació va organitzar un monogràfic sobre astronomia destinat a professors de secundària i batxillerat. Finalment, la Fundació va acollir divuit estudiants que van realitzar **pràctiques formatives** a MónNatura Pirineus, la Muntanya d'Alinyà o directament amb l'equip de la Fundació a la Pedrera.

Contribuim a tenir els científics més ben preparats

Impacte social

	Beneficiaris
Foment de les vocacions científiques	1.432
Joves i ciència	149
Fellows La Pedrera	218
Bojos per la ciència	227
Barcelona International Youth Science Challenge (BIYSC)	88
MIT Global Teaching Lab (dotze escoles)	750
Impuls a la recerca	1.284
Màsters d'excel·lència	53
Programa Talents	27
Beques de doctorat per a personal investigador	7
Màster BIST	15
Càtedra Ignacio Cirac	930
Exporecerca Jove	29
Premi de recerca al batxillerat del Tarragonès	3
Premi Vanguardia de la Ciència	220
Formació univ. mediambiental	681
Campus UAB Alinyà i MónNatura Pirineus	663
Becaris en pràctiques	18
TOTAL	3-397

Innovem en educació per a fomentar la creativitat i la imaginació

“Món Sant Benet ens ofereix una mirada renovada de la història en un entorn únic”

—
Anna Díaz

Professora de secundària

L'Anna Díaz és professora d'Història i Història de l'art a l'Institut Thalassa de Montgat (Maresme). A tercer d'ESO tracten la història medieval, tant en aspectes relacionats amb l'arquitectura com amb l'estil de vida de fa vuit-cents anys. Dins de les sortides programades per als alumnes, no hi falta la visita a Món Sant Benet.

L'Anna explica que fa tres cursos que venen. “La raó la tenim aquí darrere, aquest fantàstic monestir”, explica. Mitjançant activitats vivencials, participatives, dissenyades per als nens i adolescents “podem treballar conceptes densos”. Els serveis educatius de Món Sant Benet treballen per a fer descobrir el patrimoni i la història d'una manera suggestiva i interactiva: fent viatges en el temps, fent recerques i resolent enigmes.

“És la manera més divertida i eficaç de treballar”. I destaca els recursos tecnològics d'última generació com els hologrames -com el que reproduïx l'escena de la consagració de l'església, fa més de mil anys- “que connecten molt amb els nois i noies de catorze anys”.

A banda de la importància patrimonial de Món Sant Benet, “la Fundació Alicia és també una de les raons per les quals venim, el seu treball sobre l'alimentació és extraordinari, els alumnes s'ho passen molt bé” en un entorn natural que no dubta a qualificar de “meravellós”.

“Sempre sortim molt contents, tant alumnes com professors” i és que els serveis educatius de Món Sant Benet “ens ofereixen una mirada renovada de la història en un entorn únic”. La Fundació treballa per a innovar en educació, fomentant la creativitat i la imaginació “i això es nota”, en opinió d'aquesta professora.

Promovem la igualtat d'oportunitats i per això els nostres projectes aposten perquè cap alumne quedi enrere, alhora que vetllem perquè els més talentosos tinguin l'oportunitat d'accedir a programes exigents on podran desenvolupar tota la seva capacitat.

Col·laborem amb institucions de gran prestigi per a assegurar que les escoles engeguin projectes innovadors que marquin una diferència en el procés d'aprenentatge dels alumnes i que despertin l'interès per a saber més.

La Fundació ofereix també en els seus equipaments un conjunt d'activitats que constitueix l'experiència educativa més avançada del país.

Escoles tàndem

El projecte consisteix en fer possible que un centre educatiu i una institució de referència col·laborin durant tres cursos amb l'objectiu de singularitzar el centre educatiu en el marc d'un procés d'innovació. Aquesta iniciativa comporta que tot el claustre de l'escola treballi conjuntament amb els professionals de la institució, intercanviant coneixements, experiències i material pedagògic. Al mateix temps, és una oportunitat excel·lent perquè les institucions reflexionin sobre, com a mínim, les seves pròpies activitats educatives.

Els projectes tàndem neixen amb la voluntat de ser sostenibles a llarg termini. La funció de la Fundació Catalunya La Pedrera és promoure i gestionar les aliances entre els centres, aportar el coneixement que els professionals de la Fundació tenen en l'àmbit educatiu, analitzar els resultats i finançar el programa.

Amb l'experiència dels darrers anys volem apostar els pròxims cursos per tàndems relacionats amb el món de la creació i la cultura. El curs 2018-19 hem iniciat dos nous projectes, amb el Museu Picasso i l'Escola El Turó, de Barcelona; i amb el Festival Temporada Alta i l'Institut Salvador Sunyer i Aimeric, de Salt (Gironès). Així mateix, estem treballant per a desenvolupar durant l'any 2019 un projecte transformador que hauria de tenir un gran impacte en tot un barri (Vila Roja de Girona), en col·laboració amb el Festival Temporada Alta. Plegats estem dissenyant un pla d'actuació del que seria un macrotàndem amb les tres escoles del barri.

Visita al Museu Picasso de Barcelona d'un grup d'alumnes de l'Escola El Turó.

Escoles tàndem curs 2018-19

Escola

Escola Ramon Llull (Barcelona)

Escola La Rambleta del Clot (Barcelona)

Escola Catalunya (Sant Adrià de Besòs)

Escola Pere Vila (Barcelona)

Institut Salvador Sunyer i Aimeric (Salt)

Escola El Turó (Barcelona)

Institució

Teatre Nacional de Catalunya

British Council

Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC)

Palau de la Música-Orfeó Català

Festival Temporada Alta i Fundació Ciutat Invisible

Museu Picasso

Una finestra oberta a experiències educatives

La Fundació Catalunya La Pedrera ofereix un catàleg d'activitats educatives diverses, adreçades principalment als centres educatius del país, que es duen a terme en els quatre equipaments més rellevants. És una oferta amb recursos tecnològics interactius que presenten els continguts de manera original, moderna, suggeridora i enriquidora, i amb un estil educatiu renovat que permet acostar-se a la història, la cultura, la natura i el patrimoni a través d'activitats que fomenten la creativitat, la imaginació, la participació i l'intercanvi.

La Pedrera, un dels edificis més representatius de la ciutat de Barcelona i del Modernisme català, seguint l'esperit transgressor amb què va ser creada, combina el seu programa educatiu amb activitats i espais que pretenen estimular la creativitat i la innovació, i ofereix una nova manera d'apropar-se a la història.

Món Sant Benet és un conjunt cultural únic a Catalunya, que combina una vivència intensa en història, amb el monestir de Sant Benet de Bages (Sant Fruitós de Bages) com a punt de partida, amb una de les propostes més avançades en l'àmbit de l'alimentació: la Fundació Alicia, que promou els bons hàbits alimentaris. La visita al monestir ofereix dues propostes, una per descobrir la història mil·lenària del recinte monàstic, i l'altra a l'antiga residència d'estiu del pintor modernista Ramon Casas.

MónNatura Pirineus és un equipament ubicat en un meravellós paratge de les valls d'Àneu (les Planes de Son, Pallars Sobirà) que ofereix estades d'educació ambiental, amb allotjament inclòs, en instal·lacions de gran qualitat. S'hi fan activitats en un entorn d'alta muntanya, adreçades a difondre la importància de conservar la natura i el paisatge.

MónNatura Delta de l'Ebre, un espai singular a tocar de la llacuna de la Tancada (Amposta, Montsià), permet descobrir els aspectes més representatius de l'entorn natural i la vida en aquest territori: els ocells, la sal, la pesca tradicional i el paisatge canviant al llarg de les estacions.

Serveis educatius 2018	Alumnes
La Pedrera	29.225
Món Sant Benet	36.430
MónNatura Pirineus	13.100
MónNatura Delta de l'Ebre	8.506
TOTAL	87.261

Taller de descoberta de la Pedrera, que forma part de l'oferta dels Serveis educatius.

Col·legi Oms i de Prat

Durant els darrers anys hem estat fent un procés de coneixement i apropament de l'escola cap a la Fundació, amb la voluntat de conèixer bé el projecte, oferir suport i garantir que es compleixen els estàndards i objectius de la Fundació. S'ha iniciat un procés per a tenir accés i control més fàcils dels instruments de gestió de l'escola.

Durant els darrers dos cursos, juntament amb la direcció de l'escola, hem fet una revisió del projecte educatiu de centre per a garantir que inclogui innovació educativa i que singularitzi l'escola de cara al futur i que, sobretot, assegurí que s'ofereix una educació de qualitat per a tothom amb esperit integrador i generador d'oportunitats.

S'han fet diferents accions formatives i un acompanyament de l'equip directiu per a afrontar amb seguretat el repte de la transformació educativa, que hem fet girar a l'entorn de quatre grans eixos:

- En col·laboració amb la Fundació Alicia estem treballant perquè **l'alimentació i els hàbits saludables singularitzin l'escola.**

- Hem engegat un procés de **formació en metodologies flexibles** perquè el professorat se senti segur i s'atreveixi a treballar de manera diferent. Aquest procés de transformació ja es fa visible a educació infantil i aquest curs volem consolidar-lo a la resta de l'escola. És un gir important, dut a terme amb seguretat, formació i molt acompanyament.

- Per a **l'aprenentatge de l'anglès**, hem incorporat dos professors -un nadiu i una altra persona amb experiència al Regne Unit- per a augmentar les hores de classe en anglès i l'exposició a l'idioma a l'educació infantil i l'ús de l'anglès com a llengua vehicular en les activitats.

- El 2019 començarem a fer girar el quart eix sobre **aprenentatge i emocions**. Iniciarem una formació de tot l'equip de professors per a entendre millor els processos d'ensenyament i aprenentatge, coneixerem aspectes de la neurociència que ens ajudaran a millorar la pràctica docent i facilitar l'aprenentatge dels infants tenint en compte les emocions.

Pel que fa al creixement d'alumnes, tot i la davallada de natalitat per la demografia de la ciutat de Manresa, on està situat el centre, hem aconseguit una matrícula molt encoratjadora. Creiem que el projecte desperta l'interès de la ciutat i això es tradueix en una alta demanda de places, que ha estat molt important també a l'ESO. També s'hi ha de sumar l'efecte dels moviments migratoris que han estat força importants, ja que Manresa és una ciutat que acull refugiats i on acudeixen famílies que no poden fer front a les despeses de viure a l'àrea metropolitana de Barcelona. Oms i de Prat és una escola acollidora i hem pogut oferir algunes places a infants en situació difícil, que s'han incorporat feliçment a la vida de l'escola.

Durant el 2018 s'ha treballat en el projecte d'ampliació i reforma d'educació infantil per a poder tenir un espai que permeti treballar en línia amb les noves metodologies pedagògiques introduïdes. També s'ha plantejat una reforma de l'espai del menjador per a millorar el confort i crear nous espais d'aprenentatge vinculats a la cuina i l'alimentació. En el curs 2018-19 el Col·legi Oms i de Prat té un total de 720 alumnes de P-3 a quart d'ESO.

Innovem en educació per a fomentar la creativitat i la imaginació

Impacte social

	Beneficiaris
Escoles tàndem	5.253
Alumnes	4.801
Professors	452
Serveis educatius	87.261
La Pedrera	29.225
Món Sant Benet	36.430
MónNatura Pirineus	13.100
MónNatura Delta de l'Ebre	8.506
Col·legi Oms i de Prat	720
TOTAL	93.234

Conservem espais naturals de gran valor social

“El LIFE Montserrat s’acaba però seguirem treballant amb il·lusió”

—
Xavier Pedrosa
Ramader

Xavier Pedrosa és ramader i pagès, i ara també empresari. Viu en una masia als peus de Montserrat amb la seva família i seixanta cabres lleteres. És del Bruc, una zona afectada i propensa als incendis, i participa en el projecte LIFE Montserrat que busca prevenir incendis i millorar la biodiversitat mitjançant la recuperació de la pastura extensiva.

El projecte LIFE Montserrat, gestionat per ens públics i la Fundació, es basa en la reintroducció dels ramats de pastura. “Era tradició, aquí a la zona, que hi hagués ramats petits que abastien de llet a la població local. Aquests ramats van desaparèixer, també l’activitat agrària, i això, combinat amb un massa de bosc elevada i el clima, es tradueix en risc d’incendis”, diu.

El projecte va començar el 2014 i es preveu que finalitzi aquest any. “Sabem que el projecte LIFE s’acaba però nosaltres seguim treballant amb la il·lusió de tirar-ho endavant”. El projecte està plantejat a llarg termini. El Xavier reconeix que li ha aportat “moments de molta alegria però també de dificultat. La finalitat del projecte és ser autosuficient, encara hi estem treballant”. En aquests moments, el projecte del Xavier “encara no és rendible ja que el ramat encara és jove. Ara hem de fer llet i elaborar-la per a fer formatge. N’estem aprenent”.

Amb la muntanya de Montserrat al fons, el Xavier explica que “els pastors tenim un problema, estem arrelats a la terra, a una manera de viure i de fer. No anem a la velocitat de la societat de les ciutats”. Però amb l’ajuda de la Fundació, que fa “una tasca educativa i divulgativa molt important perquè creu en el medi ambient i en el territori, aconseguirem protegir aquest territori amb el foment d’oficis com el de pastor i la recuperació d’un paisatge que ens estimem”.

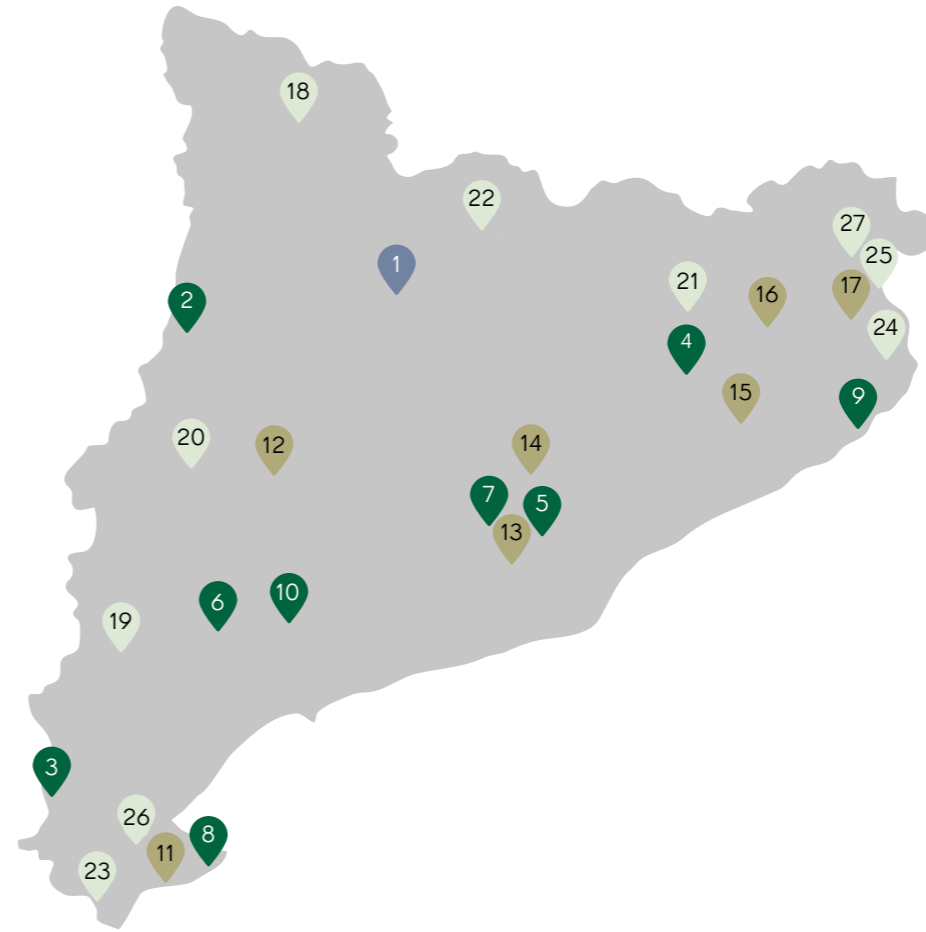

La Fundació conserva i gestiona una xarxa d'espais naturals d'elevat valor ambiental i social, alguns dels quals són el resultat de restauracions ecològiques. Perquè una natura en bon estat de conservació, un territori ben gestionat i un medi ambient saludable són valors socials cada cop més reconeguts en una societat avançada.

La qualitat de vida, el benestar i, fins i tot, la salut dels ciutadans depèn en gran mesura de saber preservar, millorar i restaurar, si cal, els ecosistemes i paisatges.

Xarxa d'Espais Natura

La xarxa està formada per espais propis i espais amb acords de custòdia del territori, que ha esdevingut la més important a Catalunya seguint el model de governança d'Àrees Protegides Privadament (APP), segons els criteris establerts per la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN). En síntesi, el model aporta recursos privats per a un benefici públic, com són la natura i els espais naturals. La Xarxa d'Espais Natura de la Fundació és, doncs, un model de referència pel fet de ser un exemple de gestió de la natura realitzada íntegrament des d'una entitat de la societat civil i sense ànim de lucre.

- > 1.000 ha**
- 1 Muntanya d'Alinyà (5.352,13 ha)
- 100 - 999 ha**
- 2 Congost de Mont-rebei (598,71 ha)
- 3 El port d'Arnes (453,94 ha)
- 4 Cingles de l'Avenc de Tavertet (250 ha)
- 5 Muntanya de Puigventós (192,67 ha)
- 6 Congost de Fraguerau (183,94 ha)
- 7 Montserrat - Coll de Can Maçana (176,57 ha)
- 8 Llacuna de l'Alfacada (175,83 ha)
- 9 Can Puig de Fitor (170,61 ha)
- 10 Bosc de Vilalta (124,55 ha)
- 10 - 99 ha**
- 11 MónNatura Delta de l'Ebre - Salines de la Tancada (41,29 ha)
- 12 Estany de Vilars i Vila-sana (30,93 ha)
- 13 Els boscos de Can Roca - Els Blaus (20,96 ha)
- 14 Món Sant Benet (18 ha)
- 15 Estany de Sils (14 ha)
- 16 Llacunes de Can Morgat (13,4 ha)
- 17 Mig de Dos Rius (10,08 ha)
- 1 - 9 ha**
- 18 MónNatura Pirineus (8,92 ha)
- 19 Reserves de Sebes (7,108 ha)
- 20 Sot del Fuster (4,79 ha)
- 21 Bosc de Tosca (3,43 ha)
- 22 Ribera de l'Alt Segre (3,17 ha)
- 23 Oliveres mil·lenàries de l'Arion (2,67 ha)
- 24 Aiguamolls del Ter Vell (2,56 ha)
- 25 Les closes de la Rubina (2,05 ha)
- 26 Ullals de Panxa (2,4 ha)
- 27 La closa de Mornau (1,04 ha)

Tipologies d'espais naturals protegits per la Fundació

		Espais	Hectàrees
A. Xarxa d'Espais Natura	Finques de propietat social (Espais Natura)	27	7.866,87
B. Acords de custòdia del territori	Acords de custòdia clàssics	6	82,54
	Drets de tala i pagament per serveis ambientals	33	205,39
	Subtotal custòdia (B)	39	287,93
Total espais en gestió (A + B)		66	8.154,80

La Xarxa d'Espais Natura està integrada actualment per vint-i-set espais propis, amb una superfície total de 7.866,87 hectàrees. Durant l'any 2018, s'han incorporat a la xarxa dos espais: l'Estany de Sils (la Selva) i els Ullals de Panxa (delta de l'Ebre, Montsià). A més, la Fundació té establerts amb altres propietaris privats o públics acords de custòdia del territori per a ajudar a protegir trenta-nou espais més del país. A l'any 2018 hem donat la benvinguda a més de 405.000 visitants als nostres espais naturals.

A través de la gestió dels Espais Natura impulsem l'economia local dels territoris on s'ubiquen. De forma directa, oferim feina a persones que viuen al seu entorn per a desenvolupar les tasques de gestió, manteniment i atenció als visitants. La majoria són persones joves amb formació que, gràcies a treballar als diversos centres, poden viure en territoris rurals que sovint disposen de molt poca oferta laboral. L'any passat van ser vint-i-set llocs de treball.

De forma induïda, també contribuïm al desenvolupament local teixint una xarxa amb les empreses ecoturístiques de l'entorn, cosa que permet disposar d'una oferta diversa, sostenible i respectuosa amb la natura. D'altra banda, oferim els nostres centres de natura com a aparador i altaveu de productes locals. Un exemple concret el tenim en la celebració del **Delta Birding Festival**, l'únic festival d'ornitologia que es celebra al país i amb el qual hem contribuït a consolidar el delta de l'Ebre com a punt de trobada anual dels ornitòlegs i aficionats als ocells i la natura. També hem contribuït activament a la primera Guia d'ecoturisme de

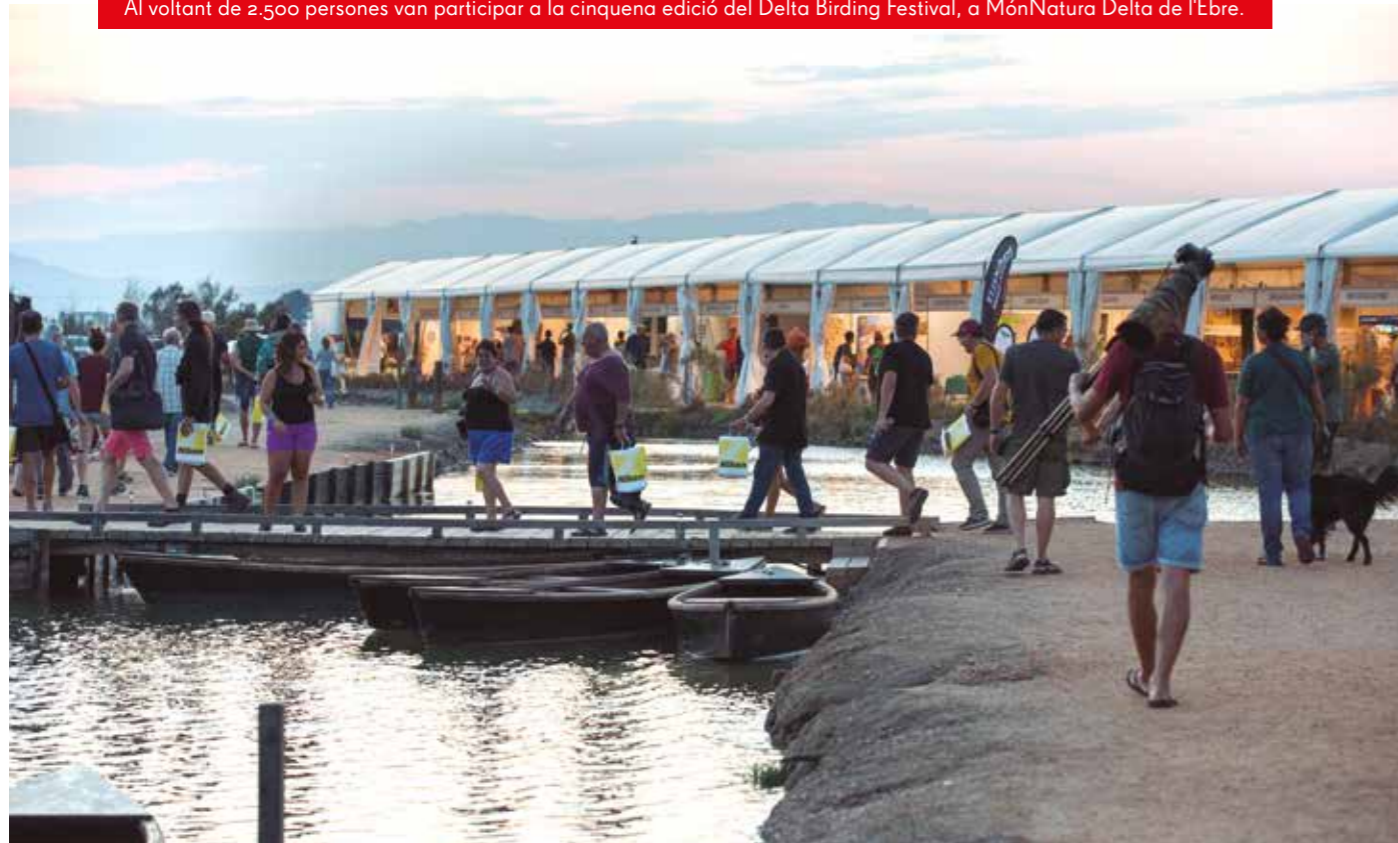
Catalunya, que recull les trenta destinacions ecoturístiques més importants del país, moltes amb presència directa, suport o col·laboració de la Fundació.

Per analitzar amb més detall tot aquest impacte socioeconòmic,enguany hem iniciat un projecte pioner al país per a calcular l'**SROI (Retorn Social de la Inversió)** als principals espais de la Xarxa d'Espais Natura. Aquesta metodologia ens permetrà mesurar l'impacte sobre valors extra financers, com els ambientals i els socials, en relació amb els recursos invertits.

La gestió dels espais naturals que realitzem pretén garantir el compromís de preservació futura d'aquest patrimoni natural de cara a la societat i per això ens marquem uns elevats nivells de qualitat. Alguns criteris de qualitat tenen a veure amb la sostenibilitat econòmica i ambiental dels propis espais naturals com, per exemple, assolir el màxim d'independència econòmica amb els recursos propis que puguin generar aquests espais i que enguany ha comportat uns ingressos d'1.289.190 €. També apostem per la innovació en temes de sostenibilitat ambiental, com per exemple els sanitaris secs instal·lats en diversos punts sense aigua, l'ús de plaques fotovoltàiques i de carregadors per a vehicles elèctrics o la reserva prèvia d'aparcament a Mont-rebei per a evitar la sobrefreqüentació de l'espai.

Igualment, i amb l'objectiu de mesurar l'estat dels elements naturals, elaborarem anualment un quadre d'indicadors de la biodiversitat, mitjançant estudis de camp.

Al voltant de 2.500 persones van participar a la cinquena edició del Delta Birding Festival, a MónNatura Delta de l'Ebre.

Quadre d'indicadors de la biodiversitat

● Molt bo ● Bo ● Mitjà ● Dolent ● Molt dolent ● Dades insuficients ● No mesurat

Espai	Indicador	2014	2015	2016	2017	2018	
MónNatura Pirineus	Nombre màxim de rapinyaires observats	●	●	●	●	●	
	Freqüentació de l'espai per l'os bru	●	●	●	●	●	
	Congost de Mont-rebei	Diversitat i abundància de lepidòpters	●	●	●	●	●
		Diversitat i abundància d'ocells	●	●	●	●	●
		Tendència dels ambients dels ocells	●	●	●	●	●
	Manteniment de la població de llúdriga	●	●	●	●	●	
	Estat ecològic dels prats naturals	●	●	●	●	●	
Estat de conservació de la flora rupícola	●	●	●	●	●		
Muntanya d'Alinyà	Ús del PAS i nombre de carronyaires	●	●	●	●	●	
	Diversitat i abundància d'ocells	●	●	●	●	●	
	Tendència dels ambients dels ocells	●	●	●	●	●	
	Població de gall fer	●	●	●	●	●	
	Estat de conservació de la flora	●	●	●	●	●	
	Estat ecològic dels prats naturals	●	●	●	●	●	
	Montserrat-Coll de Can Maçana	Diversitat i abundància d'ocells	●	●	●	●	●
Tendència dels ambients dels ocells		●	●	●	●	●	
Nombre d'ocells anellats		●	●	●	●	●	
Abundància de perdiu		●	●	●	●	●	
Abundància de conill		●	●	●	●	●	
Superfície d'espais oberts		●	●	●	●	●	
Cingles de l'Avenc de Tavertet	Reproducció d'amfibis	●	●	●	●	●	
	Estat ecològic dels prats naturals	●	●	●	●	●	
	Nidificació de rapinyaires diürns	●	●	●	●	●	
	Parelles d'ocells d'espais oberts	●	●	●	●	●	
	Espècies de fauna forestal	●	●	●	●	●	

Quadre d'indicadors de la biodiversitat

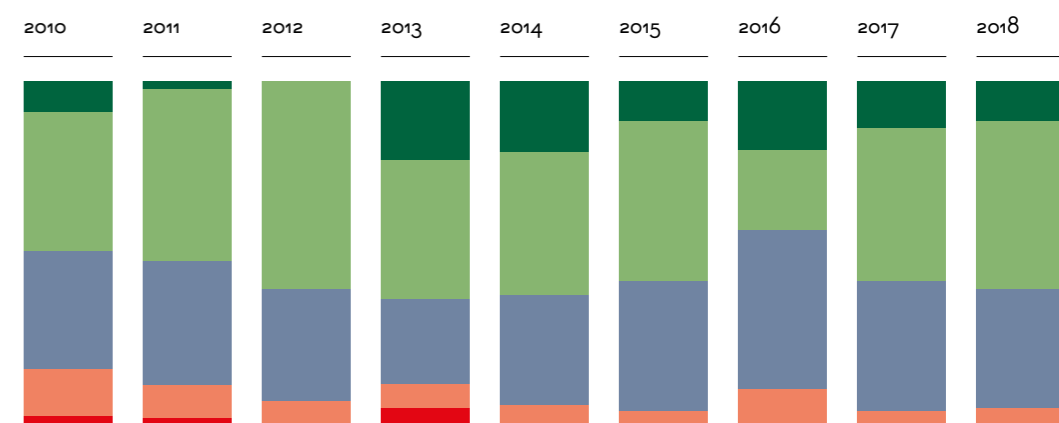
Espai	Indicador	2014	2015	2016	2017	2018
Llacuna de l'Alfacada	Diversitat i abundància d'odonats	Molt bo	Molt bo	Mitjà	Bo	Bo
	Diversitat i abundància d'ardeids	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	Mitjà
	Nombre d'ocells aquàtics hivernants	Bo	Bo	Molt bo	Mitjà	Bo
	Parelles d'ocells aquàtics nidificants	Mitjà	Mitjà	Bo	Dades insuficients	Dades insuficients
	Parelles de fumarell carablanc	Mitjà	Mitjà	Dolent	Mitjà	Mitjà
	Presència del fartet	Bo	Bo	Molt bo	Molt bo	Molt bo
	Presència de la tortuga d'estany	Bo	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
	Evolució dels hàbitats	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
	Mig de Dos Rius	Diversitat i abundància de lepidòpters	Mitjà	Bo	Bo	Mitjà
Diversitat i abundància d'ocells		Bo	Bo	Molt bo	Molt bo	Bo
Tendència dels ambients dels ocells		Bo	Bo	Mitjà	Bo	Bo
Població de picot garser petit		No mesurat	No mesurat	No mesurat	Bo	No mesurat
Bosc de Vilalta	Èxit reproductor de l'àguila cuabarrada	Bo	Bo	Mitjà	Mitjà	Bo
	Abundància de perdiu	Dolent	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
	Abundància de conill	Dolent	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
	Presència de cranc de riu	No mesurat	No mesurat	No mesurat	Bo	No mesurat
Muntanya de Puigventós	Diversitat i abundància d'ocells	Mitjà	Mitjà	Mitjà	Mitjà	Bo
	Tendència dels ambients dels ocells	Mitjà	Bo	Dolent	Mitjà	Mitjà
	Abundància de perdiu	No mesurat	No mesurat	Bo	Bo	Bo
	Abundància de conill	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
	Superfície d'espais oberts	No mesurat	No mesurat	No mesurat	Bo	No mesurat
	Presència del còlit negre	No mesurat	No mesurat	Dades insuficients	Dades insuficients	Dades insuficients
Can Puig de Fitor	Diversitat i abundància d'ocells	Bo	Mitjà	Mitjà	Mitjà	Mitjà
	Tendència dels ambients dels ocells	Bo	Mitjà	Bo	Bo	Bo
	Estat ecològic dels prats naturals	No mesurat	No mesurat	No mesurat	Mitjà	No mesurat

Quadre d'indicadors de la biodiversitat

Espai	Indicador	2014	2015	2016	2017	2018
El port d'Arnes	Diversitat i abundància d'odonats	Molt bo	Bo	Bo	Bo	Molt bo
	Diversitat i abundància de lepidòpters	Mitjà	Mitjà	Mitjà	Mitjà	Bo
	Nombre d'exemplars d'abellera d'estiu	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
	Èxit reproductor de l'àguila cuabarrada	Dades insuficients	Bo	Mitjà	Bo	Bo
	Èxit reproductor del voltor	Molt bo	Bo	Mitjà	Dolent	Dolent
	Estany d'Ivars i Vila-sana	Percentatge d'ocells hivernants	Bo	Dolent	Dolent	Bo
Parelles reproductores d'ocells aquàtics		Bo	Mitjà	Mitjà	Mitjà	Mitjà
Nombre màxim d'ocells aquàtics		Molt bo	Mitjà	Mitjà	Mitjà	Mitjà
Nombre d'ocells anellats		Mitjà	Dades insuficients	Bo	Bo	Mitjà
Índex d'activitat dels ratpenats aquàtics		No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	Mitjà
Abundància de ratpenats		No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
Llacunes de Can Morgat	Diversitat i abundància de lepidòpters	Dades insuficients	Bo	Mitjà	Bo	Bo
	Diversitat d'odonats	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	Mitjà
	Diversitat i abundància d'amfibis	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
Sot del Fuster	Parelles d'arceids i de rapinyaires	Molt bo	Molt bo	Molt bo	Molt bo	Molt bo
	Nombre d'ocells anellats	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat
	Evolució de les comunitats vegetals	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat	No mesurat

Evolució dels indicadors en el conjunt d'espais 2010-2018

Les actuacions orientades a l'ús públic dels espais naturals també esdevenen un conjunt de tasques importants que es fan al llarg de tot l'any: la Xarxa d'Espais Natura compta amb l'actualitat amb cinquanta-cinc itineraris (286 km) senyalitzats, disset miradors panoràmics, sis punts d'informació amb atenció personalitzada (Congost de Mont-rebei, Muntanya d'Alinyà i Montserrat-Coll de Can Maçana, a més dels dos centres MónNatura i Món Sant Benet), deu aguaitis d'observació de fauna, deu aparcaments i nou àrees de lleure. Tot això permet el gaudi dels espais pels visitants i, alhora, contribueix a la generació de llocs de treball i a un impacte econòmic positiu per a les comunitats i territoris.

Impacte socioeconòmic de la Xarxa d'Espais Natura

Visitants 2018	405.556 persones
Ingressos directes generats	1.289.190 €
Llocs de treball directes	27 llocs

Visitants de la Xarxa d'Espais Natura

Espais amb dades de comptadors de visitants

Espai	Visitants
Congost de Mont-rebei	91.751
Muntanya de Puigventós	31.115
Muntanya d'Alinyà	1.190
El port d'Arnes	23.900
Cingles de l'Àncora de Tavertet	19.200
Montserrat - Coll de Can Maçana	52.900
MónNatura Delta de l'Ebre - Salines de la Tancada	17.400
Estany d'Ivars i Vila-sana	35.800
Mig de Dos Rius	14.100
Llacunes de Can Morgat	47.800
Reserves de Sebes	5.000
Congost de Fraguerau	11.900
Bosc de Vilalta	1.500
Aiguamolls del Ter Vell	5.000
Bosc de Tosca	6.000
Can Puig de Fitor	15.000
Els boscos de Can Roca - Els Blaus	4.000
Llacuna de l'Alfacada	20.000
Oliveres mil·lenàries de l'Arion	2.000

Espais que actualment no tenen ecocomptadors, però n'han tingut o estudis de freqüentació (dades molt fiables)

Espais sense comptador de visitants ni estudis de freqüentació

TOTAL VISITANTS **405.556**

Pel que fa a les actuacions realitzades durant l'any 2018 als espais de la Xarxa d'Espais Natura podem destacar:

A la **Muntanya d'Alinyà** hem tingut les primeres collites de plantes aromàtiques i de pomes ecològiques a les plantacions heretades del projecte LIFE "Operación CO2". També hem impulsat un procés participatiu obert a escala comarcal per a treballar pel futur de la ramaderia extensiva a aquesta zona del Prepirineu, del qual n'ha sorgit la iniciativa "Alinyà, muntanya viva" i un grup de treball amb els ramaders de la zona.

A **Montserrat-Coll de Can Maçana** hem revisat el pla de gestió de l'espai i l'hem consensuat amb l'òrgan gestor del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, amb una vigència de deu anys (2018-2027). Hem utilitzat un model nou de gestió adaptativa i utilitzant els "Open Standards for the Practice of Conservation" establerts a nivell internacional per les organitzacions més prestigioses de conservació de la natura i del qual també en formem part.

A **l'Estany de Sils** hem signat un nou conveni per a la gestió conjunta de l'espai amb l'ACA, l'Ajuntament de Sils i la Fundació Emys, amb la intenció de donar un nou impuls a aquest espai, tant a nivell de conservació del patrimoni natural com de l'ús públic i educatiu.

A **Món Sant Benet** s'han fet actuacions de millora de l'entorn des del punt de vista ambiental. Concretament, s'ha instal·lat un mirador d'ocells a la vora del riu Llobregat, s'ha planificat una plantació de millora del bosc de ribera (executada al gener de 2019) i s'ha avançat en el disseny de la nova rampa de peixos a la resclosa de Sant Benet. També hem publicat un plànol senderista per als clients de l'hotel i els visitants del centre, que completa els materials de servei per als visitants.

Al **Bosc de Vilalta** hem posat en cultiu 5,8 hectàrees d'antigues feixes a través d'un arrendament amb un productor ecològic de la zona. Amb això contribuïm a mantenir espais oberts, que són molt importants per a l'àliga cuabarrada, entre altres espècies.

Un projecte innovador, realitzat conjuntament amb la Fundació Alícia, s'ha adreçat a solucionar el problema que generen les elevades poblacions de senglar i reduir l'impacte que tenen en cultius i a la xarxa viària, mitjançant la promoció del consum de la carn de senglar. Ho hem fet amb la redacció i presentació del llibre **La cuina del senglar**, en què varen participar diferents actors vinculats a la gestió de la caça i restauradors.

La nostra presència i participació permanent en les iniciatives més destacades en l'àmbit de la conservació de la natura, com a la Taula d'Ecoturisme promoguda per la Generalitat, el disseny d'una nova Xarxa de Custòdia o la creació d'una xarxa internacional de conservació de terres (ILCN) permet posicionar-nos com una entitat de referència tant a nivell nacional com internacional.

Sessió de treball del grup de treball sobre el futur de la ramaderia extensiva a la Muntanya d'Alinyà.

Projectes LIFE de conservació del territori i la natura

La Fundació participa com a soci en diversos projectes de gran impacte, cofinançats amb fons europeus dins els programes LIFE i POCTEFA. Les actuacions més destacades el 2018 han estat les següents:

Dins el projecte **LIFE Montserrat** s'ha completat el desplegament efectiu del bestiar en les deu unitats de gestió ramadera previstes, cosa que permet mantenir amb pastura extensiva prop de 1.500 hectàrees forestals, la major part en àrees estratègiques per a la prevenció d'incendis a l'entorn del massís. En concret, s'ha finalitzat les darreres adquisicions de bestiar per a posar en marxa els ramats, així com la infraestructura ramadera de corrals, tancats i punts d'aigua.

En total, el projecte ha incorporat a les explotacions ramaderes vinculades al projecte trenta-dues vaques (bruna del Pirineu), cinc-centes cabres (de races diverses, totes aptes per a la pastura a bosc) i vint-i-cinc rucs, i ha impulsat vuit explotacions de ramaderia extensiva, cinc de nova creació. L'activitat del bestiar depèn de la viabilitat d'aquestes petites empreses ramaderes, per la qual cosa hem fet una tasca minuciosa d'acompanyament dels pastors en els aspectes administratius, tècnics i econòmics.

Una aportació destacable ha estat la col·laboració amb els centres educatius locals per a acostar els alumnes al seu entorn natural i implicar-los en la gestió. S'ha fet un grup de treball amb cinquanta mestres de primària i secundària de vint centres educatius i s'han fet visites escolars a Can Maçana i a Puigventós (1.300 alumnes).

Entre les accions del **LIFE MigratoEbre** cal destacar la inauguració oficial del nou pas per a peixos a Ascó i la finalització de les itineràncies

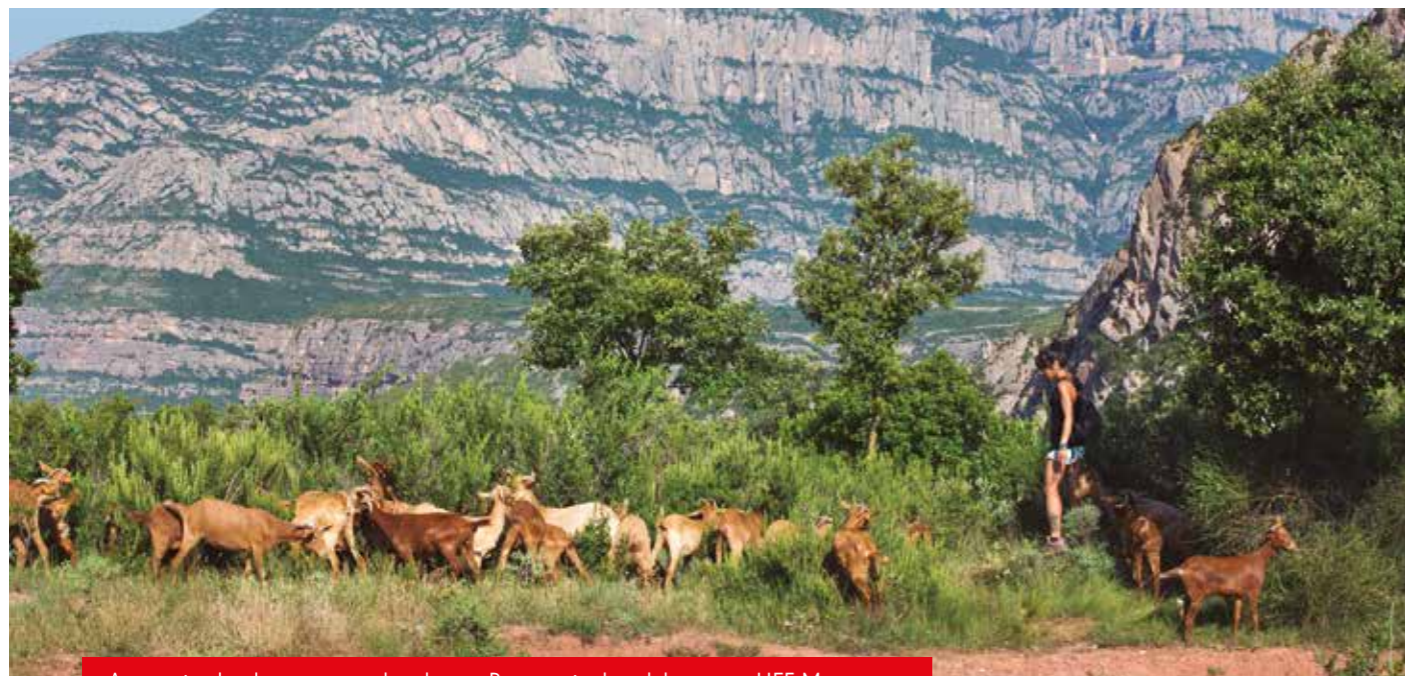
de l'exposició "Per un riu ple de vida" al Museu del Ter de Manlleu, al Pont de Suert i a l'IRTA de Sant Carles de la Ràpita, que durant el 2018 haurà estat visitada per prop de 3.500 persones, i per més de 164.000 des de l'inici del projecte.

Al **LIFE Redbosques** hem realitzat dues actuacions experimentals per a millorar les condicions de maduresa dels boscos del Port d'Arnes i del manteniment de zones obertes en els prats d'alçada.

El **LIFE Alnus** és un nou projecte pilot per a la restitució de boscos de ribera, i de les vernedes en particular, en zones degradades en les darreres dècades per l'alteració dels cursos fluvials als rius Segre, Ter i Besòs i la recuperació d'aquests ambients per a la ciutadania i la natura. Enguany s'ha fet l'anàlisi tècnica de tots els sectors on es faran accions de restauració de vernedes i s'han desplegat elements de comunicació com la pàgina web, xarxes socials i materials divulgatius.

En l'àmbit del Pirineu i dins el programa Interreg POCTEFA, la Fundació participa en dos projectes: l'**ADNPirineus**, per tal de consolidar una xarxa d'educació ambiental transpirenenca i realitzar diverses accions de sensibilització comunes a tota la regió, i l'**Ecogyp**, adreçat a la conservació dels voltors i al seu paper com a agents sanitaris naturals de les muntanyes.

També enguany hem finalitzat els projectes LIFE més antics: la restauració de les Salines de la Tancada, l'Alfacada i el Violí (**LIFE Delta Lagoon**), les proves pilot sobre la certificació de projectes agroforestals de fixació de carboni a la península Ibèrica (**LIFE Operación CO2**), així com el projecte **LIFE Pinassa** de conservació i gestió dels boscos d'aquesta espècie de pi d'importància europea.

Actuació sobre la pastura amb cabres a Puigventós dins del projecte LIFE Montserrat.

Educació ambiental de qualitat

Com a aposta de futur, promovem una educació ambiental a través dels centres de natura que ha arribat a més de 72.000 beneficiaris directes. Mitjançant les activitats i estades volem oferir experiències d'impacte i positives, que facin repensar el vincle amb la natura i com podem actuar personalment per a millorar l'estat actual del medi ambient i dels elements naturals. La nostra voluntat és tenir un estil educatiu i de transmissió dels valors de la natura i del paisatge únic i excel·lent, de forma que aconseguim un canvi efectiu en la societat, cada cop més presents en la nostra vida i en la dels nostres fills.

Una de les actuacions principals i permanents és impulsar un viver permanent de naturalistes, amb beneficiaris de tots els cicles formatius, des de les estades a la natura per als més menuts fins a les especialitzacions dels treballs de grau universitari. Aquests actuacions es duen a terme principalment als dos MónNatura, Pirineus i Delta de l'Ebre, així com a la Muntanya d'Alinyà, on hi tenim un Campus Universitari de Ciències de la Terra (vegeu l'apartat "Contribuïm a tenir els científics més ben preparats").

En paral·lel a les activitats educatives o interpretatives, construïm un voluntariat ambiental afí a la Fundació, que realitza de forma altruista, però alhora satisfactòria, diverses accions de recuperació de camins i fonts, de naturalització d'espais, de conservació d'espècies i que alhora promou la investigació i el coneixement dels espais naturals i la biodiversitat (vegeu l'apartat "Sumem voluntaris per arribar més lluny i ajudar més persones").

Conservem espais naturals de gran valor social

Impacte social

	Beneficiaris
Equipaments	72.245
MónNatura Pirineus	15.471
MónNatura Delta de l'Ebre	31.345
Rectoria d'Alinyà	1.913
Masieta de Mont-rebei	19.034
Montserrat-Can Maçana	4.482
Actes	38
TOTAL	72.283
	Visitants
XARXA D'ESP AIS NATURA	405.556

Volem que Món Sant Benet sigui un centre de referència en alimentació

—
Impulsem la conversió de Món Sant Benet en un centre de referència internacional en alimentació, en què es generin activitats i experiències coherents amb els valors de la Fundació. També un centre de coneixement i formació en l'eix de l'alimentació que ha de permetre crear nova ocupació i afavorir la inclusió social. Un projecte ambiciós, il·lusionant i transformador.

Projecte Alimentia

La idea de focalitzar en Món Sant Benet un nou projecte social i de país centrat en l'alimentació, la nutrició i la salut neix a partir de l'experiència de la Fundació Catalunya La Pedrera en diversos àmbits:

- De la Fundació Territori i Paisatge hem recollit el fet d'haver consolidat una **xarxa de protecció del territori** amb èmfasi en la qualitat del paisatge, que ara es posa al servei de localitzar aliats per a transformar terres de conreu tradicional en terres de conreu ecològic.
- La Fundació Un Sol Món ens ha aportat l'experiència d'haver consolidat empreses socials i haver generat **ocupació per a persones en dificultats** a partir de la gestió de préstecs socials.
- La Fundació Alicia aporta l'experiència d'haver treballat amb hospitals i entitats de referència internacional, i també en projectes de producte local, per a consolidar un **coneixement expert** en alimentació i salut i en patrimoni agroalimentari.
- La Fundació Catalunya La Pedrera fa deu anys que treballa en la promoció de les vocacions científiques i és un referent en la programació de tot tipus de **projectes formatius** per a diferents edats, interessos i procedències.

El projecte Alimentia ha avançat seguint les línies iniciades el 2017 per tal de convertir Món Sant Benet en un centre de referència internacional en alimentació, on es generin activitats i experiències coherents amb els valors de la Fundació. També un centre de coneixement que ha de permetre crear nova ocupació i afavorir la inclusió social.

El projecte contempla també a l'horitzó el disseny d'una nova experiència on es posi a disposició del visitant de Món Sant Benet el coneixement del talent expert i de la recerca de frontera sobre la relació de l'home amb l'alimentació. Un projecte ambiciós, il·lusionant i transformador.

Una línia del projecte són els **Horts de Sant Benet**, que conreen actualment una superfície de quatre hectàrees i que s'expliquen en l'apartat "Creem ocupació per a persones amb discapacitat o en risc d'exclusió social" d'aquesta memòria.

Activitat a l'espai de la cuina central de la Fundació Alicia.

Xarxa de pagesos

En el marc del programa de suport a la transformació de la pagesia cap a la producció ecològica, la Fundació ha incorporat nou finques més durant el 2018. El total de superfície agrícola en conversió ha augmentat fins acostar-se a les 390 hectàrees dels entorns de la zona metropolitana (Baix Llobregat, Maresme, Pla de Bages, Vallès Occident, Vallès Oriental, la Selva i entorn de Montserrat). Els primers productors que es van incorporar al programa de suport durant el 2017 ja han entrat en el període de conversió i han començat a treballar amb MANS, augmentant així el producte agrícola comercialitzat a través de la cooperativa i contribuint, encara discretament, al seu creixement.

Amb aquesta iniciativa també ajudem a augmentar la zona agrícola cultivada segons els principis de l'agricultura ecològica reduint així la quantitat d'adobs de síntesi i fitosanitaris utilitzats que arriben als cursos d'aigua i impacten en la biodiversitat. També ajudem a millorar el paisatge agrícola amb petites intervencions com la realitzada a la finca de la Sènia Viva de Mataró, que ha consistit en naturalitzar una bassa d'excedents d'aigua de rec. De cara al futur, es planteja incorporar noves finques al programa i esperem veure un major impacte en el creixement de MANS.

Xarxa de pagesos. Caracterització de les finques en transformació a ecològic a desembre de 2018

Nom de la finca	Municipi	Espai Natural associat	Sup. (ha)
Can Dunyó	Lliçà d'Amunt	Riu Tenes	18,68
Can Bros, Molins de Rei i Torrelles (tres finques)	Abrera, Molins i Torrelles de Llobregat	Parc agrari del Baix Llobregat	32,75
Sènia Viva	Mataró	La Sènia de Mataró	1,5
Can Serra	El Bruc	Montserrat	2,05
Sant Simeó	El Bruc	Montserrat	111
Can Quimet Gall i Ca l'Estapé (dues finques)	Lliçà d'Amunt	Riu Tenes	18,73
Ca l'Orlau i Casa Boria (dues finques)	Lliçà de Vall i Cànoves i Samalús	Riu Tenes	188,73
Pla de Roig, El Rei i la Sorra (tres finques)	Blanes i Malgrat de Mar	Maresme-La Selva	4,32
Can Feliu	Rubí	Vallès Occidental	4,4
Can Viader i Can Morató (dues finques)	Cardedeu	Vallès Oriental	3,1
Torrebonica	Terrassa	Vallès Occidental	2

SUPERFÍCIE TOTAL

387,26

Situació finques amb Contracte

- 1 Mòn Sant Benet (Sant Fruitós de Bages)
- 2 Sant Simeó (El Bruc)
- 3 Can Serra (El Bruc)
- 4 Can Bros (Abrera)
- 5 Can Bros (Torrelles de Llobregat)
- 6 Can Bros (Molins de Rei)
- 7 Ecobodum (Rubí)
- 8 Torrebonica (Terrassa)
- 9 Roger Diaz - Ca l'Estapé
- 10 Roger Diaz - Can Quimet Gall
- 11 Ca l'Oriau
- 12 Sènia Viva (Mataró)
- 13 Casa Boria
- 14 Horta la Fanencada (Cardedeu)
- 15 La Sorra (Malgrat de Mar)
- 16 El Rei (Malgrat de Mar)
- 17 Pla de Roig (Blanes)

Mapa d'espais agraris de la Xarxa de pagesos

Situació MANS Xarxa Pagesos

- 1 Cooperativa MANS

Accions formatives en l'eix de l'alimentació

En l'eix de formació, treballem per esdevenir un centre generador de coneixement en alimentació, nutrició i salut caracteritzat per la creació i oferta de formació de molt alta qualitat i per la consolidació de relacions a llarg termini amb socis clau per a aquest projecte. L'any 2018 hem ampliat les activitats de formació que ja es venien desenvolupant a Mòn Sant Benet adreçades a un públic majoritàriament professional però també a públic especialitzat, focalitzant les accions en diferents formacions a mida, molt especialitzades i de qualitat.

Hem ampliat l'oferta de programes **Study abroad**, cursos de formació centrats en divulgar els beneficis científics en la salut de la dieta mediterrània, amb temari pluridisciplinari i adreçats a públic universitari internacional. El 2018 hem impartit un curs amb la Universitat d'Hiroshima (Japó), un altre amb la Universitat de Virginia (USA) i, finalment, dos amb la Universitat de Pollenzo (Itàlia).

La setena edició del **Màster en envelliment i salut** de la Universitat Rovira i Virgili (URV), de setembre de 2018 a juny de 2019, compta per segona vegada amb la col·laboració de la Fundació Alcía, que imparteix els continguts docents vinculats a l'alimentació.

El 20 de novembre de 2018, el **Màster en diabetis** de la Universitat de Barcelona-Hospital Clínic va participar també en una sessió de formació impartida per la Fundació Alcía, un taller teòric-demostratiu de cuina aplicada a la gestió de l'alimentació de persones amb diabetis.

Al 2018 s'han dut a terme dues jornades de **Cuina per a dietes especials**, una línia de formació iniciada l'any anterior adreçada a persones amb necessitats alimentàries especials per motius de salut. Aquest any s'ha fet una jornada centrada en diabetis i una altra en malaltia renal.

El mes de juliol es va dur a terme dins del BIYSC (Barcelona International Youth Science Challenge), el programa específic en alimentació i salut **Nutrition and Health International Youth Science Challenge**, amb la participació de la Fundació Alicia, IDIBAPS-Hospital Clínic de Barcelona, i Eurecat-Reus/Universitat Rovira i Virgili.

La Fundació Alicia va impartir la primera edició del taller **Noves tendències a la cuina**, activitat dirigida a públic adult interessat en la cuina d'avantguarda i tendència, la creativitat a la cuina o les dietes de moda. El taller combina la presentació teòrica i la demostració de cuina pràctica.

També es va dur a terme la primera edició del **Seminari tècnic d'alimentació de textura modificada**. Es tracta d'una formació en què els assistents aprofundeixen en coneixement tècnic, amb un aprenentatge tant teòric com pràctic, amb el foment de l'intercanvi d'experiències mitjançant dinàmiques de grup. S'han contemplat des de les característiques bàsiques d'aquest tipus d'alimentació, fins a les diferents progressions possibles (fàcil masticació, triturada, disfàgia,...) i els processos culinàries relacionats, amb l'objectiu de millorar-ne l'acceptació.

La Fundació Alicia també ha impulsat les **I Jornades expertes en alimentació i envelliment saludable**, que es caracteritzen per abordar els temes de forma pràctica amb la visió de la cuina com a eina i el rigor científic com a mètode. Les jornades han estat punt de trobada d'experts, d'intercanvi de coneixement i de formació en una temàtica de gran rellevància. S'han plantejat eines fàcils i pràctiques per aconseguir, des de la cuina i l'alimentació, una millora de la qualitat de vida de la gent gran.

Iniciat l'any anterior, al maig de 2018 va finalitzar la primera edició del curs **Bojos per la salut i l'alimentació**, dins el programa Bojos per la ciència, en el qual hi han participat la Fundació Alicia, l'Hospital Clínic de Barcelona, l'Institut d'Investigacions Biomèdiques Agustí Pi i Sunyer (IDI-BAPS), la Universitat Rovira i Virgili (URV), Eurecat-Reus i la Fundació ABB per a la prevenció de l'anorèxia, la bulímia i l'obesitat, i la Fundació Institut de Trastorns Alimentaris (FITA).

El curs està orientat a estudiants de batxillerat amb vocació científica interessats en els estudis de medicina, infermeria, dietètica i nutrició o tecnologia dels aliments, entre d'altres especialitats vinculades a la salut. Seixanta estudiants han conegut de primera mà la recerca en les principals malalties del segle XXI (càncer, diabetis, obesitat i malalties cardiovasculars), tot fent èmfasi en la importància dels hàbits de vida saludables.

La primera edició del curs Bojos per la salut i l'alimentació, dins del programa Bojos per la ciència, es va dur a terme a Món Sant Benet.

Activitats i experiències

Durant el 2018 també s'han desenvolupat diverses activitats i experiències vinculades a l'alimentació a Món Sant Benet. Així, s'ha posat en marxa l'activitat **"Els fruits de la terra"**, que consisteix en un recorregut guiat per l'entorn natural amb un tast final de productes de la terra. Es pretén posar en valor els cultius tradicionals, que també són representatius del paisatge mediterrani, i prendre consciència de la relació de les persones amb el paisatge i els aliments. L'activitat es reprendrà a la primavera i fins a la tardor de 2019.

La festa i mercat "Els sabors de la terra" va incloure demostracions d'algunes activitats tradicionals relacionades amb l'agricultura.

S'ha realitzat la primera edició de la festa i mercat **"Els sabors de la terra"** els dies 3 i 4 de novembre, amb un gran èxit de públic. L'esdeveniment posa de relleu el vincle del paisatge amb l'alimentació. Quatre mil persones van gaudir del mercat de productes artesanals i gastronòmics i de moltes activitats. En destaca la col·laboració de l'escola Oms i de Prat amb un projecte artístic de dansa inspirat en les tasques tradicionals del camp –'Labranza Kids' del Colectivo Lamajara–, la representació del qual es va fer durant la festa (vegeu l'apartat "Impulsem els artistes i joves a desenvolupar el talent creatiu").

S'ha dut a terme un important treball de posada en valor del **paisatge i entorn natural** de Món Sant Benet amb la plantació de bosc de ribera a l'itinerari del riu Llobregat i un observatori d'ocells com a principals accions. I, en aquesta línia d'incorporar el paisatge com un dels atractius de Món Sant Benet, s'ha desenvolupat un nou taller educatiu a l'entorn del riu Llobregat, que ja s'ofereix a escoles i instituts i que complementa la proposta educativa existent.

Al mes de juny va tenir lloc la jornada **"Cuinem el circ"** per gaudir de l'art del circ amb tota la família a través d'espectacles, tallers, jocs i activitats centrades en el món circense i en què l'alimentació també hi va ser present de forma lúdica, divertida i participativa.

Volem que Món Sant Benet sigui un centre de referència en alimentació

Impacte social

	Beneficiaris
Xarxa de pàgesos	18
Pagesos adherits	18
Accions formatives	370
Study Abroad Programs	105
Cuina dietes especials: diabetis	16
Cuina dietes especials: malaltia renal	20
Màster Envelliment - URV	20
Màster Diabetis – UB/HCB	35
Taller Noves tendències a la cuina	19
Seminari tècnic d'alimentació de textura modificada	25
BIYSC Nutrició	10
I Jornada Experta en alimentació i envelliment saludable	60
Bojos per la salut i l'alimentació	60
Accions divulgatives	3.900
Els sabors de la terra	3.900
TOTAL	4.288

Promovem bons hàbits “perquè tothom mengi millor”

“El TAS arrodoneix el projecte de bons hàbits alimentaris de l'escola”

—
Carles Pascual
Professor del Col·legi Oms i de Prat

Carles Pascual és professor de Biologia, Matemàtiques i Informàtica a l'ESO del Col·legi Oms i de Prat. També és el responsable d'impulsar el projecte TAS de la Fundació Àlicia a l'escola, concretament amb els alumnes de tercer d'ESO. L'objectiu del projecte és millorar la qualitat de vida dels adolescents i motivar-los per a tenir bons hàbits alimentaris i activitat física.

Aquest és el segon any que els alumnes de tercer d'ESO d'Oms i de Prat duen a terme el TAS (Tu i Àlicia per la Salut) durant el crèdit de síntesis. El TAS promou l'equilibri entre l'alimentació i l'activitat física i ho fa “amb un itinerari de treball atractiu i pedagògic”. La Fundació Àlicia “s'ho ha currat, fa participar la canalla en les activitats més atractives possibles com ara muntar una coreografia o fer sucs de taronja al pati”, afirma.

El Carles, que fa vint anys que treballa a l'escola, explica que Oms i de Prat no és una escola qualsevol, sinó que és “especial” en la promoció de l'alimentació saludable: “Forma part del nostre tret diferencial de centre. El TAS arrodoneix el projecte de bons hàbits alimentaris de l'escola, és una eina més. El retorn és molt interessant, els nens s'ho passen, com diuen ells, superguai i realment veus un canvi en la seva actitud”.

Enguany a l'escola s'han incorporat novetats en el desenvolupament del TAS durant el crèdit de síntesis, com “involucrar restaurants de Manresa: un grup d'alumnes ha millorat les seves webs i ha ampliat la informació relativa als menús i cartes” o el fet que els alumnes de tercer expliquen als de primària com ha de ser un bon esmorzar. “Involucrem a tota l'escola i això converteix el TAS en un projecte d'èxit”, conclou.

La Fundació Catalunya La Pedrera, amb la Fundació Alícia com a referent, contribueix a millorar l'alimentació de les persones i, en conseqüència, la seva qualitat de vida, tant present com futura. Investigar i fomentar la cuina i la bona alimentació és una fórmula d'inversió en salut per a la societat, per aconseguir que les persones puguin viure amb més benestar i autonomia el màxim temps possible.

L'objectiu és que tothom mengi millor -més bo, més sa i més sostenible-, adaptat en funció de les cultures i les tradicions i a qualsevol situació de vida de les persones.

Actuacions en la comunitat educativa

Una línia de treball és la promoció, a través de la cuina, d'hàbits alimentaris saludables entre nens i adolescents, i alhora el consum conscient i sostenible. Família i escola són els nuclis bàsics d'actuació des d'on s'aconsegueix millorar la salut i els bons hàbits i, per tant, la qualitat de vida dels infants. Educar en alimentació i en un estil de vida saludable és invertir per a incrementar la qualitat de vida.

El programa **TAS (Tu i Alícia per la Salut)** es va iniciar el 2011 amb la col·laboració de **Mondelez International Foundation**. L'objectiu és l'estudi i promoció d'hàbits saludables en adolescents de catorze i quinze anys, quan són a tercer d'ESO. És un programa eficaç i gratuït, centrat en la millora dels hàbits alimentaris dels joves a través de la cuina i la promoció d'un estil de vida actiu. El 2018 s'ha seguit amb la implementació a escoles i instituts, i també amb una millora contínua tant de l'accés a la plataforma com dels continguts. Durant el curs se n'han beneficiat directament 1.950 alumnes.

Amb el **TAS adaptat a discapacitat intel·lectual** el programa s'ha adaptat a les necessitats de joves amb discapacitat intel·lectual lleu i moderada i a les possibilitats dels centres que els formen i acompanyen. Segons la Societat Espanyola de l'Estudi d'Obesitat, aquestes persones solen tenir estils de vida menys saludables, amb escassa activitat física i alimentació desequilibrada i per això solen presentar sobrepès i obesitat. S'ha col·laborat amb educadors i tutors especialitzats per adaptar el programa a les necessitats del col·lectiu a través de sessions dinàmiques i atractives que incentiven la participació. El curs 2018-19 és el primer que el programa s'aplica en els centres col·laboradors amb l'objectiu d'expandir-lo a partir del pròxim curs.

Amb la col·laboració de la fundació **Ayuda en Acció** s'han fet accions de promoció de bons hàbits i educació en alimentació a escoles i instituts d'estructura social complexa a Saragossa, Cornellà de Llobregat i Santa Coloma de Gramenet. S'han realitzat tallers centrats en educar en el consum de verdures, llegums, fruita i peix, i fomentar un esmorzar complet. Les actuacions han implicat també a professorat i famílies. S'han beneficiat directament del programa 575 persones.

El **Col·legi Oms i de Prat de Manresa**, de la Fundació Catalunya La Pedrera, té l'alimentació com a eix d'interès formatiu, no només per als alumnes sinó també per a tota la comunitat educativa, professorat i famílies. L'escola s'ha convertit en un **centre de referència en alimentació saludable**. Juntament amb la Fundació Alícia s'han desenvolupat activitats i estratègies per a proporcionar als alumnes els coneixements i habilitats indispensables per a arribar a prendre decisions responsables en salut, convertint la cuina en una eina realment útil per a ajudar a gestionar una alimentació més sana i sostenible.

Finalment, treballem en la creació de coneixement en l'àmbit escolar. L'obesitat infantil està adquirint unes proporcions alarmants en molts països i suposa un problema greu que s'ha d'abordar amb urgència. Al 2016, 124 milions de nens i adolescents tenien obesitat, i uns altres quaranta-un milions, sobrepès i obesitat. Uns impactes que s'han multiplicat per deu en els últims quaranta anys. Davant d'aquestes dades alarmants, la Fundació Alícia crea coneixement a través de projectes per millorar el vessant educatiu a les escoles i el servei als menjadors escolars, perquè la ciència evidència una estreta relació entre l'obesitat infantil i els canvis en el consum d'aliments i en la seva disponibilitat, assequibilitat i comercialització. També hi col·labora el descens de l'activitat física.

Sessió del TAS per a discapacitats feta a Món Sant Benet.

Millora de la restauració col·lectiva i social

Hem desenvolupat diferents estratègies i actuacions per a **adequar l'oferta alimentària a les escoles**. Aquest treball s'ha centrat en millorar les elaboracions tant des d'un punt de vista nutricional com educatiu, fomentant el consum de producte de proximitat i de temporada. L'objectiu és aconseguir una oferta als menjadors que sigui plaent, saludable, sostenible i adaptada a les necessitats dels infants. Les actuacions realitzades són les següents:

- Programa **Menja d'aquí** als menjadors escolars de l'Alt Urgell i Cerdanya amb l'objectiu de millorar l'acceptació dels menús a les escoles i, a la vegada, fomentar i potenciar el consum dels productes del territori i respectar la seva temporalitat.

- **Jornades professionals de menjadors escolars** de forma coordinada amb l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT), dirigides a formar professionals vinculats a menjadors escolars. Es busca compartir problemàtiques, facilitar eines i compartir coneixement per a aconseguir una alimentació saludable i sostenible als centres.

- **Mètode per a la millora del servei de menjadors escolars**. Al llarg de 2018 s'ha desenvolupat una estratègia pràctica que faciliti que els àpats que es serveixen als centres educatius, l'àpat principal per a la majoria dels joves comensals, siguin més sostenibles i saludables. Els referents alimentaris i els patrons de comportament que s'estableixen durant la infància condicionen la manera en que cadascú es relaciona amb el menjar a l'edat adulta.

- En col·laboració amb el servei de càtering escolar Campos Estela s'ha treballat per a definir les accions que millor s'adapten a un model que asseguri una alimentació totalment responsable i faciliti que els comensals i les seves famílies es consciencin sobre aquests valors imprescindibles.

- **Millora de l'alimentació de la gent gran**. Segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística, a l'any 2050 més del 30% de la població tindrà més de seixanta-cinc anys. Un envelliment saludable depèn de factors socioeconòmics, genètics, de salut, d'activitat física, de relacions socials, i també, de l'alimentació. Per això la Fundació Alicia ha treballat per a establir les bases de coneixement sobre alimentació i cuina orientades a aconseguir millorar el benestar de la gent gran i allargar al màxim la seva autonomia, en les següents línies de treball:

- **Desenvolupar nous prototips alimentaris**. L'alimentació de la gent gran s'ha d'adaptar al moment vital, necessitats i requeriments nutricionals. Les solucions a desenvolupar estan basades en l'evidència científica i l'experimentació amb l'objectiu d'incidir en la millora dels hàbits alimentaris i benestar general.

- **Caracteritzar l'avi del futur**. S'investiga quines seran les necessitats i comportaments socials de les persones d'edat avançada ja que, atès que el món de l'alimentació evoluciona constantment, cal conèixer les preferències futures del col·lectiu i acotar nous conceptes ajustats segons necessitats i hàbits de consum.

- Per a establir i transferir aquest coneixement, el setembre de 2018 ha tingut lloc a Món Sant Benet la **primera Jornada d'envelliment saludable**, instaurant-se com a jornada de referència per la seva qualitat tècnica.

- **Residències**. S'ha treballat amb la residència Ors de Barcelona en la millora dels serveis i la qualitat de l'alimentació que ofereixen al seu centenar d'usuaris. S'han planificat menús setmanals valorats nutricionalment amb el gramatge per ració corresponent i cobrint les recomanacions establertes segons el grup d'edat.

- S'han dissenyat continguts específics per formar els responsables de l'alimentació de residències i centres sociosanitaris sobre **alimentació amb textura modificada**, amb un seminari pràctic per a vint-i-cinc professionals. Aquest model de transferència s'aplicarà periòdicament per a divulgar el coneixement i arribar al màxim de centres.

Professionals relacionats amb els menjadors escolars en les jornades realitzades per ASPCAT a Fundació Alicia.

Tallers específics sobre alimentació

El format més utilitzat per la Fundació Alicia per a transferir el coneixement a tot tipus de públic són els tallers, amb continguts i metodologies que s'adaptin a les necessitats dels assistents. Món Sant Benet és el centre principal on es realitzen, sobretot per a escolars. Durant el 2018, 4.872 persones s'han beneficiat directament d'aquestes activitats.

Tipus de taller	Descripció	Beneficiaris
Per a col·lectius amb necessitat especials	Divulgació i demostració culinària adaptada als requeriments alimentaris de diferents tipus d'afeccions de la salut i/o situacions socials.	485
Per a personal d'entitats	Promoció de bons hàbits i alimentació saludable.	608
Per a residències i centres sociosanitaris	Divulgació i transferència a cuiners i cuidadors. Sessions culinàries demostratives segons l'alimentació adequada a les persones grans, la planificació dels seus menús i la dieta nutricionalment equilibrada adaptant i modificant la textura dels aliments.	45
Cuina, alimentació i salut	Formats a mida de les necessitats d'entitats, centres, associacions i tot tipus de col·lectius que volen canalitzar el coneixement d'Alicia vinculant-lo a les seves pròpies necessitats o de les persones amb què es relacionen.	1.209
Innovació, cuina i continguts vinculats	Formats a mida de les necessitats d'entitats, centres, associacions i tot tipus de col·lectius que volen canalitzar el coneixement relacionat amb la innovació i cuina d'Alicia vinculant-lo a les seves pròpies necessitats de les persones amb què es relacionen.	2.115
TOTAL		4.872

Taller de la Fundació Alicia sobre tècniques culinàries en col·laboració amb Càritas.

Festa Alícia't

La sisena edició de la Festa Alícia't, celebrada el cap de setmana del 28 i 29 d'abril, va omplir totes les places dels tallers i va portar a Món Sant Benet una important afluència de públic. Any rere any, Alícia't es fa gran amb l'objectiu de difondre bons hàbits alimentaris a través de la pràctica d'una cuina saludable, fàcil i divertida. La iniciativa està organitzada per la Fundació Catalunya La Pedrera, la Fundació Alícia i la Diputació de Barcelona.

Tant a la jornada de dissabte com a la de diumenge es va fer un ple absolut als tallers, amb un total de 1.500 places el dissabte i més de 1.600 el diumenge. Els assistents van poder aprendre sobre els fermentats, descobrir la varietat de 'healthy street food' existent, repensar les croquetes del segle XXI o aprendre a cuinar les receptes de l'àvia al microones, entre altres propostes. També els més menuts van poder gaudir de tallers i activitats de lleure i diversos espectacles infantils. Un dels plats forts va ser el concert del grup Xiula a l'escenari del Prat que va fer ballar i cantar petits i grans.

Taller per a famílies Compro i cuino realitzat durant la sisena edició de la Festa Alícia't.

La festa omple també d'activitat el Prat de Món Sant Benet.

Promovem bons hàbits "perquè tothom mengi millor"

Impacte social

	Beneficiaris
Accions en la comunitat educativa	3.588
Programa TAS (Tu i Alícia per la Salut)	1.950
Ayuda en acció	575
Col·legi Oms i de Prat	720
Altres actuacions	343
Millora de la restauració col·lectiva i social	2.995
Projectes i actuacions a residències de Barcelona, sector de la restauració a Lloret de Mar -amb l'Agència Catalana de Salut Pública- i a menjadors escolars de l'Alt Urgell i Cerdanya	
Tallers específics sobre alimentació	4.872
Alícia't	4.900
TOTAL	16.355

Fem recerca per a millorar l'alimentació i els productes

Investiguem a través de la Fundació Alícia per a millorar l'alimentació, amb especial atenció a les persones amb restriccions alimentàries i altres problemes de salut. També treballem per a posar en valor el patrimoni alimentari i gastronòmic dels territoris. Es col·labora amb actors que intervenen en algun punt del procés agroalimentari.

Alimentació per a persones amb necessitats especials

Es treballa per a desenvolupar eines i donar solucions culinàries a persones amb restriccions i necessitats alimentàries especials. L'objectiu és millorar-ne la qualitat de vida amb una oferta alimentària plaent, sostenible i totalment adaptada als requeriments específics derivats de cada patologia i condicions de vida.

En col·laboració amb els espaiSocials de la Fundació Catalunya La Pedrera i la Fundació ACE s'ha elaborat un receptari adaptat a les necessitats de les **persones afectades per deteriorament cognitiu i Alzheimer**, amb receptes fàcils de seguir i segures d'elaborar.

L'alimentació de les **persones amb diabetis** requereix especial atenció, sobretot els aliments que s'inclouen a cada àpat i fan oscil·lar els nivells de glucosa en sang. Fundació Alícia i IDIBAPS (Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer), amb la col·laboració de Laboratoris Esteve, han desenvolupat eines que faciliten la gestió de l'alimentació. A la web www.diabetisacarta.org hi ha informació actualitzada, materials i eines perquè les persones afectades s'alimentin de forma plaent i adaptada a les especificitats de la patologia.

Dins de la col·lecció de **guies dietètico-culinàries "Menjar durant el tractament del càncer"** el 2018 s'ha elaborat i publicat la cinquena publicació, que tracta de l'alimentació durant el tractament del càncer colorectal. El contingut de les guies el desenvolupa l'Institut Català d'Oncologia (ICO) i la Fundació Alícia, i ofereix recomanacions dietètiques amb base científica per a mantenir un estat nutricional adequat al llarg del tractament, condicionat pel moment, tipus i localització del tumor.

En determinades situacions es donen uns **requeriments nutricionals especials** ja que cal augmentar la ingesta de certs nutrients, principalment energia i proteïnes. La falta de gana i la ingesta insuficient de certs components nutricionals poden ser conseqüència de moltes situacions patològiques: alguns tumors i el seu tractament amb quimioteràpia, l'anorèxia pròpia de l'envelliment, el dolor al mastegar i a l'empassar provocats per cirurgies maxil·lars, etc. Abans d'arribar a col·locar una sonda d'alimentació enteral o parenteral per a nodrir els individus, s'intenta que les persones assoleixin els requisits nutricionals de manera convencional

suplementada, principalment amb batuts o proteïnes en pols. Fundació Alícia ha dissenyat i desenvolupat nous prototips com a solució per a aquests condicionants, una alternativa plaent i atractiva per ajudar els pacients a recuperar l'apetència.

Hi ha reconegudes més de set mil **malalties rares o minoritàries** que afecten tant a adults com a nens, i es consideren rares perquè afecten a menys de cinc de cada deu mil persones. Per la seva baixa incidència, generalment no es fa la recerca necessària per a la detecció o tractament. Són principalment les famílies afectades i associacions les que lluiten per donar-les a conèixer i per buscar solucions que beneficiïn als afectats. L'any 2018 hem treballat per crear coneixement i desenvolupar solucions al voltant de la dieta cetogènica, que és molt restrictiva: alta en lípids, adequada a proteïnes, baixa en hidrats de carboni i de difícil gestió per part del pacient, familiars i/o cuidadors.

Hem desenvolupat solucions útils i adequades per a oferir una **textura modificada** a persones amb necessitats especials, i donar-les a conèixer als centres residencials a través de formacions i tallers per a personal de cuina. Amb Danone Nutricia Research, s'ha col·laborat en la creació d'un consell format per professionals vinculats a la disfàgia. També s'ha desenvolupat una nova guia relacionada amb l'alimentació de fàcil masticació.

Seguir una alimentació cardiosaludable, acompanyada d'activitat física, és essencial per a persones amb nivells de colesterol elevats (**hipercolesterolemia**). La Fundació Alícia ha desenvolupat, amb la col·laboració de Danone, la planificació d'un menú mensual cardiosaludable que contempla una dieta equilibrada sense enfocar-se a cap patologia concreta. També s'hi inclouen opcions vegetarianes en la mateixa línia.

Des de fa anys es col·labora amb l'Hospital Sant Joan de Déu de Barcelona, el centre maternoinfantil de referència a Catalunya, per a crear i desenvolupar continguts multimèdia de l'àmbit de salut, nutrició i alimentació infantil i per a famílies a través del seu **portal web FAROS**.

Taller per compartir la investigació sobre aliments amb textura modificada.

Innovació i millora de productes

La Fundació Alicia aplica la innovació per a millorar, desenvolupar i promocionar nous productes i processos més sans i sostenibles. Es crea coneixement tècnic per a aportar solucions alimentàries que beneficiïn al màxim de gent possible. En aquest sentit, es col·labora amb productors, artesans, emprenedors i la indústria alimentària.

- **Productes vegetals.** Alineats amb les preocupacions relacionades amb el consum excessiu de proteïna animal, i per motius nutricionals i de sostenibilitat, tenim una línia de treball orientada a estudiar les oportunitats en el món vegetal. El 2018 s'ha creat coneixement, tant teòric com culinari, sobre productes en base vegetal juntament amb àrees de R+D de la indústria alimentària. S'ha desenvolupat un estudi d'ideació i contextualització sobre innovadores propostes vegetals que puguin substituir bona part de l'oferta de productes càrnics similars i de gran consum. S'han reformulat les propostes per a aconseguir prototips òptims també durant la fase d'industrialització.

Alhora, també s'han creat sinèrgies amb entitats socials com la Cooperativa MANS i la Fundació Atades (Associació Tutelar Aragonesa de Discapacitat Intel·lectual), treballant propostes culinàries com cremes, sopes, guisats i confitures. La innovació s'ha basat en productes ecològics de producció pròpia i amb què aquestes entitats creen llocs de treball per a persones amb discapacitat intel·lectual o en risc d'exclusió social.

- **Proteïna sostenible.** Una alimentació sostenible protegeix i respecta la biodiversitat i els ecosistemes, és culturalment acceptada, accessible, assequible, econòmicament justa, nutricionalment adequada, segura i saludable, amb un baix impacte ambiental i que optimitza els recursos naturals i humans. Per tant, l'alimentació a nivell mundial s'ha de focalitzar en aquest sentit. Alicia ha estudiat les possibilitats de la proteïna sostenible per a conèixer aliments susceptibles de ser considerats font de proteïna, tant d'origen animal com vegetal.

- **Tendències alimentàries i nous productes.** És una línia d'estudi enfocada a l'anàlisi dels nous productes tendència per a analitzar-ne el grau d'utilitat i determinar si han de ser treballats internament per a crear coneixement que enriqueixi i faciliti solucions als projectes que es duen a terme.

- **Desenvolupament i innovació de productes.** La Fundació Alicia ha treballat en la contextualització i reformulació de nous productes a partir de matèries primeres molt diferents, col·laborant tant amb àrees de R+D de la indústria alimentària com amb petits productors. Els productes investigats el 2018 han estat els següents: untables de dàtil, productes amb mel, productes amb bolets i tòfona, pasta, arròs i batuts. Aquest projecte ha permès a Alicia aplicar el coneixement sobre les principals tendències alimentàries a l'hora de desenvolupar nous productes, fer-los equilibrats i èticament adequats. S'ha creat coneixement sobre els diferents processos tecnològics de conservació en la fase d'industrialització.

- **Aliments de cinquena gamma.** Els aliments cuinats i precuinats de cinquena gamma són una tendència que entra amb força a les llars. Hem desenvolupat una sèrie de prototips precuinats de peix de manera que s'acabi de preparar de forma ràpida al microones, tenint en compte les racions setmanals recomanades i les necessitats de promoció del consum de peix per a aconseguir una alimentació equilibrada.

- **Estratègia per a fomentar el consum de peix.** Des de l'any 2015, i amb l'ajut d'una beca Torres Quevedo, la Fundació Alicia treballa en projectes de promoció de la salut a través del consum de peix i marisc dins l'alimentació. Durant el 2018, els treballs s'han centrat en una estratègia de promoció del musclo i la cloïssa del delta de l'Ebre, i en una oferta de peix a menjadors escolars.

- **Protocol de conservació.** S'han desenvolupat unes bases d'actuació tècnico-científiques que permetin abordar amb garanties una de les necessitats més importants del procés d'innovació i desenvolupament de productes: la seguretat alimentària i la conservació dels aliments.

- **Lloret de Mar.** Projecte de posicionament global de la gastronomia de Lloret de Mar com a factor d'identitat.

- **Tremp.** S'ha seguit treballant amb l'ajuntament i restauradors de la zona per a promocionar el territori del Pallars a través dels productes locals, amb el corder com a icona gastronòmica.

- **Sant Fruitós de Bages.** La Fundació Alicia ha col·laborat amb el municipi en dos treballs per a promocionar la gastronomia del territori: posar en valor l'albergínia blanca i contextualitzar la Festa de l'Arròs.

- **Terra Alta.** Amb l'impuls del Consell Comarcal i emmarcat en el programa "Treball a les 7 Comarques", s'han analitzat les potencialitats de l'oli d'oliva verge extra del territori.

- **Alt Penedès.** Hem treballat en una estratègia de posicionament del Gall del Penedès en el mercat com a producte saludable, de proximitat i de qualitat.

- **Benvinguts a pagès.** Durant el cap de setmana del 9 i 10 de juny s'ha celebrat la tercera edició d'aquesta iniciativa organitzada conjuntament amb la Generalitat de Catalunya (Agència Catalana de Turisme i Prodeca) i que, any rere any, es consolida i aplega a més persones. Moltes explotacions agràries, ramaderes, vinícoles, etc. obren les portes per a mostrar la importància del món rural en la producció d'aliments. Restaurants i allotjaments del territori es sumen a les jornades per configurar una oferta turística i gastronòmica rellevant i que mostra al complet la potencialitat del territori català.

- **Internacionalització de productes catalans.** Juntament amb la Generalitat de Catalunya (Prodeca) es desenvolupa una estratègia de promoció i posicionament dels productes i la gastronomia del territori català. A la Fira Alimentària, Alicia ha presentat una proposta dels emblemes gastronòmics que dibuixen la marca Catalunya i promouen arreu el reconeixement dels productes i productors catalans.

- **La cuina del senglar.** Fundació Catalunya La Pedrera i Fundació Alicia s'han endinsat en la problemàtica de l'excés de porcs senglars al territori a través d'un estudi per a detectar oportunitats i donar sortida a la seva carn gràcies a la cuina. El resultat ha estat una guia pràctica amb un receptari, adreçada principalment a professionals de la restauració.

- **Receptaris històrics.** La Fundació Alicia ha col·laborat en el projecte "Els receptaris històrics de cuina catalana" que impulsa el restaurant Set Portes, una recerca on es mostra l'evolució, les transformacions i les continuïtats de la cuina catalana.

Visitants a una exploració agrària dins el Benvinguts a pagès 2018.

Fem recerca per a millorar l'alimentació i els productes

Impacte social

	Beneficiaris
Benvinguts a pagès	25.000
TOTAL	25.000

Impulsem els artistes i joves a desenvolupar el talent creatiu

“La Residència musical a la Pedrera em va suposar un gran repte”

—
Elisabet Franch
Flautista

L'Elisabet Franch va ser seleccionada per participar en el programa Residències musicals a la Pedrera la temporada 2016-17. Actualment és flauta solista de l'Orquestra simfònica de Tianjin, la quarta ciutat més gran de la Xina. A més, combina l'activitat amb recitals arreu d'Europa, Estats Units i Àsia. Actualment és considerada una de les flautistes consolidades amb més trajectòria del país.

El projecte de les Residències musicals és conegut entre els estudiants de música del país. De fet, l'Elisabet el coneixia perquè tenia alguns companys que n'havien format part, però “el contacte més directe amb el cicle em va arribar quan una resident va demanar-me de col·laborar en un concert de duet, l'any abans de la meva residència. Tinc molt bon record d'aquell concert... Va tenir molt bones crítiques. Quan em van triar, va ser una gran notícia”.

L'Elisabet recorda la seva residència com a “una experiència molt positiva i enriquidora”, tant a nivell professional com personal, ja que li va permetre programar tres concerts amb repertori nou i presentar uns programes fets especialment per al públic. “La meva participació a Residències musicals em va suposar un gran repte, em va agradar perquè era un repte a llarg termini”.

“Què li diria a un futur resident? Doncs que és una persona molt afortunada, que aprofiti l'ocasió, que es plantejarà uns concerts que no podria fer en cap altra sala i, sobretot, li recomanaria que gaudeixi molt de l'experiència, de què significa ser escollit com un dels participants de les Residències musicals a la Pedrera”.

I afegeix, sempre amb la flauta a les mans, que la Fundació Catalunya La Pedrera ajuda a fer “els somnis realitat”.

—
És una línia estratègica impulsar i donar suport als joves amb talent, als joves amb inquietuds que gràcies als programes de la Fundació poden desenvolupar i mostrar els seus dots de creació.

L'aposta cultural no només obre portes als joves sinó que també democratitza i acostava la cultura a noves propostes. Durant l'any 2018, la Fundació ha pogut acompanyar i donar suport a gairebé quatre-cents joves creadors i artistes.

Música

La música té presència continuada a la Pedrera en diversos períodes de l'any, amb una varietat de registres, estils i gèneres. Així, sota la línia d'impuls al talent i la creació jove, trobem diverses propostes que acosten al públic la música en general; podem descobrir i gaudir de la música clàssica amb propostes de joves intèrprets, i també bons i suggestius concerts de jazz, música 'indie' i d'autor, i vibrar amb altres gèneres musicals.

Residències musicals a la Pedrera

Aquesta programació de música clàssica dona oportunitats de creixement artístic i professionalització als joves amb més talent. La segona part de la temporada 2017-18, de gener a maig, va incloure actuacions de la soprano **Sara Blanch**, el pianista **Adrián Blanco** i el guitarrista **Izan Rubio**, que van oferir concerts en format solista, duet i cambra. Va destacar una proposta de Sara Blanch amb obres de compositors catalans contemporanis i l'estrena d'una obra inspirada en la Pedrera per part d'un trio de guitarres amb Izan Rubio i el Salzburg Guitar Trio. Adrián Blanco va tancar el cicle amb un concert solista de música contemporània.

Per a aprofundir i fer créixer el programa, s'hi va incorporar un compositor resident. Es tracta de **Joan Magrané**, jove amb talent ja reconegut i amb una emergent carrera professional. L'encàrrec inclou la creació de tres peces, una per a cada intèrpret resident, d'una durada entre cinc i deu minuts. La primera, dedicada a la pianista Marta Puig, ja es va estrenar el desembre amb el títol de 'Fantasiestück', una "peça de fantasia".

Per configurar la setena edició de les Residències musicals, per a la temporada 2018-19, es van valorar quaranta candidats i, entre set finalistes, es van elegir la pianista **Marta Puig**, el violoncellista **Roger Morelló** i la violinista **Sara Cubarsi**, que van oferir els primers concerts de setembre a desembre.

El pianista Adrián Blanco, en el seu darrer, interessant i 'performàtic' concert de les Residències musicals.

Festival BACHcelona

Donant continuïtat a les Residències musicals, al juliol es va estrenar una col·laboració amb el Festival BACHcelona, que programa concerts en edificis singulars i institucions de Barcelona. En aquesta ocasió, el festival va incloure un concert produït per la nostra Fundació a càrrec del Trio Fortuny, format pel

violinista **Joel Bardolet**, el violoncellista **Pau Codina** i el pianista **Marc Heredia**. Van oferir el programa "Gaudint Bach a la Pedrera", que va permetre veure la gran evolució interpretativa dels músics i l'impuls que ha significat per al seu creixement artístic fet d'haver estat residents de la Fundació.

PedreraArtlab, programa d'interrelacions artístiques

Aquest programa, que ha arribat a la tercera edició, potencia la creació interdisciplinària a partir de la música entre joves artistes, des d'estudiants de secundària vinculats a través dels instituts o del programa PAE de la Fundació o Cinema en curs, fins a estudiants de fotografia o joves arquitectes. Per tots ells, la relació amb la música de la nostra escena més jove ha representat un motor de creativitat potent, expressada a través de sis magnètiques sessions, una de caràcter familiar.

Les parelles que en aquesta ocasió han combinat de forma magistral la música amb la imatge han estat: **Maria Rodés & Laura Ginés, Olivemoon & IDEP** (Escola de disseny gràfic, fotografia i moda de Barcelona), **Marina Herlop & Carlota de Carvajal + Joan Canyelles, Intana & FAB LAB** Barcelona/Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya (IAAC), **Josep Maria Baldomà & Modiband** (sessió familiar) i, finalment, **Sense sal & Cinema en curs**, amb estudiants de quatre instituts catalans i el grup de secundària del PAE de l'EspaiSocial Barcelona-Raval de la Fundació.

Maria Rodés & Laura Ginés, en l'actuació a l'Auditori de la Pedrera dins del cicle PedreraArtLab.

Nits de jazz al terrat de la Pedrera

Un any més, les nits d'estiu a la Pedrera han estat Nits de jazz. Del 8 de juny al 15 de setembre el terrat es va transformar, cada divendres i dissabte, en un escenari excepcional per a gaudir de la nit, de l'edifici, de les visites a Barcelona i de la millor música en directe de l'escena del jazz actual.

En total, hi van participar quinze formacions, la majoria de procedència catalana però també amb altres músics de renom internacional: **Liceu Big Band, Pere Bujosa Group, The Bop Collective, Ernesto Aurignac Quartet, Trempera, Mariola Membrives Trio, Oriol Roca Trio, Felix Rossy Quintet, Alternatilla Jazz Band, Nits Underpool, Chivas Quartet, Quartet Tronik, Guillermo Calliero, Lluís Capdevila "Diàspora", Alba Careta Quintet, Gabriel Amargant Trio i Shakin' All.**

La Liceu Big Band va obrir el cicle de música Nits de jazz al terrat de la Pedrera.

Concert de Nadal

Per tancar la programació musical de l'any, la Pedrera va acollir amb molt d'èxit la seductora proposta del grup **Shakin'All**. Un concert entre el jazz, el blues, el rock'n'roll i el gòspel concebut per a passar una bona

estona escoltant música de qualitat del període d'entreguerres, amb versions de Louis Jordan, Ray Charles, Fats Domino, Louis Prima i altres.

Arts escèniques

Els 'site-específic', les coproduccions, les noves propostes que s'estrenen a la Pedrera i el suport a la innovació i creació han posicionat la Fundació dins dels programadors i exhibidors de referència de les arts escèniques actuals. Els projectes multidisciplinars, la dansa contemporània, jove o de

creador consolidat, i les noves i obertes dramàtiques han situat la Pedrera com un equipament cultural on es divulguen i mostren noves creacions i noves formes de fer i explicar creació contemporània.

Noves escenes a la Pedrera

En la setena edició, el cicle va tornar a convertir la Pedrera en un punt de trobada de les arts escèniques contemporànies. En una aposta per donar suport a la creativitat i fomentar el talent, la Fundació ha produït les creacions d'alguns dels artistes escènics reconeguts més innovadors de casa nostra i també ha mostrat propostes de brillants talents emergents.

La programació va tornar a donar l'oportunitat de gaudir d'obres que barregen el moviment, la música, la paraula, el vídeo o els objectes, tot transmetent valors tant transformadors i emocionals com crítics i estètics.

Dansa ara a la Pedrera

El cicle, que s'ha consolidat com un programa de producció i divulgació de la dansa contemporània que descobreix el talent més jove, proposa obres úniques, estrenes i propostes adaptades expressament per a la Pedrera.

L'edició de 2018 va comptar amb dos espectacles de la companyia emergent **Kernel Dance Theatre**: 'Taijin Kyofusho' i 'Give me protein', que van reflexionar sobre la por a les relacions interpersonals i sobre el culte al cos. Una altra sessió del cicle va incloure la prestigiosa companyia catalano-anglesa **Humanhood** amb l'espectacle 'Orbis', un duet que explora la relació entre la humanitat i la Lluna, i el jove ballarí **Akira Yoshida**, que va presentar l'espectacle 'Home', una mirada enrere a la recerca de la seva essència com a individu.

En el cicle també hi va participar **Lipi Hernández**, reputada coreògrafa, ballarina i pedagoga que va realitzar, amb sis joves creadors, un 'site-específic' per a la Pedrera inspirat en la música de l'"Ave Maria" de Schubert i executat al pis, pati i soterrani de la Pedrera. Van tancar el cicle **Les Impuxibles** amb 'Painball', un 'site-específic' que fusiona la música del piano de Clara Peya i la dansa d'Ariadna Peya i d'Helena Gispert. La representació de l'obra, coproduïda per la Fundació i Fira Tàrraga, va ser l'estrena a Barcelona.

Labranza Kids

Es tracta d'un encàrrec al **Col·lectiu de dansa Lamajara** per a treballar amb els alumnes de cinquè de primària del col·legi Oms i de Prat una peça de dansa comunitària que es va representar en la fira "Els sabors de la terra" a Món Sant Benet. Creat i desenvolupat pels coreògrafs Daniel Rosado, Arantza López i Reinaldo Ribeiro, amb música original de Marcelo Lastra, hi van participar cinquanta alumnes i tres professors.

La coreografia està inspirada en els moviments del camp. Tal com el pagès remou l'entorn per tal de generar aliments, un cos que dansa remou l'entorn per tal d'impulsar emocions. Cavar, llaurar, sembrar, fangar o recollir són alguns dels gestos o moviments en els quals s'inspira la coreografia d'aquest projecte.

Així, hem pogut assistir a les estrenes absolutes de 'Lo Mínimo', nascuda de la col·laboració de **Cris Blanco** amb **Guillem Mont de Palol** i **Jorge Dutor**, i 'Uti et abuti', una proposta original de **Roger Bernat**. El cicle es va completar amb 'Like si lloras' del jove **Col·lectiu VVAA** i 'All by myself' d'**Alejandro Curiel**.

La coreògrafa Lipi Hernández va participar al cicle Dansa Ara a la Pedrera amb un espectacle que es va representar al pati i en altres espais de l'edifici.

Alumnes de l'escola Oms i de Prat en la seva participació en el projecte Labranza Kids, una experiència física i creativa de dansa col·lectiva.

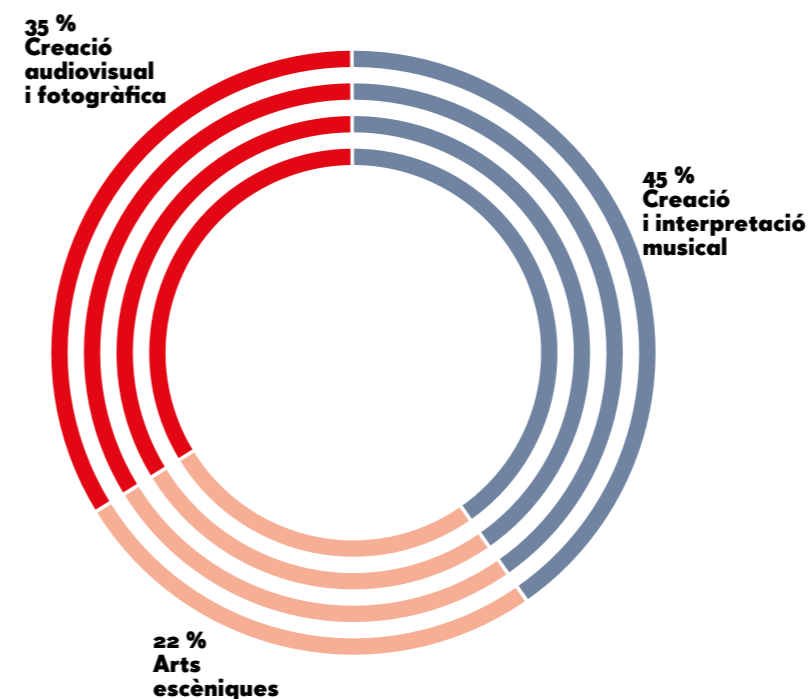
Pòrtic de la Fira Mediterrània a Món Sant Benet

Com a pòrtic de la Fira Mediterrània de Manresa, la Fundació va organitzar en col·laboració amb aquesta entitat una jornada a Món Sant Benet amb la participació del grup **Balkan Paradise Orchestra**, guanyador del premi Sons de la Mediterrània de l'any passat, i integrada per deu instrumentistes de vent i percussió, que va oferir un concert fresc, enèrgic i molt festiu.

L'activitat va oferir també l'espectacle 'PAS per la PAU' de l'artista **Ada Vilaró**, amb un recorregut pels espais màgics del monestir, i com a inici d'una caminada en silenci durant sis dies pel Bages. L'obra, coproduïda amb Escena Poblenou i Fira Mediterrània, va voler posar en valor la cultura popular tot cercant, amb un llenguatge contemporani, una connexió entre els conceptes de pau, arrel i presència. Hi van participar també els músics Marcel Casellas, Toni Rocosa i Josep Maria Cols i el col·lectiu manresà de cultura popular Xàldiga.

El conjunt de les actuacions dutes a terme per la Fundació Catalunya La Pedrera per a desenvolupar el talent creatiu ha donat suport directe a 399 creadors joves, distribuïts en els següents àmbits artístics:

Àmbits en què els creadors joves han rebut suport

Impulsem els artistes i joves a desenvolupar el talent creatiu

Impacte social

	Beneficiaris
Música	9.849
Residències musicals a la Pedrera	1.019
Festival BACHcelona	247
PedreraArtlab, programa d'interrelacions artístiques	1.152
Nits de jazz al terrat de la Pedrera	7.232
Concert de Nadal	199
Arts escèniques	1.679
Noves escenes a la Pedrera	415
Dansa ara a la Pedrera + Labranza Kids	919
Pòrtic de la Fira Mediterrània a Món Sant Benet	345
TOTAL	11.528

Contribuïm a tenir una societat amb pensament crític

—
Els temes de l'actualitat que ens afecten, que ens preocupen o que ens fan pensar i reflexionar són l'eix vertebrador d'aquesta línia d'activitats. Persones del món de la cultura, de la ciència, de la medicina, del medi ambient, de l'alimentació i de tants altres àmbits d'interès general es posicionen, opinen i conversen en formats diferents.

Converses a la Pedrera

A través de Converses a la Pedrera, l'any 2018 hem continuat oferint oportunitats per a conèixer millor personalitats de primer ordre en el món de la cultura i la ciència. La idea del cicle és aprendre a veure i analitzar el present a través de la mirada i dels discurs dels convidats.

Les quatre converses han tractat temàtiques molt variades, que coincideixen pel seu pes i afectació en les societats actuals: des de la neurociència i l'aplicació de les emocions al món de l'aprenentatge, fins als perills dels avenços tecnològics a la vida actual en xarxa, tot debatent el paper dels comunicadors en l'actualitat, on l'abundància d'informació també ha propiciat la manca de veracitat.

En la primera sessió, el neuròleg i neurocientífic **Antonio Damasio**, director de l'Institut del Cervell i la Creativitat a la Universitat del Sud de Califòrnia a Los Angeles, va dialogar amb el professor de psiquiatria de la Universitat Autònoma de Barcelona **Òscar Vilarroya Oliver**. Després, el bielorús **Evgeny Morozov**, investigador i crític dels models socials i polítics que es deriven dels efectes del 'big data', va compartir sessió amb **Liliana Arroyo**, doctora en Sociologia per la Universitat de Barcelona. Les dues últimes Converses van anar a càrrec dels escriptors **John Lanchester** i **Llúcia Ramis**, amb la família com a tema vertebrador, i dels periodistes **John Carlin** i **Lídia Heredia**, sobre la importància i el futur del periodisme actual.

L'escriptor britànic John Lanchester va protagonitzar una de les Converses a la Pedrera amb Llúcia Ramis.

Acció & Reflexió

Com a suma a la mirada internacional que aporten els participants a Converses a la Pedrera, amb Acció & Reflexió tenim un punt de vista del que passa al nostre entorn a través de la mirada de personalitats destacades de la cultura i la societat catalanes.

Les temàtiques proposades i els convidats d'enguany han interessat especialment el públic amb una nombrosa assistència i alt interès participatiu. El contingut del cicle ha estat: ecologia i economia sostenibles, amb **Andreu Mas-Colell** i **Ramon Folch**, moderats per José Luís Gallego; la família avui, amb **Asha Miró** i **Manuel Delgado**, moderats per Sílvia Cópulo; el lideratge en femení, amb **Natza Farré** i **David Fernández**, moderats per Núria Ribó; i resiliència i adaptació als canvis, amb **Isidre Esteve** i **Elsa Punset**, moderats per Josep Puigbó.

Isidre Esteve i Elsa Punset, moderats per Josep Puigbó, a l'Auditori de la Pedrera.

Ciència After Work

El cicle és un altre espai de debat que en aquest cas apropa al públic general, directament de la mà dels investigadors, el treball fet als centres de recerca de Catalunya. Volem difondre la ciència i les seves novetats i fer-la accessible a un ampli ventall de gent i fomentar, al mateix temps, les vocacions científiques.

L'any 2018 ens vam centrar en l'àmbit de l'alimentació, amb la conversa científica "Alimentació i càncer: la importància del menjar en la qualitat de vida dels pacients", a càrrec de la doctora **Elena Élez**, investigadora del

Vall d'Hebron Institut d'Oncologia (VHIO), i **Toni Massanés**, director de la Fundació Alícia. També es va fer la presentació de la guia 'Recomanacions dieteticoculinàries durant el tractament del càncer colorectal', de la col·lecció "Menjar durant el tractament del càncer", a càrrec d'**Elena Roura**, de la Fundació Alícia, i **Lorena Arribas**, de l'Institut Català d'Oncologia.

Presentació de la darrera guia de la col·lecció "Alimentació durant el tractament del càncer".

Debats entorn el patrimoni i l'arquitectura

Al juny de 2018, la Pedrera va acollir un any més el **Congrés Internacional CoupDefouet**, trobada internacional que reuneix els màxims experts mundials entorn el Modernisme i les diferents versions internacionals. Aquesta tercera edició va tractar la relació de l'Art Nouveau i el cinema. Es van presentar ponències que mostraven noves perspectives sobre el patrimoni Art Nouveau de les ciutats a través del llenguatge cinematogràfic, atesa la coincidència en el temps de la irrupció de tots dos. Durant les jornades, gairebé vuitanta experts internacionals van aprofitar el congrés per conèixer la residència d'estiu del pintor Ramon Casas a Món Sant Benet.

Contribuïm a tenir una societat amb pensament crític

Impacte social

	Beneficiaris
Converses a la Pedrera	587
Acció & Reflexió	598
Ciència After Work	120
Altres debats i conferències	79
TOTAL	1.384

Creiem en una cultura oberta a tothom

“A la Pedrera em sento en un ambient de normalitat on puc accedir a tots els continguts”

—
María Ángeles Tarancón
Prejubilada

La Maria Ángeles és sorda de naixement, està casada amb el Magín, que també és sord. Tots dos assisteixen habitualment a les activitats accessibles de la Pedrera: exposicions, converses, visites... Li va agradar especialment l'exposició 'Miserachs. Epíleg imprevist' i la conversa entre John Carlin i Lídia Heredia.

La Maria Ángeles arriba a la Pedrera acompanyada del marit, parlen entre ells i recorden a quines exposicions i a quines activitats han vingut i han participat. “Totes les activitats a les quals hem assistit ens han semblat molt interessants, són accessibles, sempre ens proporcionen un intèrpret que explica molt bé tot el contingut i en profunditat. La que més ens ha agradat ha estat la del fotògraf Miserachs”. Fa anys que la Pedrera és un espai adaptat i accessible: “Venim molt per assistir a les activitats, però també hem vingut a fer la visita, anem al terrat o a l'Espai Gaudí, ens interessa molt l'arquitectura”.

La comunitat sorda a Catalunya està molt unida. La Maria Ángeles, que en forma part, no dubta en recomanar l'experiència de venir a les activitats accessibles als amics sords, perquè “és una oportunitat per aprendre; amb l'ajuda de l'intèrpret podem accedir a molta informació i continguts. Conèixer l'opinió de les persones que venen a les conferències o saber més detalls sobre les obres exposades és important per a nosaltres”.

Tant la Maria Angeles com el Magín estan contents de poder participar de la cultura rica i accessible que programa la Fundació. La Maria Ángeles conclou que a la Pedrera “em sento en un ambient de normalitat on puc accedir a tots els continguts”.

La Fundació Catalunya La Pedrera creu en la capacitat transformadora de l'art i en el paper de la cultura en general com a factor de cohesió social. Amb les propostes culturals a la Pedrera volem acostar la cultura a les persones però alhora també volem fer créixer el compromís i la implicació de la societat en la cultura.

Exposicions

La sala d'exposicions de la Pedrera ha acollit tres propostes de caire ben divers. Fins al 4 de febrer vam poder gaudir de l'obra del pintor català **Joan Ponç** (Barcelona, 1927 – Sant Pau de Vença, 1984) en la mostra inaugurada la tardor anterior. Posteriorment, l'exposició s'ha presentat de febrer a maig al Museu d'Art Modern de Ceret (Vallespir, Catalunya Nord), població amb la qual l'artista tenia una relació molt especial, ja que hi va passar llargues temporades.

Encara al primer trimestre, el 15 de març es va inaugurar l'exposició **Xavier Miserachs. Epíleg imprevis**, sota el comissariat de la historiadora de la fotografia Laura Terré. Xavier Miserachs (Barcelona, 1937-1998) és un dels fotògrafs de referència del país, membre destacat d'una nova generació que va dur a terme una profunda renovació de la fotografia documental en el context de l'Espanya dels anys cinquanta i seixanta, i que a finals dels seixanta va ampliar la seva activitat amb la fotografia en color en la publicitat, el reportatge i la fotografia editorial, un corpus força més desconegut que el mític treball en blanc i negre.

Amb aquesta exposició la Fundació Catalunya La Pedrera es manté en línia amb un dels eixos de la seva programació expositiva: contribuir a posar en relleu el valor patrimonial i creatiu de la fotografia al nostre país.

"Xavier Miserachs. Epíleg imprevis" va permetre mostrar l'evolució de la seva obra fotogràfica, des dels mítics treballs en blanc i negre fins a la irrupció del color en l'etapa final de la seva trajectòria.

Van acompanyar l'exposició dues activitats paral·leles. En primer lloc, una taula rodona amb el nom de **"Criteris fotogràfics"**, amb els reconeguts fotògrafs Carlos Pérez Siquier i Txema Salvans, l'editor de fotografia Pepe Baeza, i la moderació de la comissària Laura Terré. D'altra banda, es va organitzar l'activitat participativa **"Miserachs a la Pedrera"** perquè el públic en general pogués compartir a Instagram les seves creacions fotogràfiques inspirades en l'obra de Miserachs. Un comitè de selecció va escollir les fotografies més destacades de la mostra virtual i es van incorporar a l'exposició presencial a la Pedrera.

L'exposició **Obres obertes. L'art en moviment, 1955-1975**, inaugurada el 27 de setembre, va reunir una àmplia i acurada selecció d'obres de més d'una quarantena d'artistes, que recomponen la imatge calidoscòpica, utòpica i radical d'aquest moment històric i exploren les investigacions formals i metodològiques dels diferents artistes segons les seves preocupacions en comú, com el temps, l'espai, el color, la vibració, la reflexió, el moviment i la llum, entre d'altres. L'exposició va ser comis-

sariada pels historiadors de l'art Jordi Ballart, responsable del Centre de Documentació de l'Atelier Cruz-Diez Paris, i Marianna Gelussi, comissària independent.

Als anys cinquanta i seixanta del segle passat s'esdevenen importants canvis en la pràctica de l'art contemporani, que s'allunyen de les categories tradicionals de la pintura i l'escultura a través de l'experimentació i la recerca de nous materials i suports i l'obertura de l'espai artístic a propostes més experimentals. Les noves idees transgredeixen les fronteres d'una estètica purista i s'apropien de materials i tecnologies pròpies de la ciència i la indústria que permeten explorar l'espai, la llum i el moviment. S'estableix un diàleg entre l'art i la ciència que ens acostava a una visió del món en constant canvi i moviment. La xarxa d'artistes vinculats als nous postulats amb destacades implicacions polítiques i utòpiques promou una transformació profunda del rol de l'espectador ja que li atorga un paper actiu a través de la participació i la interacció amb l'obra d'art.

"Obres obertes. L'art en moviment. 1955-75" va reunir obres de més de quaranta artistes.

Exposicions fora de la Pedrera

La Fundació Catalunya La Pedrera ha col·laborat, cedint en préstec maquetes i objectes originals de la Pedrera, amb l'exposició internacional **Antoni Gaudí at Het Schip: Gaudí and the Amsterdam School**, presentada al Museu Het Schip d'Amsterdam (Holanda).

Altres exposicions organitzades per la Fundació s'han presentat fora dels equipaments propis. A més de la presència de **Joan Ponç. Diàbolo** al Museu d'Art de Ceret, amb qui es va coproduir l'exposició, **Toni Catany. D'anar i tornar** va anar a Mèxic en dos espais: al Museo de las Artes de la Universidad de Guadalajara, fruit d'una col·laboració amb l'Institut Ramon Llull, i al Centro Cultural de España a Mèxic DF. I **Colita, perquè sí!** va ser a Mataró en una col·laboració amb la Fundació Illuro.

Activitats accessibles i d'incidència social

És missió de la Fundació que tota l'activitat arribi a les persones independentment de les seves capacitats. Per això, volem tenir una especial sensibilitat en oferir tota mena d'eines i materials perquè les persones amb capacitats diferents puguin tenir accés a les propostes educatives i culturals.

A part de mitjans tècnics, es procura incloure traductors de signes i, alhora, es realitzen activitats específiques per a col·lectius concrets, com per exemple visites guiades a les exposicions per a persones amb capacitats auditives i visuals diferents, programes guiats per a col·lectius amb necessitats d'estimulació cognitiva. També s'han programat concerts amb descoberta tàctil posterior i, finalment, es manté el servei, sota demanda, per fer accessibles les visites a l'edifici a les persones sordes a través d'un intèrpret en llengua de signes, i visites accessibles a grups d'escolars amb discapacitat visual.

'Una vetllada a Hibernia' va ser el títol del ja tradicional concert accessible per a persones amb capacitats visuals i auditives diferents. La banda catalano-irlandesa **Drónán** va presentar un concert de música amb arranjaments de la tradició irlandesa més pura. El trio va posar la diversitat dels seus instruments tradicionals al servei d'un concert en què també hi van participar les ballarines de la companyia Nuala Irish Dancers. El concert va incloure una sessió de descoberta tàctil dels instruments.

D'altra banda, a l'octubre es va presentar una nova activitat sensorial, **"El mobiliari de Gaudí: evolució i disseny"**, que permet conèixer l'evolució de formes i usos, des dels primers anys de formació, interessos, influències de Gaudí i el seu profund coneixement de les arts i els oficis de la fusta i el metall aplicats al moble. Va incloure una descoberta tàctil de seients com cadires, bancs i reclinatoris on Gaudí va trobar un llenguatge propi en disseny, funció i materials empleats.

Activitat sensorial "El mobiliari de Gaudí: evolució i disseny".

Activitats familiars

El públic familiar ha crescut i s'ha consolidat a mesura que les activitats familiars s'han centrat en diverses propostes estacionals que, sumades a les que s'ofereixen durant tot l'any, fan que l'oferta d'activitats familiars sigui atractiva i diversa. A més, aquest any hem obert nous horitzons programant també un esdeveniment familiar a Món Sant Benet.

La **Festa Pallasso!** ja és un clàssic de la programació de la Pedrera. Per setè any consecutiu, va omplir durant tot el dia diferents espais amb espectacles, tallers i jocs entorn del món dels pallassos, de la mà de Tortell Poltrona, Patrick Mathis, Cia. La Tal, El pájaro carpintero, Activijoc i Cia. Xicana. Amb aquesta jornada tan especial, la Fundació vol transmetre de forma lúdica i didàctica l'interès per l'univers dels pallassos seguint el mestratge de Joan Busquets, a qui es dedica aquest homenatge. Un cop més, la iniciativa va comptar amb la col·laboració d'Òscar Rodríguez, company de Joan Busquets a la companyia La Puça.

Amb una temàtica similar, el 2018 es va programar per primera vegada la festa familiar **Cuinem el circ!** a Món Sant Benet. Durant tot un matí de diumenge, les famílies van poder gaudir d'un conjunt d'espectacles, tallers i jocs centrats tant en el màgic univers del circ com en el món de la cuina i l'alimentació saludable, de la mà de Circ Pistolet, Amer i Àfrica Circ Cia., Activijoc i GAAC.

Cada any un dels espectacles més esperats de la temporada és **Un cau de mil secrets**, el musical de la Pedrera. L'obra, amb música de Joan Vives, llibret de Piti Español i interpretada per la companyia El Musical més petit 2, està inspirada en la Casa Milà i ens porta a viure una experiència fantàstica que fa anar i venir de l'actualitat a la Barcelona de principis del segle XX. A l'obra s'explica la història de l'edifici anant del present al passat i es tracten tota una sèrie de valors que les escoles poden treballar més a fons. Aquest any es van actualitzar vídeos, vestuari i coreografies i es van programar cinc sessions escolars i dues de familiars.

L'any no pot acabar sense tornar a viure **La màgia del Nadal**, una jornada familiar que omple la Pedrera de màgia i esperit nadalenc. Aquest any, amb l'espectacle de Txema Màgic, un peculiar viatge sensorial de la Cia. Minimons, la tendresa poètica de la pel·lícula 'Neu' d'Antoine Lanciaux & Sophie Roze, jocs, animació i tallers creatius de guarniments nadalencs.

Cultura i alimentació

Com a continuació de la línia iniciada fa un parell d'anys entorn la cuina i diferents manifestacions artístiques, el 2018 es van presentar dues propostes sobre la cuina i la història de la gastronomia, i es va complementar aquesta línia amb una activitat sensorial especial dins de la Festa Alicia't a Món Sant Benet.

En el **Viatge gastromusical a l'Europa del Barroc**, presentat a la Pedrera, el xef de la Fundació Alicia Jaume Biarnés i el musicòleg Xavier Chavarría van fer un recorregut per l'Europa del Barroc amb quatre parades: la sofisticada i artificiosa cort de Versalles, l'austera Alemanya luterana, la jovial Itàlia barroca, i la Barcelona de l'arxiduc Carles d'Àustria. Les explicacions es van combinar amb l'elaboració de plats en directe i la interpretació de peces musicals il·lustratives de cada àmbit per part de Dani Espasa (clavicèmbal), Farran Sylvan James (violí) i Oriol Aymat (violoncel). En acabar, el públic va poder fer un tast de xocolata desfeta segons una recepta de l'època.

D'altra banda, a Món Sant Benet es va presentar **Cuina lírica. Repertoris i receptaris clàssics**, també de la mà de Jaume Biarnés i Xavier Chavarría, en el que va ser un diàleg entre disciplines per mostrar com els cuiners amb inquietuds sempre s'han inspirat en l'art. Van fer un repàs dels moments àlgids de la cuina clàssica i dels repertoris més populars de la lírica amb demostracions de cuina en viu centrada en receptes operístiques contextualitzades històricament i acompanyades musicalment per Beatriz Jiménez Marconi (soprano), Albert Deprius (tenor) i Josep Buforn (piano).

A Món Sant Benet també, i dins de la gran oferta d'activitats de la Festa Alicia't, vam poder gaudir de tastos i lectures amb l'activitat **Alimenta els sentits! Un viatge poètic pel pa, l'oli i el vi**, que va permetre endinsar-nos en la descoberta de la triada mediterrània (pa, oli i vi), amb la col·laboració de l'actor Pep Planas.

Dani Espasa, a l'esquerra, junt amb Oriol Aymat (violoncel) i Farran Sylvan James (violí), van posar la música al viatge gastro-musical al Barroc conduït pel musicòleg Xavier Chavarría, a la dreta, i amb la participació també de Jaume Biarnés, de la Fundació Alicia.

Cinema

La Fundació, amb la col·laboració de la Diputació de Tarragona i de l'Associació Cultural Anima't, ha continuat amb la programació de cinema en versió original a la ciutat de Tarragona, aconseguint consolidar i fidelitzar un públic estable que ha anat regularment a les més de vint sessions programades. Un total de 3.847 assistents van gaudir l'any 2018 de les pel·lícules d'autor i dels films comercials que han esdevingut referents en la cartellera d'aquesta temporada.

Hemeroteca de Tarragona

Durant l'any 2018 el centre ha continuat fent passos envers la transformació en un hemeroteca digital, avançant cap a la total digitalització, aprofundint en la recerca de vincles amb els programes socials de la Fundació i especialitzant els fons cap a les àrees que seran més importants en el futur.

Creació i consolidació de l'activitat. Volem que el fons de l'hemeroteca sigui una eina viva al servei de les persones. Per això, treballlem en nous programes en què els materials de la col·lecció surtin de l'arxiu i s'utilitzin de forma creativa, adaptant-los a les necessitats de cada entorn.

En la línia social, una maleta amb publicacions de tot tipus i temàtica (cinema, política, successos, esports, motor i, fins i tot, premsa rosa) viatja pels diferents espais Socials de la Fundació i, en **col·laboració amb el programa REMS**, s'utilitza com a eina per a les dinàmiques de reminiscència. Aquestes publicacions ja han passat pels espais de Barcelona-Sants, Barcelona-La Verneda, Reus, Santa Coloma i Barcelona-Prosperitat.

Un cas especial és el de l'espai de Tarragona, on, per proximitat, hem fet un pas més enllà en col·laboració amb alumnes de quarts d'ESO del col·legi La Salle i estudiants del cicle formatiu de grau superior d'Integració social de l'Institut Vidal i Barraquer. En els dos casos, els alumnes han compaginat quatre trobades amb els usuaris de REMS amb posteriors cerques al fons de l'hemeroteca per adaptar els materials de les següents sessions als seus interessos.

L'experiència ha estat molt positiva. Els participants de REMS han acollit els joves estudiants amb moltíssima il·lusió i ràpidament els han agafat confiança per a comentar allò que més els motiva, i els estudiants han conegut, per la seva banda, dos mons amb què no estaven familiaritzats: el del servei social i el de la cerca en un fons. En el cas de La Salle, l'acció s'emmarca dins d'Aprenentatge i Servei.

Per últim, també hem proporcionat a l'espai de Girona imatges antigues de la ciutat i de l'entorn rural, aquest cop per via digital. Aquest és un tipus de col·laboració que volem seguir ampliant amb la resta d'espais de la Fundació.

Durant tot el juliol l'hemeroteca va oferir un taller per a alumnes de primària que combinava fotografia i periodisme en el marc del **Casal d'Estiu de la Universitat Rovira i Virgili**. En la mateixa línia de contacte amb estudiants i investigadors, seguim atenent consultes per a projectes d'investigació, ja siguin treballs de recerca d'estudiants (217) o treballs d'investigadors locals i tesis (150). I quant a serveis oferts a la universitat, seguim servint préstecs interbibliotecaris de monografies, i contestant sol·licituds electròniques de documents.

Transformació a hemeroteca digital. S'ha iniciat un procés cap als nous mètodes de consulta on line, que porta a deixar progressivament les publicacions en paper, cada cop més en desús i a concentrar els fons en serveis on line. Amb aquest objectiu, hem instal·lat quatre ordinadors per fer consultes.

Procés d'especialització del fons. Durant l'any 2018 hem treballat per especialitzar el fons de l'hemeroteca en les matèries que seran més útils en les línies d'actuació futures. El llistat de publicacions que es queden a l'hemeroteca inclou a dia d'avui 801 títols de diaris i revistes, la col·lecció local de monografies, els llibres sobre la premsa, els cartells i la propaganda política, els fanzines i altres miscel·lànies, que sumen un total de 482 metres lineals d'arxiu. La resta es trasllada a un magatzem centralitzat.

Col·laboracions diverses

Per complementar les activitats pròpies, la Fundació es va sumar a alguns grans esdeveniments, cicles i festivals descentralitzats que van tenir lloc a Barcelona i que posicionen l'entitat dins dels circuits culturals existents.

Al març, la Pedrera va acollir la presentació de l'extensa programació de l'**Any Guinovart**. També al març, un any més un piano es va tornar a situar al xamfrà de la Pedrera dins la iniciativa **el Maria Canals porta cua**, del Concurs Internacional Maria Canals, on van participar alumnes destacats d'escoles superiors de música de Barcelona.

La col·laboració amb el **Festival Internacional de Poesia de Barcelona** va portar fins a l'Auditori de la Pedrera l'actor Héctor Alterio, amb el recital "Como hace 3.000 años", que va emocionar als assistents amb poemes de León Felipe i d'altres poetes destacats, acompanyat a la guitarra per José Luis Merlín.

La resta d'activitats en col·laboració van ser la presentació, per part de l'**Ateneu Universitari Sant Pacià**, del llibre 'Lull de la violència', de diversos membres del grup "Teologia, literatura i arts" de la Facultat de Teologia de Catalunya; la presentació de **La casa dels clàssics**, un espai de creació i pensament, d'irradiació social i cultural, que reivindica la vigència dels clàssics, i de la seva primera producció editorial, 'Aurea dicta', de Miquel Barceló; la realització d'un **Vermut de cultura** de la Coordinadora Catalana de Fundacions, amb els publicistes Xavier Oliver Conti i Juan de los Angeles; i l'acte de **lectura dels nominats a l'onzena edició dels Premis Gaudí**, organitzat per l'Acadèmia del cinema Català.

Com cada any, la col·laboració amb el Concurs internacional de piano Maria Canals, mitjançant un piano al davant de la Pedrera va generar curiositat i expectació per part del públic.

Impacte social

	Beneficiaris
Exposicions	253.057
Joan Ponç, Diàbolo	14.945
Miserachs. Epileg imprevis	112.697
Obres obertes. L'art en moviment	81.118
Activitats paral·leles	1.814
Exposició itinerant "Joan Ponç, Diàbolo". Museu d'Art Modern de Ceret	13.352
Exposició itinerant "Cuando ir era volver". Guadalajara, Mèxic	20.501
Exposició itinerant "Colita, perquè sí!". Fundació Iluro, Mataró	3.175
Exposició itinerant "Cuando ir era volver", Mèxic DF	5.455
Activitats d'incidència social	368
Activitats accessibles	289
Sobretaula poètiques als espais Socials	79
Activitats familiars	1.934
Festa Pallasso! Memorial Joan Busquets	500
La Màgia del Nadal a la Pedrera	255
Un cau de mil secrets (famílies i escoles)	1.179
Cultura i alimentació	696
Activitats a la Pedrera	128
Activitats a Món Sant Benet	568
Cinema	3.847
Hemeroteca de Tarragona	9.331
Col·laboracions diverses	1.178
TOTAL	270.411

Sumem voluntaris per a arribar més lluny i ajudar més persones

La Fundació Catalunya La Pedrera obre alguns dels seus projectes, especialment en els camps social i mediambiental, a la participació del voluntariat perquè creu que la seva participació amplifica els efectes positius de les accions endegades.

Voluntariat de programes socials

La Fundació Catalunya La Pedrera compta amb un equip de voluntariat social que ajuda a fer realitat els somnis de la Fundació i a multiplicar l'acció dels projectes **PAE, REMS i Dina en companyia**. Gràcies als voluntaris podem acompanyar a més infants i adolescents a assolir l'èxit educatiu estimulants les seves habilitats emocionals i creatives, oferint-los dia a dia una estona de suport a l'estudi, utilitzant el joc com a recurs.

Els voluntaris són l'ànima del projecte Dina en companyia, fan l'acollida de les persones grans, organitzen el servei de menjador i dinamitzen la sobretaula.

Al REMS els voluntaris dinamitzen les activitats de socialització, com ara tallers de manualitats, de mandales, de música, d'actualitat, vetllant en tot moment pel benestar emocional de les persones grans i contribuint a millorar la seva qualitat de vida.

Els voluntaris són una part més de l'equip i com a tal participen de les reunions, de les formacions que s'ofereixen per a millorar la seva tasca i estan convidats a fer propostes de millora. La implementació del projecte a més espais ha suposat augmentar les accions de captació per dotar-los de voluntaris.

Durant el 2018 s'han fet dos vídeos de voluntariat, un del PAE i un altre del Dina en companyia, amb l'objectiu, per una banda, de captar nous voluntaris i, per una altra, fer reconeixement a la magnífica tasca que fan dia a dia els voluntaris en actiu. Els vídeos van tenir una gran acceptació i repercussió mediàtica. En Max, la Maria, la Tània, l'Àlvaro, la Pepita, la M. Lluïsa, el Ricardo, la Ximena, l'Àngel... i fins a 325 voluntaris a finals any se sumen a ajudar cada dia més persones.

Comptem també amb l'ajut de 103 estudiants en pràctiques de diverses universitats catalanes o instituts que apliquen els coneixements teòrics adquirits en els seus estudis de Psicologia, Educació social, Pedagogia, cicles formatius (Integració social) i Educació en el lleure, amb l'objectiu que agafin experiència en situacions reals de treball.

El programa Dina en companyia és una de les possibilitats on desenvolupar el voluntariat social de la Fundació.

Voluntariat ambiental

Durant el 2018, un total de 283 voluntaris i voluntàries han participat en les diverses actuacions que la Fundació ha organitzat en el marc del programa **Voluntariat x la natura**, que busca sensibilitzar i fomentar l'acció a favor de la natura i, alhora, donar a conèixer i facilitar la participació en els projectes de conservació que la Fundació duu a terme en diferents espais naturals.

Entre les actuacions realitzades, destaca l'organització d'una estada de voluntariat de tres dies a l'agost a la Muntanya d'Alinyà que, amb la col·laboració de ramaders de la vall, va permetre recuperar tres fonts molt útils per al maneig del bestiar. També la celebració d'un segon 'bioblitz' o jornada de prospecció biològica a la Muntanya de Montserrat, una activitat de ciència ciutadana i descoberta de la natura amb científics que estudien grups específics de flora i fauna i s'identifiquen, ajudats per persones voluntàries, tots els organismes vius que es troben en una àrea determinada. Hi van participar 154 persones de totes les edats i es van identificar 215 espècies de diferents grups: mamífers, ocells, vegetació, líquens, papallones, papallones nocturnes, altres insectes i ratpenats.

Els voluntaris i voluntàries també han pogut participar en el projecte de recuperació d'un camí ramader mil·lenari anomenat Camí de Marina, col·laborant en la transhumància d'un escamot de cavalls al seu pas per Montserrat-Coll de Can Maçana; realitzar censos d'aufrany i trencalòs, i revisar caixes-niu a Alinyà; col·laborar amb el centre de fauna i activitats a MónNatura Pirineus; construir una caixa-niu per xoriguer i un hotel d'insectes a MónNatura Delta; actuar per a protegir el fartet, un peix en perill d'extinció, a les salines de la Tancada (delta de l'Ebre) o plantar i instal·lar caixes niu al Congost de Mont-rebei.

Moltes de les actuacions s'han dut a terme amb la col·laboració de veïns i d'entitats del territori, com la Fundació Projecte Miranda, Ajuntament del Bruc, Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, Fundació World Nature, Amics del Parc Natural del Delta de l'Ebre, Picampall, SEO Bird LIFE, Parc Natural del Delta de l'Ebre i APNAE.

L'equip de voluntariat ambiental, en una actuació de protecció del fartet, un peix en perill d'extinció, a les salines de la Tancada, al delta de l'Ebre.

Col·locació de caixes-niu i menjadores per a ocells a la muntanya d'Alinyà.

Sumem voluntaris per a arribar més lluny i ajudar més persones

Impacte social

	Beneficiaris
Voluntariat social	325
Programa REMS	73
Dina en companyia	82
Programa d'Acompanyament Educatiu (PAE)	116
Altres voluntaris	54
Pràcticums REMS i PAE	103
Voluntariat ambiental	283
TOTAL	711

Compartim amb la societat el patrimoni cultural

—
La Fundació Catalunya La Pedrera disposa de dos equipaments patrimonials de primer ordre: la Pedrera-Casa Milà i Món Sant Benet.

A més de mantenir-los en bon estat de conservació i preservar-los per a les generacions futures, la Fundació obre aquests edificis a les visites del conjunt de la població i, d'aquesta manera, aconseguix uns recursos econòmics que permeten acomplir la missió de l'entitat: construir un futur millor i més just per a les persones.

La Pedrera

Construïda entre els anys 1906 i 1912 sota la direcció de l'arquitecte Antoni Gaudí, i per encàrrec del matrimoni format per Pere Milà i Rosario Segimon, la Pedrera-Casa Milà és actualment un dels edificis més visitats de Barcelona. L'any 1984 va ser inscrit com a Bé Cultural del Patrimoni Mundial per la UNESCO pel seu valor universal excepcional. L'edifici és també la seu de la Fundació.

La visita a l'edifici permet entendre i conèixer amb profunditat tant el conjunt de l'obra d'Antoni Gaudí, com sobretot la que va ser la darrera obra civil que va realitzar. Durant l'any 2018 es van incorporar un conjunt de millores per a fer del recorregut per l'edifici **una experiència suggestiva que subratlla la visió gaudiniana de la natura**. Les millores van consistir en nous efectes de so i continguts audiovisuals, una il·luminació dinàmica i una nova audioguia que es posa en marxa de manera automàtica en funció de la posició del visitant.

La línia d'origen natural va inspirar el vídeo "La Pedrera, a masterpiece of nature", que va rebre el **premi a la millor experiència audiovisual** del Terres Catalunya-Eco & Travel Film Festival, celebrat a Tortosa al mes de maig, en la categoria de comunicació turística, en competició amb un centenar de peces.

Al mes de desembre es va realitzar un projecte d'**il·luminació nadalenca de la façana principal**, portada a terme a través d'un concurs per estudiants de l'escola de disseny Elisava de Barcelona que tenia com a objectiu fer una reflexió crítica sobre les contradiccions de les festes de Nadal.

D'altra banda, durant el 2018 va finalitzar la **restauració de la façana posterior de l'edifici**, la que dona al pati interior de l'illa de cases i a la qual el públic no hi pot accedir habitualment. El projecte va consistir en la recuperació de textures, colors i elements originals com els estucs i les pintures. Aquesta és la tercera restauració que es realitza en aquesta façana. L'anterior va ser al 2007 i la primera al 1995. La darrera restauració de la façana principal es va dur a terme l'any 2014.

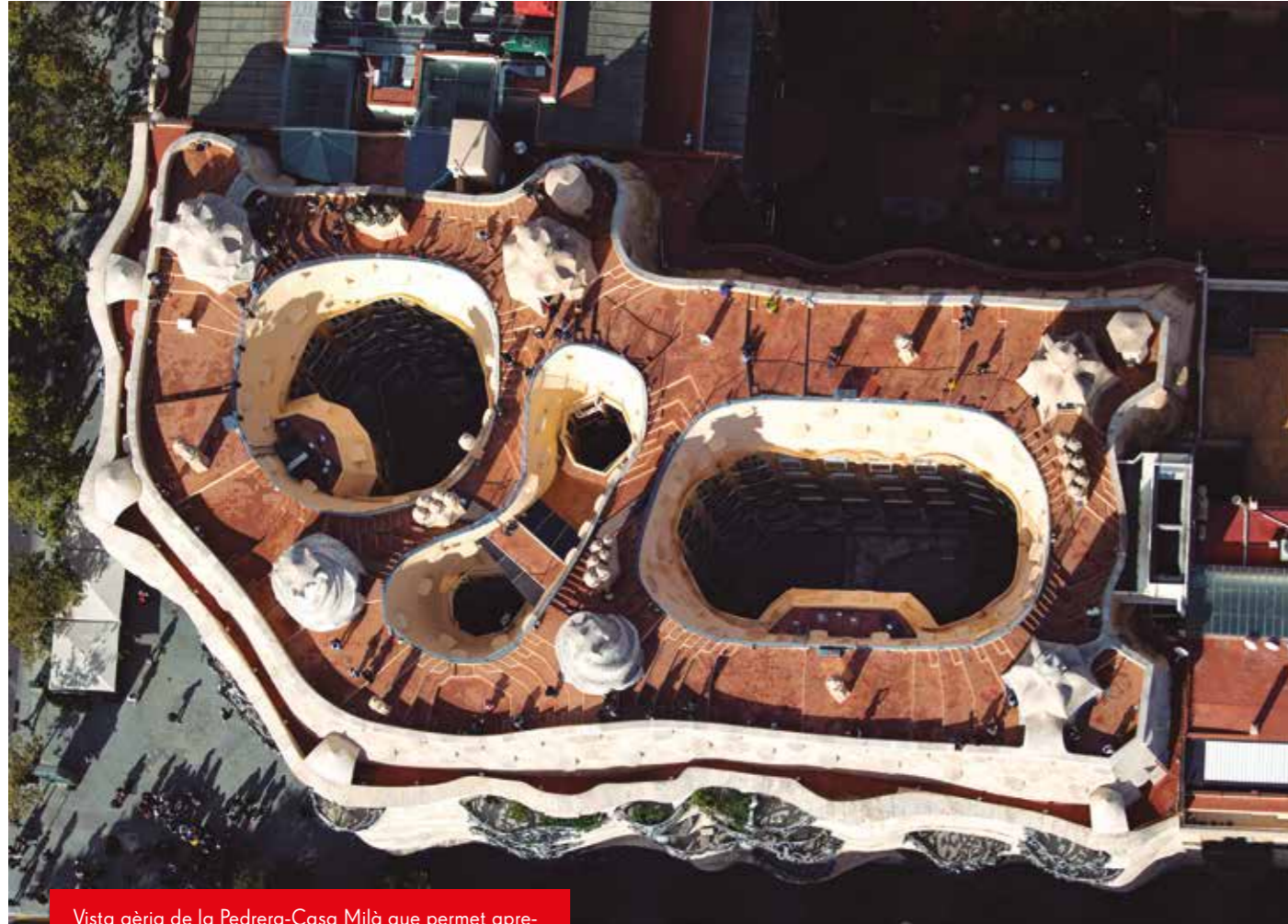
Aspecte de la façana posterior de La Pedrera després de la restauració.

La Fundació ofereix diverses possibilitats per a conèixer l'edifici, tant de dia com de nit. Els espais que es visiten són el terrat, els patis, l'Espai Gaudí, el pis d'època i la sala d'exposicions, antiga residència del matrimoni Milà-Segimon. En total, són uns 4.500 m² distribuïts en cinc plantes. Les úniques zones no visitables són els habitatges particulars i les oficines que encara hi ha a l'edifici.

Durant l'any 2018, un total de 888.666 persones van fer la visita a la Pedrera. No obstant, el nombre de persones que van passar per l'edifici és superior ja que cal afegir-hi els participants en les activitats culturals, institucionals o corporatives que també tenen lloc a l'edifici. Així, el nombre total de persones que van passar per l'edifici va ser d'1.160.985.

Vista aèria de la Pedrera-Casa Milà que permet apreciar la seva estructura al voltant de dos patis interiors.

Món Sant Benet

Bastit al voltant del restaurat monestir de Sant Benet de Bages, Món Sant Benet és un centre que atrau persones interessades en conèixer una proposta museogràfica amb un doble vessant, medieval i modernista, però també escolars i famílies que participen en un ampli ventall de tallers organitzats al voltant de la història i l'alimentació.

A més, l'enclavament és també la seu de la Fundació Alicia, que forma part de la Fundació Catalunya La Pedrera i que té la missió de millorar els hàbits alimentaris de la societat. I a tot això cal sumar una atractiva oferta de restauració –amb tres restaurants diferents, un d'ells amb una estrella Michelin– i un hotel de quatre estrelles. Amb tots aquests atractius, Món Sant Benet s'erigeix com l'oferta cultural, turística i de lleure més important de la Catalunya central, visitat l'any 2018 per un total de 186.094 persones.

Durant aquest any, Món Sant Benet ha posat en marxa dues noves iniciatives que, juntament amb la Festa Alicia't a la primavera, consoliden l'atractiu de l'enclavament durant tot l'any. Es tracta, en primer lloc, de l'activitat "**Els sabors de la terra**", realitzada durant el primer cap de setmana de novembre, donant així continuïtat al tradicional Mercat de Tots Sants que s'havia fet en anys anteriors. Durant dos dies, Món Sant Benet es va omplir de tallers, espectacles i activitats familiars que, des d'un vessant lúdic, celebraven l'arribada de la tardor i hi reflexionaven des de diversos prismes: cultural, gastronòmic, social i medi ambiental.

Al desembre, i al voltant del període nadalenc, el recinte va acollir per primer cop un **Pessebre vivent**. Una proposta ambiciosa que va combinar la representació de les escenes clàssiques per part d'un centenar d'actors i l'aplicació d'efectes d'última generació com videoprojeccions que van convertir veritablement l'experiència en "un pessebre del segle XXI en un monestir del segle X", i que va aconseguir un gran èxit de participació per part d'actors i públic.

El pessebre, l'únic de tot Catalunya que es realitza dins d'un monestir va recrear les escenes tradicionals pròpies (les rentadores, l'anunciació als pastors, el naixement, els tres reis, etc.) però adaptant el vestuari, l'atrezzo i les situacions a l'època medieval, donant al projecte una singularitat especial. La direcció artística va anar a càrrec de l'actriu Tàtels Pérez, amb el suport de Sara Manzano a la producció.

Durant l'any 2018, els serveis culturals van fer un total de 76.628 visites. A més de les habituals durant tot l'any, fonamentalment els recorregut medieval (Mil anys de sensacions) i modernista (Un dia a la vida de Ramon Casas), i ultra els dos esdeveniments ja comentats en els paràgrafs anteriors, durant els mesos de juliol, agost i setembre es va oferir l'activitat nocturna Capvespres a Món Sant Benet.

A més de les activitats culturals, Món Sant Benet és un centre d'atracció per a persones que volen gaudir d'una variada oferta gastronòmica, composta per tres restaurants diferents (L'Ó, guardonat amb una estrella Michelin, Restaurant Món i La Fonda), i un hotel que, amb 87 habitacions, és la principal oferta d'aquest sector a la comarca del Bages. A més, 355 grups van realitzar durant l'any 2018 activitats corporatives, comercials o formatives a Món Sant Benet.

Més de 3.000 persones van visitar el Pessebre vivent de Món Sant Benet durant les festes de Nadal.

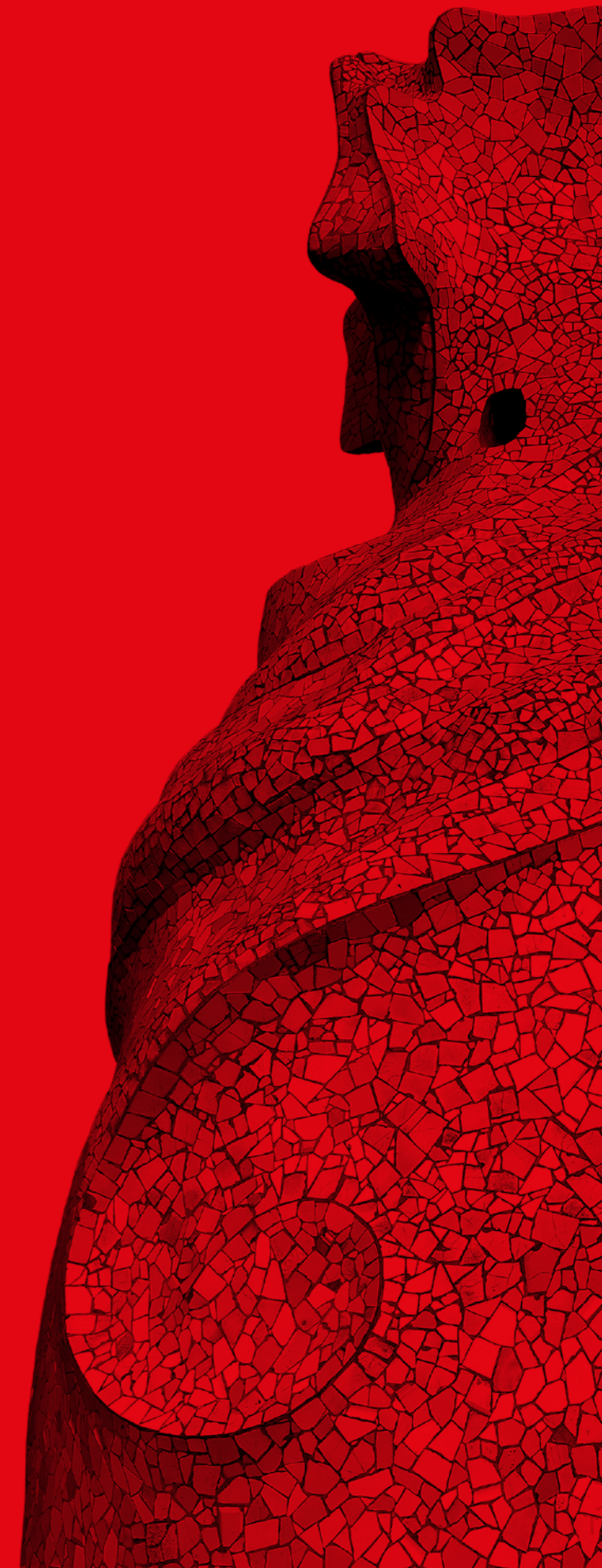

El paper utilitzat és lliure
de clor i té certificació FSC.

Memòria impresa i enquadernada per:
Fundació Topromi / topromi.com

Direcció d'art, disseny gràfic i maquetació:
E2S / e2s.cat

**Fundació
Catalunya
La Pedrera**

www.fundaciocatalunya-lapedrera.cat